

Církevní střední škola Jana Boska

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PEČOVATELSKÉ SLUŽBY**

RVP PEČOVATELSKÉ SLUŽBY 75-41-E/01

Platnost od 1. 9. 2025

Obsah

1 Identifikační údaje	3
2 Profil absolventa	4
3 Charakteristika školního vzdělávacího programu	7
4 Učební plán	13
5 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	15
6 Učební osnovy	17
Vzdělávací oblast Jazykové vzdělávání a komunikace	17
Český jazyk	17
Anglický jazyk	21
Vzdělávací oblast Občanský vzdělávací základ	25
Občanská nauka	25
Křesťanství a křesťanská etika	31
Základy ekonomiky	35
Chemie	39
Biologie a ekologie	42
Vzdělávací oblast Matematické vzdělávání	46
Matematika	46
Vzdělávací oblast Estetické vzdělávání	50
Literární a estetická výchova	50
Vzdělávací oblast Vzdělávání pro zdraví	53
Tělesná výchova	54
Vzdělávací oblast Informatické vzdělávání	60
Informatika	60
Vzdělávací oblast Odborné vzdělávání	65
Zdravověda	65
Epidemiologie a hygiena	69
Základy pečovatelské práce	72
Psychologie a komunikace	77
Sociální služby	81
Aktivizace klientů	85
Odborný výcvik	89
Úklidové práce	94
Příprava pokrmů	97
Šití	102
Praní a žehlení	106
7 Personální a materiální zabezpečení vzdělávání	110
8 Spolupráce se sociálními partnery	111

1 Identifikační údaje

Název školy	Církevní střední škola Jana Boska
Adresa	Vítkova 15/12, Praha 8, 186 00
Telefon	221 722 831, 723 475 507
Email	skola@cssjb.cz
IČO	48 551 694
RED-IZO	600006077
Ředitelka školy	Mgr. Michaela Pitterová
Zřizovatel	Provincie kongregace Dcer Panny Marie Pomocnice
Adresa zřizovatele	Přemyslská 679/6, Praha 8, 182 00
IČO zřizovatele	00 406 911
Název ŠVP	Pečovatelské služby
Kód a název oboru	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Stupeň vzdělání	střední vzdělání s výučním listem, kvalifikační úroveň EQF 3
Délka studia v letech	3.0
Forma vzdělávání	denní forma vzdělávání
Platnost ŠVP	od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Č.j.: CSSJB-IX/298/2025/S

Mgr. Michaela Pitterová
ředitelka školy

2 Profil absolventa

Škola Církevní střední škola Jana Boska, Vítkova 15/12, Praha 8, 186 00

Název ŠVP Pečovatel

Kód a název oboru RVP 75-41-E/01 **Délka studia v letech** 3,0

Pečovatelské služby

Platnost ŠVP od 1. 9. 2025 **Forma vzdělávání** denní

Uplatnění absolventa

Absolvent se uplatní jako pracovník v sociálních službách v ambulantních nebo pobytových zařízeních a v terénních službách, zejména při poskytování přímé obslužné a asistentské péče klientům, při jejich aktivizaci, při zajišťování chodu domácnosti klientů nebo pomoci rodinám s péčí o dítě. Především se uplatní na pozici pracovník v sociálních službách, osobní asistent, pomocník v domácnosti. Dále se uplatní v kuchyních při výkonu pomocných prací při přípravě pokrmů. Uplatnění v sociálních službách a při přípravě pokrmů jsou pro naši školu zásadní. Kvalifikaci absolvent získá i pro práci v úklidových službách v různých zařízeních, při šití a opravách prádla a bytových doplňků, při praní a žehlení prádla. Má předpoklady pro samostatné poskytování služeb soukromým osobám při zajišťování péče o domácnost a děti.

V souladu s přílohou č. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, absolvent tohoto oboru vzdělání nemusí naplnit požadavek absolvování kvalifikačního kurzu.

Kompetence absolventa

Odborné kompetence vztahující se k oboru vzdělání

Absolvent je připraven:

- poskytovat přímou obslužnou nebo asistentskou péči klientům (dětmi i dospělým) v oblasti hygieny, stravy a jejich životního prostředí;
- pomáhat při zajišťování chodu domácnosti klientů;
- organizovat pro klienty aktivizační činnosti, podporovat rozvoj nebo zachování činností a kompetencí klientů;
- pomáhat při prosazování práv a zájmů klientů;
- v případě potřeby poskytnout klientům první pomoc a zajistit pomoc odbornou;
- spolupracovat při zajišťování odpovídajících sociálních služeb pro klienty;
- připravovat jednoduché pokrmy a nápoje, dodržovat hygienické požadavky při jejich přípravě;
- provádět úklid, šít a opravovat prádlo a bytové doplňky, prát a žehlit prádlo, oděvy a bytové doplňky;
- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci i na bezpečnost a zdraví klientů;
- správně a hygienicky používat příslušné pomůcky (včetně kompenzačních) a stroje.

Absolvent byl veden:

- jednat s klienty s úctou, taktem, přiměřenou empatií a s respektem k jejich lidské důstojnosti;
- ctít hodnotu života;
- pracovat poctivě, snažit se o kvalitní výsledky práce;
- jednat v souladu s morálními principy;
- jednat v souladu s etickými zásadami své profese;
- pracovat v týmu, konstruktivně spolupracovat s ostatními, předcházet konfliktům nebo je efektivně řešit;
- při nakládání s odpady a chemickými látkami jednat ekologicky;
- dobře používat finanční prostředky.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Absolvent se vyznačuje těmito kompetencemi:

- efektivně se učit a využívat k učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i dalších lidí;
- pracovat s textem, získávat informace z textu;
- s porozuměním naslouchat mluvenému projevu, pořizovat si poznámky.

Absolvent byl veden:

- přijímat hodnocení výsledků svého vzdělávání a své práce.

Kompetence k řešení problémů

Absolvent se vyznačuje těmito kompetencemi:

- určit jádro problému, získat potřebné informace, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej;
- volit způsoby a prostředky k vyřešení problému, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Absolvent se vyznačuje těmito kompetencemi:

- vyjadřovat se v různých situacích přiměřeně, v písemné i ústní formě;
- používat základní odbornou terminologii.

Absolvent byl veden:

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- formulovat své myšlenky srozumitelně.

Personální a sociální kompetence

Absolvent se vyznačuje těmito kompetencemi:

- být finančně gramotný.

Absolvent byl veden:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, stanovovat si reálné cíle;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat postoje a jednání druhých lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, být si vědom důsledků svého chování;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, předcházet konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým;
- aktivně pracovat v týmu.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolvent byl veden:

- uznávat a dodržovat hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti (respekt k zákonům a právům druhých lidí);
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- uznávat hodnotu života – od početí do jeho přirozeného konce;
- chránit životní prostředí a jednat v souladu s udržitelným rozvojem;
- podporovat hodnoty národní, evropské i světové kultury.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Absolvent se vyznačuje těmito kompetencemi:

- mít reálnou představu o pracovních, platových i jiných podmínkách ve zvoleném oboru;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních a vzdělávacích příležitostech;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli.

Absolvent byl veden:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, tedy i ke vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání.

Matematické kompetence

Absolvent se vyznačuje těmito kompetencemi:

- správně používat a převádět matematické jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- číst různé formy grafického znázornění;
- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence

Absolvent se vyznačuje těmito kompetencemi:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence;
- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech;
- vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;
- využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci.

Absolvent byl veden:

- zvažovat rizika a přínosy digitálních technologií;
- jednat eticky v digitálním prostředí, předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat i ohrožujícím tělesné a duševní zdraví.

Vzdělávání je ukončeno závěrečnou zkouškou, dokladem o dosažení stupně vzdělání je **vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list**. Dosaženým stupněm vzdělávání je „**střední vzdělání s výučním listem**“, kvalifikační úroveň EQF 3.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Škola	Církevní střední škola Jana Boska, Vítkova 15/12, Praha 8, 186 00		
Název ŠVP	Pečovatel		
Kód a název oboru	RVP 75-41-E/01 Pečovatelské služby	Délka studia v letech	3,0
Platnost ŠVP	od 1. 9. 2025	Forma vzdělávání	denní

Pojetí vzdělávání

Posláním naší školy je **poskytovat kvalitní učňovské vzdělání a výchovu v salesiánském stylu, a tím mladé lidi připravit k profesnímu uplatnění ve zvoleném oboru a pomoci jim k vydařenému životu.**

Cílem vzdělávání v oboru Pečovatelské služby je tedy připravit žáky zejména na činnosti spojené s prací pracovníka v sociálních službách (poskytování přímé obslužné a asistentské péče, aktivizace klientů). Druhou odborností, na kterou klademe důraz, je vzdělání žáků pro práci při přípravě pokrmů.

Cílovou skupinou jsou mladí lidé (15+) se zájmem o praktické vzdělání v oboru, kteří mají předpoklad pro samostatný výkon profese pracovníka sociálních služeb a pečovatele, kteří ukončili povinnou školní docházku (mohou vycházet i z nižších tříd než z 9. ročníku), primárně bez specifických vzdělávacích potřeb. Žák se specifickými vzdělávacími potřebami může být do třídy integrován, pokud jeho specifika umožňují vzdělávání a výkon povolání, na které se připravuje. Vzhledem k tomu, že se jedná o běžnou třídu, vyučujeme cizí jazyk (angličtinu), posílili jsme vzdělávací oblast Občanský vzdělávací základ i o přírodovědné předměty (chemie a biologie) a vzdělávání v ekonomice.

V oblasti odborného vzdělávání akcentujeme oblast pečovatelsví, v níž oproti Rámcovému vzdělávacímu programu (RVP) rozšiřujeme teoretickou průpravu a témata věnující se aktivizaci klientů. Dále, jak už bylo uvedeno, klademe důraz na přípravu pokrmů, které věnujeme více vyučovacími hodinami, než předpokládá RVP. V šití, praní, žehlení a úklidu žáci získají základní průpravu, kterou obor předpokládá.

Jako škola zřízená Provincí Kongregace Dcer Panny Marie Pomocnice (sestrami salesiánkami) vycházíme při realizaci školního vzdělávacího programu z principů salesiánského výchovného (tzv. preventivního) systému sv. Jana Boska, založeného na principu předcházení zlu a motivaci k dobru. Máme na zřeteli rozvoj člověka v jeho tělesné, duševní, sociální i duchovní dimenzi. Vzdělávání se uskutečňuje v přátelském výchovném prostředí založeném na křesťanských hodnotách (např. úcta k životu a hodnotě rodiny, pravda, poctivost, vytváření vztahů, vzájemná pomoc a solidarita). Chceme doprovázet mladého člověka na cestě dozrávání, pomoci mu přijmout zodpovědnost za vlastní růst, osvojit si schopnost kritického úsudku, svobodného rozhodování, schopnost vyjít ze sebe a věnovat se službě druhým. Podporujeme žáky, aby přijali za svůj životní styl, který je ohleduplný i k přírodě. Těm, kdo jsou otevření víře, nabízíme podněty k osobnímu setkání s Kristem. Součástí vzdělávání je i předmět Křesťanství a křesťanská etika, který žákům umožňuje seznámit se se základy evropské kultury a s křesťanstvím, tedy i s jeho etickým poselstvím.

Organizace výuky a realizace praktického vyučování

Studium je tříleté v denní formě. Kromě vyučování ve škole a odborného výcviku zahrnuje exkurze a projektové dny, adaptační kurz a turistický nebo lyžařský kurz.

Hodiny teoretického vyučování se konají v učebnách školy, hodiny odborného výcviku v odborných učebnách nebo přímo na pracovištích, s nimiž má škola uzavřenou smlouvu o realizaci odborného výcviku.

V prvním ročníku mají žáci týdně 13 hodin odborného výcviku, z toho jeden den (5 hodin) odborný výcvik v pečovatelsví, který v prvních měsících probíhá ve škole v odborné učebně, po získání základních dovedností pak přímo na pracovišti. Šestá hodina odborného výcviku je věnována výcviku v sociálních dovednostech, zvládání emocí a nácviku morálního usuzování a koná se po celý rok v učebně ve škole. Další hodiny odborného výcviku

zahrnují přípravu pokrmů, úklidové práce a šití, a probíhají jak v odborných učebnách (zvl. šití), tak na pracovištích. Kromě toho absolvují týden (30 hodin) souvislé praxe v úklidových pracích.

V druhém ročníku mají žáci týdně 18 hodin odborného výcviku, v tom dva dny (11 hodin) výcviku v pečovatelství přímo na pracovišti, dále přípravu pokrmů, šití a praní a žehlení. Kromě toho absolvují 4 týdny souvislého odborného výcviku na pracovišti, z toho týden (32 hodin) v praní a žehlení, tři týdny pak v pečovatelství (90 hodin).

Ve třetím ročníku žáci absolvují týdně celkem 15 hodin odborného výcviku, z toho 12 hodin pečovatelství (2 dny) na pracovišti. Zbývající 3 hodiny připadají na přípravu pokrmů. Kromě toho absolvují 2 týdny souvislého odborného výcviku v pečovatelství (60 hodin).

Pracoviště pro odborný výcvik v pečovatelství jsou Léčebna dlouhodobě nemocných (Domov sv. Karla Boromejského Praha – Řepy), různá sociální zařízení veřejných, církevních i soukromých zřizovatelů a mateřské školy. Odborný výcvik z dalších předmětů probíhá v kuchyni školní jídelny Církevní střední školy Jana Boska a v dalších zařízeních.

Realizace klíčových kompetencí

Rozvíjení klíčových kompetencí je vhodně zařazeno do všech předmětů. Kromě specifických přínosů jednotlivých předmětů, které uvádíme v rámci učební osnovy, usilujeme o rozvíjení těchto kompetencí také společnými postupy, metodami a formami práce na úrovni školy, které v rámci vzdělávání uplatňují všichni učitelé jak při vyučování a odborném výcviku, tak při ostatních příležitostech, při různých aktivitách školy doplňujících výuku, na adaptačním či turistickém kurzu, při exkurzích, besídkách, slavnostech, výletech apod.

Kompetence k učení

Vedeme žáky k pochopení významu celoživotního vzdělávání. To obnáší snahu o motivaci žáků k učení, která jim často schází. Ukazujeme jim využitelnost teoretických poznatků v běžném životě a v práci, na kterou se připravují. Chválíme je za pokroky, kterých v učení dosahují, aby vnímali, že jejich snaha má význam. Pomáháme jim, aby mohli zažít úspěch v učení, zažít, že rozumí učivu a mohou ho vysvětlit spolužákovi. Při individuálních konzultacích a v hodinách se speciálním pedagogem s nimi mluvíme o způsobech, jakými se učí, a pomáháme jim najít pro ně efektivní metody. Pomáháme jim stanovit si v učení cíle, které jsou pro ně dosažitelné, a hledat prostředky k jejich realizaci. Využíváme vzájemné učení žáků. Motivujeme je také možností účasti v soutěžích a přípravou na ně.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k tomu, aby se problémů nezalekli, ale snažili se najít řešení. Učíme je, aby byli schopni porozumět zadání úkolu nebo rozpoznat jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení. Učíme je vzájemnému naslouchání, aby porozuměli řešením navrhovaným spolužákem a snažili se najít společné řešení. Vedeme je ke schopnosti přijímat rozhodnutí a odpovědnost za ně.

Komunikativní kompetence

Vedeme žáky k tomu, aby se vyjadřovali slušně, vhodně a přiměřeně situaci. Prvotní je v tomto ohledu komunikace mezi učitelem a žákem a mezi žáky navzájem: pro ni se snažíme ve škole vytvořit takové prostředí, do kterého se některé způsoby komunikace prostě nehodí, což naši žáci jasně vnímají. Ze strany pedagogů jsou k tomu potřebné řádně vykonávané dohledy, při kterých vnímají žáky včetně jejich ústních projevů. Velmi důležitá je i komunikace mezi žáky a klienty při odborném výcviku – zde je učíme profesionalitě a lidskému přístupu. Ve všech předmětech rozšiřujeme slovní zásobu žáků, učíme je správně používat odbornou terminologii, vhodně diskutovat. Zvláštní přínos k této kompetenci má jazykové vzdělávání a psychologie, kde žáci i nacvičují modelové komunikační situace.

Personální a sociální kompetence

Snažíme se doprovázet žáky k tomu, aby přijali odpovědnost za svůj osobní růst, za to, jak naplní svůj život, a k pochopení, že k vydařenému životu patří hezké vztahy, do kterých je potřeba investovat. Pomáhají k tomu adaptační kurz, programy primární prevence a další akce, které slouží k posilování vztahů ve třídě. S třídami vytváříme pravidla, která žáci sami určují, a která slouží k vytvoření zdravého přátelského prostředí ve skupině.

Odborné předměty napomáhají i k porozumění správné péči o člověka, tedy i o sebe, a to jak v oblasti zdraví, tak budování zdravé psychické rovnováhy. V rámci odborného výcviku v 1. ročníku realizujeme s žáky nácvik sociálních dovedností aART.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Naše škola, hlásící se ke křesťanským kořenům Evropy, přispívá k demokratické společnosti tím, že vede žáky (i osobním příkladem učitelů) k úctě k životu, k respektování druhých lidí a jejich lidských práv. Žáky školy jsou i cizinci a příslušníci romského etnika, proto se zde přirozeně učíme vzájemnému soužití. Vedeme žáky k uznávání hodnot vlastních naší kulturní tradici, formované křesťanstvím, a poznáváme i další tradice (na škole studují např. i muslimové). V ranních slůvkách – třídnických čtvrthodinách na začátku dne – s žáky mluvíme o současných událostech a vedeme je k tomu, aby k nim zaujímali vhodný postoj, nebo jim nabízíme inspiraci pro život z moudrosti příběhů i dějin. Silná je u nás i ekologická výchova, která prostupuje téměř všemi předměty i ostatním životem školy.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Dbáme na to, aby se žáci během vzdělávání prakticky seznámili s různými možnostmi uplatnění v oboru, ať už přímo při odborném výcviku, tak při exkurzích. V předmětech Základy ekonomiky a Občanská nauka pak je specificky probíráno i pracovní právo. Žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posuzování svých možností a schopností, k vhodné komunikaci se spolupracovníky a k práci v týmu.

Matematické kompetence

Vedeme žáky k schopnosti využívat matematické dovednosti při přípravě pokrmů, v ekonomických výpočtech, dávkování různých přípravků apod. Ukazujeme tak propojenost matematiky s reálným životem, vlastním finančním hospodařením a zvláště s odbornými předměty.

Digitální kompetence

Digitální technologie jsou využívány ve výuce různých předmětů při nejrozličnějších činnostech a řešení různorodých problémů. Učíme žáky s nimi bezpečně pracovat a rozpoznávat možnosti i rizika jejich využití. Vedeme žáky nejen k praktickému zvládnutí technologií, ale i k rozlišování důvěryhodnosti informací a jejich zdrojů a k respektování autorských práv.

Realizace průřezových témat

Níže uvedená tabulka ukazuje začlenění průřezových témat do vzdělávání v jednotlivých předmětech.

Předmět	Občan v demokratické společnosti	Člověk a životní prostředí	Člověk a svět práce	Člověk a digitální svět
Český jazyk	+		+	+
Cizí jazyk (anglický)	+			+
Občanská nauka	+	+	+	+
Křesťanství a křesťanská etika	+	+	+	+
Základy ekonomiky	+	+	+	+
Chemie		+	+	+
Biologie a ekologie	+	+	+	+
Matematika	+	+	+	+
Literární a estetická výchova	+	+		+
Tělesná výchova	+	+		+
Informatika			+	+
Zdravověda	+	+	+	+
Epidemiologie a hygiena	+	+	+	+

Základy pečovatelské práce	+	+	+	+
Psychologie a komunikace	+		+	+
Sociální služby	+	+	+	+
Předmět	Občan v demokratické společnosti	Člověk a životní prostředí	Člověk a svět práce	Člověk a digitální svět
Aktivizace klientů	+	+	+	+
Odborný výcvik v pečovatelské práci	+	+	+	+
Úklidové práce		+	+	+
Příprava pokrmů	+	+	+	+
Šití		+	+	+
Praní a žehlení		+	+	

Průřezové téma Občan v demokratické společnosti nachází své těžiště zejména v předmětech Psychologie a komunikace (oblasti osobnost a její rozvoj, komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů), Občanská nauka (oblasti společnost – jednotlivci a společenské skupiny, kultura, náboženství; stát, politický systém, politika, soudobý svět; masová média; potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život), Křesťanství a křesťanská etika (oblast morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita) a Základy ekonomiky (potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život).

Průřezové téma Člověk a životní prostředí je realizováno podstatně v předmětu Biologie a ekologie (oblasti biosféra v ekosystémovém pojetí, současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředím), ale i v ostatních předmětech, zejména odborných (možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání), v Občanské nauce a v Křesťanství a křesťanské etice, v ranních slůvkách, projektech a v běžném životě školy. Rozvíjíme ho i prohlubováním citlivosti pro přírodu při turistickém kurzu a při školních výletech.

K realizaci průřezového tématu Člověk a svět práce přispívají kromě jiných zejména předměty Český jazyk (individuální příprava na pracovní trh), Základy ekonomiky (svět vzdělávání; svět práce; podpora státu ve sféře zaměstnanosti) a Psychologie a komunikace (vedení přijímacího pohovoru).

Průřezové téma Člověk a digitální svět je obsaženo nejen v předmětu Informatika, ale, jak je vidět, téměř ve všech ostatních předmětech.

Realizace dalších vzdělávacích a mimovyučovacích aktivit podporujících záměr školy

Mimo vlastní vyučování a odborný výcvik škola organizuje exkurze, mezi nimiž mají prvořadé místo exkurze odborné do sociálních zařízení. Dále zveme do školy na besedy různé inspirativní osobnosti a sociální pracovníky, kteří mohou žákům zprostředkovat své zkušenosti, rozšířit jim obzory a motivovat je k práci pro druhé. Příkladem mohou být dobrovolníci, kteří strávili nějaký čas v chudých zemích Afriky, Asie apod., kde pomáhali chudým dětem, terénní pracovníci pomáhající obětem obchodu s lidmi apod.

Škola si je vědoma, že někteří její žáci potřebují speciální podporu při vzdělávání, proto zajišťuje ve spolupráci se Střediskem volného času, které je součástí školy, kroužky doučování, zvláště matematiky, českého jazyka, českého jazyka pro cizince a angličtiny. Při přípravě žáků na vyučování spolupracuje i s domovem mládeže, který je součástí školy.

Žákům školy středisko nabízí i aktivity pro vhodné využití volného času, např. hudební (hra na kytaru, klavír a sborový zpěv) a sportovní kroužky (ping-pong, tanec, ...). K dobrému využívání volného času motivujeme žáky i návštěvou Salesiánského střediska mládeže v Kobylisích.

Na škole je mnohaletá tradice prožívat také některá výročí, liturgické svátky apod. Připomínáme si např. Den církevního školství (16. 9.) a jeho patronku, sv. Ludmilu. V prvních listopadových dnech chodíme navštěvovat hřbitov, nejen abychom vzpomněli na zemřelé z rodin všech, kdo patří do společenství naší školy, ale i návštěvou Čestného pohřebiště umučených a popravených z padesátých let – třetí odboj. Prožíváme advent a slavíme Vánoce, na jaře pak postní dobu a Velikonoce. Příležitostí k radostné oslavě a soutěží je pak oslava Jana Bosky,

jehož jméno škola nese, a jehož myšlenky a poselství při té příležitosti můžeme lépe vnímat, jarní sportovní turnaj pak nese titul „O pohár Panny Marie Pomocnice“.

Tradici na naší škole mají i tzv. ranní slůvka, čtvrthodinky na úvod dne, kdy je možnost navázat na začátku dne s žáky neformální kontakt, oslavit narozeniny, pokud je někdo slaví, připomenout významné dny a události, liturgickou dobu, povzbudit se hezkou myšlenkou, reflektovat současné dění, provést krátkou zahřívací aktivitu nebo i vyřídit třídnické záležitosti. Obvykle se odehrávají ve třídě, ale několikrát za rok se na ranní slůvko sejdem všichni, kdo jsme ten den ve škole, abychom si připomněli např. památku zemřelých, provedli žehnání adventních věnců nebo prožili nějaký jiný významný okamžik roku takto společně.

Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů a prováděcími předpisy. Vzdělávací program je určen pro dívky i chlapce, kteří splnili povinnou školní docházku a podmínky přijímacího řízení. Kritéria pro přijetí jsou vyhlašována a veřejně přístupná v zákonem stanovených lhůtách (na webových stránkách školy a v systému DiPSy). Na dnech otevřených dveří jsou informace předávány také osobně.

Zdravotní způsobilost

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. škola k přijímacímu řízení vyžaduje potvrzení lékaře o zdravotní způsobilosti uchazeče ke studiu oboru Pečovatelské služby.

Podle nařízení vlády č. 211/2010 Sb. zdravotní způsobilost uchazeče ke vzdělávání vylučují tato onemocnění a zdravotní obtíže:

- prognosticky závažná onemocnění podpůrného a pohybového aparátu znemožňující zátěž páteře
- přecitlivělost na alergizující látky používané při praktickém vyučování
- závažné duševní nemoci a poruchy chování.

Způsob hodnocení výsledků žáků

Hodnocení slouží k informování žáků i jejich zákonných zástupců o výsledcích vzdělávání a zároveň má i formativní a motivační. Řídí se platnou právní úpravou a podrobněji je popsáno ve školním řádu, v části Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (klasifikačním řádu).

Žáci jsou hodnoceni průběžně, a to za pomoci pětistupňové klasifikace z dílčích výsledků vzdělávání i formativním slovním hodnocením. Škola učí žáky také objektivnímu sebehodnocení i kolektivnímu zhodnocení práce ve třídě. S průběžným hodnocením jsou zákonní zástupci žáků seznamováni na třídních schůzkách (dvakrát za školní rok), při osobních návštěvách ve škole a skrze informační systém školy Škola OnLine.

Na konci pololetí jsou žáci hodnoceni vysvědčením, přičemž v prvním pololetí mohou dostat výpis z vysvědčení. Na vysvědčení se standardně používá pětistupňová klasifikační stupnice, případně může být použito slovní hodnocení. O použití slovního hodnocení rozhoduje ředitelka po konzultaci s pedagogickou radou.

Stupeň prospěchu určuje učitel, který vyučuje příslušnému vyučovacímu předmětu. Ve vyučovacím předmětu, v němž vyučuje více učitelů, určí stupeň prospěchu žáka na vysvědčení všichni vyučující předmětu po vzájemné dohodě.

V každém předmětu je žák na začátku školního roku seznámen s úkoly a požadavky, které musí splnit, s praktickými výkony, ústním zkoušením, písemnými testy a jejich formou, které musí absolvovat, aby byl z daného předmětu klasifikován, a jaké výkony se požadují pro příslušný klasifikační stupeň.

Škola zohledňuje individuální situaci žáka, jeho výchozí situaci a osobní předpoklady, aby umožnila rozvoj a perspektivu i těm žákům, kteří přicházejí do školy nějakým způsobem znevýhodnění.

Vyučující všeobecně vzdělávacích předmětů kladou důraz na to, aby žáci dosahovali maximálních výsledků s ohledem na své možnosti. Vyučující odborných předmětů a odborného výcviku kladou důraz zejména na praktické uplatnění žáka při výkonu povolání pracovníka v sociálních službách, pomocníka při přípravě pokrmů apod., na znalosti použitelné v praxi a na pěkný, lidský přístup ke klientům.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří se vzdělávají na naší škole, bývají nejčastěji žáci s odlišným mateřským jazykem, žáci ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí a žáci se sociálním znevýhodněním (ústavní péče apod.). Dále zde míváme žáky se specifickými poruchami učení (různá dys-) a v menší míře se jedná i o zdravotní postižení či znevýhodnění.

Škola se při přijímacím řízení, vzdělávání a hodnocení těchto žáků řídí zprávou školského poradenského zařízení (pedagogicko-psychologická poradna, speciální pedagogické centrum, středisko výchovné péče). Žáci jsou integrováni do běžných tříd, na základě doporučení školského poradenského zařízení jim může být vypracován individuální vzdělávací plán. Ten vypracovává výchovný poradce ve spolupráci s dalšími členy pedagogického sboru, rodiči a žákem, podle potřeb žáka je možný i rozklad ročníku.

Žáci s odlišným mateřským jazykem (a nejen oni) často potřebují podporu ve vzdělávání v českém jazyce. Proto jsme posílili hodinovou dotaci českého jazyka, aby v hodinách bylo možné upevňovat pravopis apod., kromě toho nabízíme doučování češtiny jako kroužek v rámci Střediska volného času, které je součástí školy.

U žáků ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí a se sociálním znevýhodněním spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními, zvláště s Křesťanskou pedagogicko-psychologickou poradnou, se sociálními pracovníky, kurátory a jinými odborníky. Přímou ve škole žákům nabízí podporu speciální pedagog, který pomáhá i pedagogům, aby k těmto žákům vhodně přistupovali a volili efektivní metody a formy výuky. Důležitá je zde zvláště motivace žáků k vzdělávání, podpora jejich vize do budoucnosti a stanovení konkrétních, reálných cílů vzdělávání pro každého žáka. U žákyň, které bydlí v našem domově mládeže, koordinujeme výchovný a vzdělávací proces s vychovatelkami.

Při přijímání žáků se zdravotním znevýhodněním je důležitý posudek lékaře, zda je potenciální žák ze zdravotního hlediska schopen studia oboru i vykonávání práce, ke které se chce vzdělávat, protože ve vzdělávání je podstatný odborný výcvik, který tvoří polovinu vyučovaných hodin.

Na naší škole nebývají mimořádně nadaní žáci, ale spíše se projevuje rozdílná úroveň žáků, takže někteří jsou oproti ostatním více nadaní. Těm zadáváme individuálně náročnější úkoly a motivujeme je k dalšímu studiu, případně k přestupu na obor Ošetřovatel na naší škole (obor kategorie H). Někteří časem složí i maturitní zkoušku.

Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Ve škole jsou vypracovány dokumenty vztahující se k zásadám BOZP, PO a Ochrany člověka za mimořádných událostí. Škola spolupracuje s firmou SAFEA IVS, s níž má smlouvu zřizovatel školy a jejíž odborný pracovník dbá na řádnou realizaci preventivních opatření a potřebných školení. Kromě toho jsou zaměstnanci i žáci školeni odpovědným pracovníkem školy ihned po nástupu do zaměstnání respektive na začátku každého školního roku. Školení jsou evidována, proškolení žáků zapisována do třídní knihy. Škola každoročně nacvičuje evakuaci domu. Problematické bezpečnosti žáků a zaměstnanců jsou věnovány i příslušné body školního řádu, který je přístupný na webových stránkách školy a se kterým jsou všichni žáci i jejich rodiče (zákonní zástupci) a zaměstnanci školy prokazatelně seznámeni.

Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace

Vzdělávání se ukončuje závěrečnou zkouškou. Závěrečná zkouška se skládá z písemné, praktické a ústní části a její obsah a organizace se řídí platnou legislativou. Žák může konat závěrečnou zkoušku, pokud úspěšně ukončil poslední ročník vzdělávání. Před zahájením ústní, popřípadě praktické zkoušky, mají žáci studijní volno za účelem přípravy na závěrečné zkoušky po dobu 4 vyučovacích dnů.

Témata závěrečné zkoušky, zejména praktické, jsou stanovena nejméně ze 2/3 z obsahového okruhu Pečovatelských. Zbývající část témat stanoví ředitelka školy z jednoho z následujících obsahových okruhů: Úklidové práce, Příprava pokrmů, Šití a opravy prádla a bytových doplňků, Praní a žehlení prádla.

Dokladem o dosažení stupně vzdělání je **vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list**. Dosaženým stupněm vzdělávání je „**střední vzdělání s výučním listem**“, kvalifikační úroveň EQF 3.

Žák přestává být žákem školy dnem, který následuje po dni, kdy úspěšně vykonal závěrečnou zkoušku. Pokud závěrečnou zkoušku vykoná neúspěšně nebo ji nekoná v řádném termínu, přestává být žákem školy 30. června roku, v němž měl vzdělávání řádně ukončit.

4 Učební plán

Škola	Církevní střední škola Jana Boska, Vítkova 15/12, Praha 8, 186 00		
Název ŠVP	Pečovatel		
Platnost	od 1. 9. 2025	Délka studia v letech	3.0
Kód a název oboru	RVP 75-41-E/01	Forma vzdělávání	denní
	Pečovatelské služby		

UČEBNÍ PLÁN ROČNÍKOVÝ					
Předmět	Zkratka	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Povinné předměty:					
Všeobecně vzdělávací předměty					
Český jazyk	ČJ	2	2	1	5
Cizí jazyk (anglický)	AJ	2	1	1	4
Občanská nauka	ON	1	0	1	2
Křesťanství a křesťanská etika	KE	2	1	1	4
Základy ekonomiky	ZE	0	1	1	2
Chemie	CH	1	0	0	1
Biologie a ekologie	BE	1	0	0	1
Matematika	M	2	2	0	4
Literární a estetická výchova	LEV	0	1	1	2
Tělesná výchova	TV	2	2	2	6
Informatika	INF	1	1	1	3
Odborné předměty					
Zdravověda	Z	1	1	2	4
Epidemiologie a hygiena	EH	1	0	0	1
Základy pečovatelsví	ZP	1	1	2	4
Psychologie a komunikace	PS	0	0	2	2
Sociální služby	SS	0	0	2	2
Aktivizace klientů	AK	0	2	0	2
Odborný výcvik v pečovatelsví	ODV	6	11	12	29
Úklidové práce	UP	3	0	0	3
Příprava pokrmů	PP	5	3	4	12
Šití	Š	3	2	0	5
Praní a žehlení	PŽ	0	3	0	3
Celkem		33	34	33	100

Poznámky k učebnímu plánu

Vzhledem k tomu, že odborný výcvik v pečovatelsví představuje největší část praktických hodin, zařadili jsme ho na naší škole jako samostatný předmět. Týdenní hodiny jsou rozloženy následovně: 6 hodin v 1. ročníku, 11 hodin v 2. ročníku, 12 hodin v 3. ročníku. Navíc mají žáci 90 hodin souvislé odborné praxe v pečovatelsví v 2. ročníku (3 týdny) a 60 hodin souvislé odborné praxe v 3. ročníku (2 týdny).

Další hodiny praktického vyučování jsou zahrnuty v následujících teoreticko – praktických předmětech:

Úklidové práce – předmět se vyučuje v 1. ročníku a tvoří ho 1 teoretická vyučovací hodina a 2 hodiny praktického vyučování týdně. Tato výuka je doplněna 30 hodinami souvislé odborné praxe v 1. ročníku (1 týden)

Příprava pokrmů – předmět se vyučuje ve všech ročnících, přičemž v 1. a 3. ročníku je v týdnu vždy 1 hodina teoretická, v 1. ročníku jsou 4 hodiny praktického vyučování, ve 2. a ve 3. ročníku 3 hodiny praktického vyučování týdně, celkem tedy 10 týdenních hodin praktického vyučování.

Šití – předmět se vyučuje v 1. a 2. ročníku, přičemž v 1. ročníku je 1 teoretická hodina a 2 hodiny praktického vyučování, v 2. ročníku už pouze 2 hodiny praktického vyučování.

Praní a žehlení – předmět se vyučuje v 2. ročníku a tvoří ho 1 teoretická hodina a 2 hodiny praktického vyučování. Tato výuka je doplněna 32 hodinami souvislé odborné praxe v 2. ročníku (1 týden).

Týdenních hodin praktického vyučování je tedy z pečovatelství 29 hodin, z úklidových prací 2 hodiny, z přípravy pokrmů 10 hodin, z šití 4 hodiny a z praní a žehlení 2 hodiny, celkem tedy 45 týdenních hodin praktického vyučování a celkem 212 hodin souvislé odborné praxe, která nahradí více než 6 týdenních vyučovacích hodin.

PŘEHLED VYUŽITÍ TÝDNŮ			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Výuka dle rozpisu učiva	33 týdnů	32 týdnů	32 týdnů
Souvislá odborná praxe	-	4 týdny	2 týdny
Úklidové dny	1 týden	-	-
Adaptační kurz	1 týden	-	-
Turistický nebo lyžařský kurz	-	1 týden	1 týden
Závěrečné zkoušky	-	-	2 týdny
Rezerva (projekty, exkurze)	5 týdnů	3 týdny	1 týden
Celkem	40 týdnů	40 týdnů	38 týdnů

Poznámky:

Výuka dle rozpisu učiva

V rámci přehledu využití týdnů jsou zohledněny podzimní, vánoční a jarní prázdniny, dále souvislý odborný výcvik, adaptační a lyžařský nebo turistický kurz.

Adaptační kurz je zaměřený na seznámení se spolužáky, položení základů pro dobré vztahy mezi spolužáky a nasměrování třídního kolektivu k dobrému fungování.

Součástí vzdělávání jsou i exkurze, kulturní akce, besedy a přednášky.

Exkurze jsou jednodenní akce organizované školou. Učitelé je využívají k plnění některých výstupů ze ŠVP. Návštěvy kulturních představení, besedy a přednášky jsou žákům zprostředkovány dle nabídky kulturních zařízení a na základě doporučení pedagogů. O zařazení akce nebo besedy rozhoduje zástupce ředitelky školy, případně ředitelka školy.

Turistický nebo lyžařský kurz

Je určen pro žáky druhého a třetího ročníku a je povinný. Slouží ke zdravému fyzickému rozvoji žáků. Pobyt žáků na kurzu pomáhá rozvoji a utužení sociálních vztahů v kolektivu žáků i jejich vztahu k přírodě.

5 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Škola	Církevní střední škola Jana Boska, Vítkova 15/12, Praha 8, 186 00			
Název ŠVP	Pečovatel			
Kód a název oboru	RVP 75-41-E/01	Délka studia v letech	3,0	
	Pečovatelské služby			
Platnost ŠVP	od 1. 9. 2025	Forma vzdělávání	denní	

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální týdenní počet hodin podle RVP	Realizace v ŠVP					Počet hodin pro vzdělávací oblast nebo obsahový okruh		Využití disponibilních hodin	
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	Σ	Celkem hodin za studium	Minimální podle RVP	Předpokládaný podle ŠVP	týdenní	celkové min.
Jazykové vzdělávání a komunikace	2	ČJ 2 AJ 2	ČJ 2 AJ 1	ČJ 1 AJ 1	5 4	162 130	64	292	3 4	96 128
Občanský vzdělávací základ	3	ON 1 KE 2 ZE 0 CH 1 BE 1	ON 0 KE 1 ZE 1 CH 0 BE 0	ON 1 KE 1 ZE 1 CH 0 BE 0	2 4 2 1 1	65 130 64 33 33	96	325	0 4 1 1 1	0 128 32 32 32
Matematické vzdělávání	3	M 2	M 2	M 0	4	130	96	130	1	32
Estetické vzdělávání	1	LEV 0	LEV 1	LEV 1	2	64	32	64	1	32
Vzdělávání pro zdraví	3	TV 2	TV 2	TV 2	6	194	96	194	3	96
Vzdělávání v informatice	2	INF 1	INF 1	INF 1	3	97	64	97	1	32
Pečovatelsví	35	Z 1 EH 1 ZP 1 PSK 0 SS 0 AK 0 ODV 6	Z 1 EH 0 ZP 1 PSK 0 SS 0 AK 2 ODV 11	Z 2 EH 0 ZP 2 PSK 2 SS 2 AK 0 ODV 12	4 1 4 1 2 2 29 + souvislé bloky*	129 33 129 64 64 64 934+150*	1120	1567	1 - 1 1 - 2 3	32 - 32 32 - 64 96
Úklidové práce	4	UP 3	UP 0	UP 0	3 + souvislý blok**	99 + 30**	128	129	-	-

Příprava pokrmů	8	PP 5	PP 3	PP 4	12	389	256	384	4	128
Šití a opravy prádla a bytových doplňků	5	Š 3	Š 2	Š 0	5	166	160	160	-	-
Praní a žehlení prádla	4	PŽ 0	PŽ 3	PŽ 0	3 + souvislý blok***	96 + 32***	128	128	-	-

* 150 hodin souvislé odborné praxe v 2. a 3. ročníku dohromady (90 hodin = 3 týdny v 2. ročníku, 60 hodin = 2 týdny v 3. ročníku)

** 30 hodin souvislé odborné praxe v 1. ročníku (1 týden)

***32 hodin souvislé odborné praxe v 2. ročníku (1 týden)

Poznámky:

Vzdělávací oblast **Vzdělávání pro zdraví:**

Výsledky vzdělávání a učivo této oblasti realizuje většinou vyučovací předmět Tělesná výchova s výjimkou prvního tematického okruhu Péče o zdraví. Jeho výsledky jsou rozprostřeny i mezi několik dalších předmětů: Biologie a ekologie, Základy pečovatelské služby, Příprava pokrmů, Sociální služby, Zdravověda a Občanská nauka, učivo pak řeší i Křesťanství a křesťanská etika, samozřejmě z etického hlediska. U těchto předmětů je vždy označeno, že se jedná o výsledek z oblasti Vzdělávání pro zdraví, nikoli z té oblasti, pod kterou je předmět zařazen.

Výsledky vzdělávání uvedené v učební osnově **tučně**

Výsledky vzdělávání, uvedené v RVP, tento Školní vzdělávací program uvádí tučně, zatímco obvyčejným písmem bez tučného zvýraznění jsou uváděny rozpracované školní výsledky vzdělávání, které buď rozvádějí a konkretizují výsledky z RVP nebo je rozšiřují v rámci specifik oboru na naší škole. Tučné uvádění výsledků vzdělávání má za cíl zpřehlednit začlenění RVP do tohoto ŠVP. Tento postup je použit pouze u výsledků vzdělávání, nikoli u učiva.

6 Učební osnovy

Vzdělávací oblast Jazykové vzdělávání a komunikace

Český jazyk

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní	2	2	1	5
Roční	70	64	32	166

Pojetí vyučovacího předmětu

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Cílem předmětu je rozvinout a prohloubit vyjadřovací schopnosti žáků, upevnit schopnost čtení, čtení s porozuměním, reprodukci přečteného, rozvinout písemný projev žáků v souladu s jazykovými, komunikačními a společenskými normami. Vzdělávání směřuje dále k tomu, aby žáci pochopili, že komunikace je základní potřebou lidského života a rozvíjeli výstižně a jazykově správně své vyjadřování, aby tyto dovednosti a vědomosti dovedli prakticky využívat v písemném a ústním projevu a dovedli slušně vystupovat a kulturně se vyjadřovat.

Předmět realizuje výsledky vzdělávání dané Rámcovým vzdělávacím programem pro oblast Vzdělávání a komunikace v českém jazyce, které jsou zde rozpracovány, někdy rozšířeny. Jediný výsledek vzdělávání dané oblasti, týkající se knihoven, je přesunut do předmětu Literární a estetická výchova. Učivo upevňuje, rozvíjí a prohlubuje vědomosti a dovednosti žáků získané na základní škole s přihlédnutím k jejich schopnostem a možnostem. Zaměřuje se především na využívání jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě. Je rozděleno do tří oblastí:

- Zdokonalování jazykových a gramatických vědomostí a dovedností v návaznosti na učivo základní školy.
- Komunikační a slohová výchova.
- Práce s textem a získávání informací.

Metody a strategie výuky

Nejdůležitějšími výukovými metodami jsou: výklad, diskuse, samostatná i skupinová práce, doplňovací cvičení, soutěže, testy, vyhledávání informací v učebnicích a jazykových příručkách, frontální opakování, hlasité čtení, čtení s porozuměním, reprodukce přečteného textu. Texty používané ve výuce volíme tak, aby jejich obsah pozitivně působil na hodnotovou orientaci žáků, aby jim kladl závažné otázky k zamyšlení nebo aby souvisel s profesní odborností, na kterou se připravují. Při soutěžích dbáme na to, aby žáci soutěžili poctivým způsobem, přáli druhým vítězství a dokázali přijmout i neúspěch.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák je veden k tomu, aby:

- se uměl efektivně učit, měl k učení pozitivní vztah a dokázal hodnotit svůj vlastní pokrok;
- rozuměl textu, převyprávěl ho vlastními slovy, vyhledával v něm potřebné informace;
- rozuměl mluvenému projevu a získával z něj potřebné informace;
- používal ke svému učení různé informační zdroje (internet, knihy, slovníky apod.).

Kompetence k řešení problémů

Žák je veden k tomu, aby:

- dokázal porozumět zadání ať už ústnímu, nebo ve formě psaného textu;
- využíval komunikační prostředky adekvátní různým komunikačním situacím.

Komunikativní kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- se přiměřeně ústně a písemně vyjadřoval v souladu s jazykovými, komunikačními a společenskými normami;
- používal jazykové prostředky přiměřené účelu jednání a komunikační situaci;
- srozumitelně formuloval své myšlenky ústně i písemně a kultivovaně vystupoval v diskusi s druhými;
- tvořil obsahově i jazykově správné a srozumitelné texty (žádosti a podání na instituce, zaměstnavatelům apod., strukturovaný životopis, vyplňoval formuláře aj.).

Personální a sociální kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- používal adekvátní jazykové prostředky v různých situacích a odhadoval důsledky svého jednání a vyjadřování;
- kriticky myslel a ověřoval si informace, zvažoval názory a postoje jiných lidí, posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadoval důsledky svého jednání;
- byl ve svém vyjadřování a vystupování vstřícný, předcházel konfliktům a diskriminacím;
- byl čtenářsky gramotný.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák je veden k tomu, aby:

- respektoval práva druhých lidí s jejich kulturními a jazykovými specifiky; vystupoval proti nesnášenlivosti xenofobii a diskriminaci;
- chápal a uplatňoval hodnoty demokracie;
- uvědomoval si vlastní kulturní, národní a osobní identitu a zároveň tuto identitu respektoval u druhých.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden k tomu, aby:

- získával a vyhodnocoval informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech;
- porozuměl běžným pracovněprávním textům a vhodně komunikoval se zaměstnavateli;
- vhodně komunikoval v pracovním kolektivu a s případnými klienty.

Digitální kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- využíval digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce;
- vyhledával informace a kriticky je třídil;
- respektoval autorská práva;
- využíval jazykové dovednosti a komunikoval i prostřednictvím digitálních technologií;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák je veden k tomu, aby:

- pracoval na svém sebevzdělání v oboru;
- používal odbornou literaturu vztahující se k oboru;
- dobře ovládal český jazyk jako základní předpoklad studia i pracovního uplatnění;
- dobře zvládal komunikační situace vznikající při obslužné či asistentské péči o klienty.

Hodnocení výsledků žáků

V předmětu český jazyk se hodnotí jazyková úroveň písemného i ústního projevu. Je zohledňována obsahová, stylistická i pravopisná správnost.

Hodnocení žáků je prováděno na základě ústního i písemného zkoušení s přihlédnutím k možným specifickým potřebám žáka. Hodnocení žáka učitelem je doplňováno také sebehodnocením žáka. Kritéria hodnocení jsou dána klasifikačním řádem.

Nejčastěji používanými formami prověřování znalostí a dovedností jsou:

- Ústní zkoušení
- Písemná gramatická cvičení
- Slohová cvičení
- Referáty a prezentace

Průřezová témata pokrývaná předmětem

- Občan v demokratické společnosti (uvědomění si vlastní národní a kulturní identity, respektování práv druhých s jejich jazykovými a kulturními specifiky)
- Člověk a svět práce (vyhledávání informací ze světa práce, komunikace se zaměstnavatelem)
- Člověk a digitální svět (využívání jazykových dovedností v komunikaci prostřednictvím digitálních technologií, vyhledávání informací a kritický pohled na ně)

Mezipředmětové vztahy

Předmět	Přínos
Literární a estetická výchova	práce s literárním textem a hlasem
Křesťanství a křesťanská etika	práce s biblickým textem
Základy ekonomiky	komunikace se zaměstnavatelem, pracovní písemnosti a formuláře
Informatika	pravopis, psaní textů

Český jazyk, 1. ročník, 2 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP Rozpracované školní výsledky vzdělávání	Učivo
Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností	
Žák: • rozlišuje spisovný jazyk a obecnou češtinu; • řídí se zásadami správné výslovnosti; • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; • používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie; • popíše rozdíly mezi spisovnou češtinou, dialektem a slangem; • popíše způsoby obohacování slovní zásoby a používá adekvátní slovní zásobu včetně odborného názvosloví.	Národní jazyk a jeho útvary. Evropské a světové jazyky. Jazyková kultura. Základy českého pravopisu. Obohacování slovní zásoby a tvoření slov. Slovní zásoba a odborná terminologie ve vztahu k oboru Pečovatelské služby.
Komunikační a slohová výchova	
Žák: • vhodně se prezentuje; • vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat); • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; • napíše inzerát a odpověď na něj, graficky i formálně je upraví.	Komunikační situace a komunikační strategie. Projevy prostě sdělovací, administrativní, prakticky odborné a jejich základní znaky, postupy a prostředky. Životopis, osobní dopis, krátké informační útvary, inzerát. Grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů.

Práce s textem a získávání informací	
Žák: • zjišťuje jednoduché potřebné informace z dostupných informačních zdrojů; • rozumí obsahu textu; • rozezná seriózní informační zdroj; • prakticky ovládá jednu z technik čtení; • orientuje se v běžném i jednoduchém odborném textu; • rozliší v textu podstatné informace od nepodstatných.	Informatická výchova. Noviny, časopisy, další periodika, internet. Techniky čtení a orientace v textu. Rozbor textu.

Český jazyk, 2. ročník, 2 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Rozpracované školní výsledky vzdělávání	
Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností	
Žák: • rozlišuje slovní druhy; • určuje základní kategorie u slovních druhů; • rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího; • určuje základní skladební dvojice; • vyjmenuje základní rozdíly mezi souvětím souřadným a podřadným.	Tvarosloví: slovní druhy ohebné a jejich mluvnické kategorie. Skladba: druhy vět podle postoje mluvčího; základní skladební dvojice; věta hlavní a věta vedlejší.
Komunikační a slohová výchova	
Žák: • vhodně vyjadřuje své postoje: neutrální, pozitivní i negativní; • vysvětlí rozdíl mezi kritikou a polemikou; • sestaví osnovu pro odborný popis, dle ní vypracuje popis na zadané téma; • zpracuje životopis, napíše žádost a motivační dopis s odpovídající grafickou i formální úpravou; • napíše vyprávění na zadané téma.	Komunikační situace a strategie. Popis osoby a věci. Odborný popis. Administrativní styl: žádost, motivační dopis, vyprávění. Grafická a formální úprava písemných projevů.
Práce s textem a získávání informací	
Žák: • čte s porozuměním, využívá alespoň jednu z technik čtení; • orientuje se v textu; • interpretuje běžný text i text, který se týká studovaného oboru; • vybere důležité informace z úředního dopisu i odborného textu.	Technika čtení, orientace v textu – rozbor textu. Získávání informací z textu běžného, odborného a administrativního.

Český jazyk, 3. ročník, 1 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Rozpracované školní výsledky vzdělávání	
Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností	
Žák: • rozlišuje slovní druhy neohebné; • rozlišuje a určuje rozvíjející větné členy; • rozlišuje a určuje druhy vedlejších vět;	Tvarosloví: slovní druhy neohebné. Skladba: stavba věty, druhy vět, souvětí.

- rozlišuje a určuje poměr hlavních vět v souvětí; - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví a skladby.	
Komunikační a slohová výchova	
Žák: - vhodně obhajuje svá stanoviska; - klade otázky a vhodně formuluje odpovědi; - sestaví a přednese krátký mluvený projev na téma související s oborem; - rozpozná funkční styl textu; - odborně se vyjadřuje ve svém vlastním oboru; - je schopen sestavit a přednést krátký prostě sdělovací, administrativní a prakticky odborný projev.	Zásady diskuse. Zásady mluveného projevu monologického i dialogického. Funkční styly. Výklad, úvaha.
Práce s textem a získávání informací	
Žák: - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů a kriticky k nim přistupuje; - samostatně zpracovává informace; - reprodukuje vlastními slovy odborný text ze svého oboru; - pořizuje výpisky z textu.	Techniky a druhy čtení. Orientace v textu. Získávání a zpracovávání informací z textu (i odborného či administrativního), jejich třídění a hodnocení. Zpětná reprodukce textu.

Anglický jazyk

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní	2	1	1	4
Roční	70	32	32	134

Pojetí předmětu

Vzdělávání v cizím jazyce je důležitou součástí přípravy žáků na život v moderní multikulturní společnosti, proto náš Školní vzdělávací program zařazuje výuku angličtiny, přestože podle RVP není cizí jazyk nezbytný. V předmětu Anglický jazyk vedeme žáky k osvojení základních praktických řečových dovedností a učíme je využívat možnosti přístupu k informačním zdrojům, rozšiřujeme jejich obraz o světě. Předmět přispívá k formování osobnosti žáků, podporuje rozvoj komunikativních kompetencí a zvyšuje motivaci žáků k učení se po celý život. Současně pomáhá žákům vnímat a pochopit jiné kultury i tolerovat a respektovat jejich odlišnosti a zvyky.

Výsledky vzdělávání rozpracovávají výsledky vzdělávání RVP, vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání a komunikace, doporučené pro cizí jazyk. Výuka anglického jazyka se zaměřuje na upevnění a rozšíření jazykových znalostí a komunikativních dovedností získaných během základního vzdělávání. Úroveň výstupních znalostí je základní, tj. A1 podle Společenského evropského rámce pro jazyky.

Metody a strategie výuky

Výuka je vedena komunikativním a aktivizujícím způsobem. Činnosti volíme tak, aby odpovídaly schopnostem a studijním předpokladům žáků, zároveň však budovaly u žáků sebedůvěru a iniciativu. Výuka je orientována prakticky. Zahrnuje využívání multimediálních materiálů, které podporují lepší porozumění a angažovanost. Integrace technologií do výuky cizího jazyka podporuje kreativitu, kritické myšlení a schopnost řešit problémy v dynamickém digitálním světě.

Vyučující kladou důraz na:

- řečové dovednosti a postupné zkvalitňování jazykové správnosti projevu žáků,
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody – týmová práce a kooperace,
- motivační činitele – zařazení her a soutěží, interaktivních výukových programů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák je veden:

- pracovat s textem, vyhledávat a zpracovávat informace;
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání.

Komunikativní kompetence

Žák je veden:

- komunikovat v cizím jazyku;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Žák je veden:

- stanovovat si cíle a priority podle své zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák je veden:

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden:

- být schopen dorozumět se anglicky, což je v dnešní době v mnoha pracovních uplatněních nezbytné;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Digitální kompetence

Žák je veden:

- efektivně používat různé digitální nástroje a online zdroje ke zlepšení svých jazykových schopností;
- vyhledávat informace na internetu, hodnotit jejich důvěryhodnost a správně je používat ve svých projektech a úkolech;
- k bezpečnému a etickému chování v online prostředí, včetně ochrany osobních údajů a respektování autoritních práv;
- k rozvíjení své schopnosti komunikovat v cizím jazyce prostřednictvím e-mailů, diskusních fór a sociálních médií, což mu umožní propojení s rodilými mluvčími a spolužáky z jiných zemí;
- k práci s jazykovými aplikacemi a nástroji pro automatizovanou korekci textů, což přispívá k samostatnému učení a zlepšování gramatických a stylistických dovedností.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení spočívá v kombinaci známkování a slovního hodnocení. Při hodnocení se přihlíží v prvé řadě k aktivnímu zapojení do výuky a plnění zadaných úkolů. Gramatické, lexikální a řečové dovednosti jsou hodnoceny dle požadavků pro úroveň A1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Nejčastěji používanými formami prověřování znalostí a dovedností jsou:

- Ústní zkoušení
- Písemná gramatická cvičení
- Ústní i písemné ověřování slovní zásoby
- Referáty, prezentace, audiovizuální tvorba
- Projekty
- Práce ve skupinách

Průřezová témata pokrývaná předmětem

- Občan v demokratické společnosti (posilování sebevědomí, komunikace v cizím jazyce, poznávání jiných kultur)
- Člověk a digitální svět (využívání internetových slovníků, vyhledávání informací o vyučovaných zemích, využívání digitální technologie k praktickému procvičování výslovnosti – vyhledává a přehrává výslovnost daného výrazu, využívá online editory s opravou gramatiky a pravopisu, pracuje s prostředky digitálních technologií, jako je interaktivní tabule, elektronická učebnice, interaktivní cvičení, videa, podcasty apod.)

Mezipředmětové vztahy

Předmět	Přínos
Český jazyk	mluvnické kategorie srovnávání pojmenování slovních druhů srovnání tvorby otázky. prvky osobního dopisu porovnání tvorby rozkazovacího způsobu v ČJ a AJ původ slova: porovnání názvů vyučovacích předmětů v ČJ a v AJ tvorba vyprávění.
Psychologie	zásady komunikace

Anglický jazyk, 1. ročník, 2 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Rozpracované školní výsledky vzdělávání	
Řečové dovednosti	
Žák: • rozumí jednoduchým pokynům, sdělením a společenským frázím; • čte jednoduché texty a nápisy; • vytvoří odpověď na otázku, pokud je tážán na známou věc; • dokáže si vyžádat informaci i předat jednoduchou informaci tazajícímu, pokud ten mluví pomalu a zřetelně.	Poslech s porozuměním monologických a dialogických projevů. Čtení a práce s jednoduchým textem. Mluvení zaměřené situačně. Interakce ústní. Interakce písemná.
Jazykové prostředky	
Žák: • rozlišuje základní zvukové prostředky anglického jazyka, vyslovuje co nejlépe přirozené výslovnosti; • používá osvojenou slovní zásobu v rozsahu daných komunikačních situací a tematických okruhů.	Zvukové prostředky jazyka (výslovnost). Slovní zásoba. Grafická podoba jazyka a pravopis.

Komunikační situace a jazykové funkce	
Žák: • dovede se vyjadřovat ústně o známých a dobře procvičených tématech; • představí sebe a svou rodinu; • popíše, kde bydlí, žije; • popíše svůj denní režim; • objedná si jídlo; • pozdraví, rozloučí se, poděkuje; • vyjádří souhlas a nesouhlas; • omluví se.	Tematické okruhy: osobní údaje, dům a domov, zábava a záliby, jídlo a nápoje, volný čas. Komunikační situace: získávání a poskytování informací v oblasti osobní. Jazykové funkce: jednoduché společenské obraty k zahájení a ukončení komunikace, pozdrav, představení se, zformulování omluvy.
Poznátky o anglofonních zemích	
Žák: • prokazuje základní vědomosti o zemích dané jazykové oblasti; • vyjmenuje země, ve kterých je angličtina oficiálním jazykem; • uvede základní geografické údaje o anglofonních zemích; • vysvětlí rozdíly mezi anglickými a českými svátky; • při komunikaci vhodně uplatňuje základní společenské zvyklosti a respektuje kulturní specifika a tradice zemí daného jazyka.	Velká Británie. USA. Svátky, tradice, kulturní specifika.

Anglický jazyk, 2. ročník, 1 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Rozpracované školní výsledky vzdělávání	
Řečové dovednosti	
Žák: • zapojí se do jednoduché konverzace, jež se týká každodenních situací a témat; • napíše jednoduchý text: vzkaz, e-mail, omluva; • čte jednoduché texty s porozuměním; • používá učebnicové abecední slovníčky; • vytvoří jednoduchou odpověď na e-mail nebo vzkaz, vytvoří text blahopřání apod.	Interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností. Produktivní řečová dovednost písemná: zpracování textu. Mluvení zaměřené tematicky (i situačně). Interakce písemná. Poslech s porozuměním.
Jazykové prostředky	
Žák: • osvojí si základy tvoření slovní zásoby; • uplatňuje v písemném projevu základní osvojené pravopisné normy.	Slovní zásoba a její tvoření. Základy tvarosloví.
Komunikační situace	
Žák: • vyjadřuje se ústně o známých tématech; • zapojí se do krátké konverzace – nakupování, můj den, škola; • vyžádá si objasnění neznámého výrazu, zopakování dotazu nebo sdělení, zpomalení tempa řeči.	Tematické okruhy: služby, denní režim, nakupování, vzdělávání. Komunikační situace: dotazy, vzkaz, blahopřání. Jazykové funkce: žádost, poděkování, prosba.

Poznatky o zemi studovaného jazyka	
Žák:	Londýn.
- vyjmenuje nejznámější londýnské památky; - vyjmenuje nejznámější osobnosti kultury a sportu.	Osobnosti kultury a sportu.

Anglický jazyk, 3. ročník, 1 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Rozpracované školní výsledky vzdělávání	
Řečové dovednosti	
Žák:	Produktivní řečová dovednost písemná: zpracování textu.
- zpracuje jednoduchý text v podobě poznámek, vytvoří osnovu; - rozumí společenským frázím, krátkému monologu a dialogu; - používá slovník: internetový i knižní.	Mluvení zaměřené tematicky (i situačně). Interakce písemná. Poslech s porozuměním.
Jazykové prostředky	
Žák:	Základy větné stavby.
používá základní gramatické prostředky a několik typů vět.	
Komunikační situace	
Žák:	Tematické okruhy: péče o zdraví, povolání, zaměstnání.
- vyjadřuje se ústně o známých tématech; - zapojí se do krátké konverzace – u lékaře, v nemocnici; - sjedná si schůzku.	Komunikační situace: sjednání schůzky, objednávka služby. Jazykové funkce: vyjádření souhlasu nebo nesouhlasu.
Poznatky o zemi studovaného jazyka	
Žák:	Austrálie.
- najde Austrálii na mapě; - vyjmenuje zvláštnosti kontinentu (geografie, fauna).	

Vzdělávací oblast Občanský vzdělávací základ

Občanská nauka

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní	1	0	1	2
Roční	32	0	32	64

Pojetí předmětu

Předmět Občanská nauka si klade za cíl připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Realizuje největší část výsledků vzdělávání vzdělávací oblasti RVP Občanský vzdělávací základ, konkrétně témata člověk v lidském společenství, člověk jako občan, člověk a právo, ČR, Evropa a svět. Navíc obsahuje samostatný oddíl věnovaný médiím v demokratické společnosti, což vnímáme jako důležité pro rozvoj kritického myšlení a schopnost práce s informacemi.

Výchova k demokratickému občanství směřuje především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany svého demokratického státu, aby jednali odpovědně a uvážlivě nejen k vlastnímu prospěchu, ale též pro veřejný zájem a prospěch. Žáci se učí porozumět společnosti a světu, kde žijí, uvědomovat si vlastní identitu a nenechat se manipulovat, využívat digitální technologie při řešení praktických otázek svého politického a občanského rozhodování a k získávání a hodnocení informací.

Metody a strategie výuky

Při výuce je podstatný výklad zaměřený na objasnění základních pojmů. K doplnění výkladu a k jeho dokreslení se využívá multimediální techniky. Dále jsou využívány aktivizační metody a kooperativní vyučování. Žáci jsou vedeni ke skupinové a týmové práci, při které pracují s různými zdroji informací, vyhledávají, zpracovávají a používají takto získané informace. Své výsledky žáci prezentují, aby se naučili vhodně vyjadřovat a na dotazy správně reagovat a argumentovat. Opomenuta není ani samostatná práce žáků, která podporuje samostatnost a logické myšlení. Výuka je obohacena přednáškami o jiných zemích (např. pravidelně v měsíci říjnu) a setkáními s odborníky na aktuální společenská témata.

Prínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák je veden:

- pracovat s textem, vyhledávat v něm a zpracovávat informace;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Žák je veden:

- porozumět zadání úkolu nebo rozpoznat jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Žák je veden:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat při oficiálním jednání;
- formulovat své myšlenky srozumitelně;
- naslouchat pozorně druhým, tzn. vyjadřovat se přiměřeně tématu diskuse;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Žák je veden:

- chovat se v běžných situacích života podle pravidel slušnosti;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- ověřovat si získané poznatky, zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům a diskriminaci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák je veden:

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;

- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- zajímat se o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika) a oprostit se od nesnášenlivosti, xenofobie a diskriminace;
- oceňovat občanskou angažovanost.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Digitální kompetence

Žák je veden:

- vyhledávat informace z různých zdrojů a posuzovat jejich hodnověrnost;
- ukládat si zajímavé odkazy pro další použití;
- myslet kriticky a rozeznávat manipulaci při používání informačních technologií
- využívat digitální technologie pro sdílení informací a pro zpracovávání témat.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák je veden:

- pomáhat při prosazování práv a zájmů klientů.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání vychází ze školního řádu – Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Oceňována je především aplikace teoretických poznatků do praxe a využití znalostí z ostatních předmětů.

Žák je hodnocen na základě výsledků dosažených:

- v testech z tematických celků
- v testech z jednotlivého učiva
- z práce při hodině
- z ústního zkoušení
- z práce ve skupině
- ze samostatné práce.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

- Občan v demokratické společnosti (lidská společnost, kultura, stát, politický systém, politika, soudobý svět, masová média)
- Člověk a životní prostředí (globální ekologické problémy)
- Člověk a svět práce (zásady slušného a odpovědného chování)
- Člověk a digitální svět (vyhledávání informací, jejich kritické hodnocení, využívání digitálních technologií pro sdílení informací a pro spolupráci, ve styku s různými institucemi, při řešení praktických problémů svého politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů osobního, právního a sociálního charakteru)

Mezipředmětové vztahy

Předmět	Přínos
Biologie a ekologie	globální problémy
Český jazyk	správné používání termínů a cizích slov
Informatika	duševní vlastnictví, licence správné používání digitálních technologií
Literární a estetická výchova	principy a normy kulturního chování
Matematika	žák dokáže posoudit jednotlivé statistické údaje
Základy ekonomiky	reklama
Křesťanství a křesťanská etika	náboženství, multikulturalita etika a ctnosti médi a pravdivost rodina vlastnictví
Sociální služby	chudoba v současné společnosti migranti a azylanti

Občanská nauka, 1. ročník, 1 hod. týdně	
Člověk v lidském společenství	
Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Rozpracované školní výsledky vzdělávání	
Žák: • popíše na základě pozorování lidí kolem sebe a informací z masových médií, jaké je rozvrstvení české společnosti z hlediska národnosti, náboženství a sociálního postavení; vysvětlí, proč sám sebe přiřazuje k určitému etniku (národu...) nebo jiné skupině (výsledek sdílen s předmětem Křesťanství a křesťanská etika); • dovede aplikovat zásady slušného chování v běžných životních situacích; • uvede příklady sousedské pomoci a spolupráce, lásky, přátelství a dalších hodnot; • uvede, jaká práva a povinnosti pro něho vyplývají z jeho role v rodině, ve škole, na pracovišti; • na konkrétních příkladech vysvětlí, z čeho může vzniknout napětí nebo konflikt mezi příslušníky většinové společnosti a příslušníky některé z menšin; • na základě pozorování života kolem sebe a informací z médií uvede příklady porušování genderové rovnosti (rovnosti mužů a žen);	Lidská společnost a společenské skupiny. Současná česká společnost, její vrstvy. Zásady slušného a odpovědného chování v rodině, v běžných situacích, v zaměstnání. Sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti. Rasy, národy a národnosti. Většina a menšiny ve společnosti – klady vzájemného obohacování a problémy multikulturního soužití. Migrace v současném světě, migranti, azylanti. Postavení mužů a žen v rodině a ve společnosti.
Média	
Žák: • popíše základní charakteristiky jednotlivých typů médií, vysvětlí, v čem spočívají jejich klady a zápory; • vysvětlí, proč je třeba zobrazení světa, událostí a lidí v médiích přijímat kriticky;	Svobodný přístup k informacím. Média (tisk, televize, rozhlas, internet), jejich charakteristiky. Funkce médií, kritický přístup k nim. Média jako zdroj zábavy a poučení. Podstata a princip reklamy.

• je schopen rozeznat zcela zřejmé konkrétní příklady ovlivňování veřejnosti (např. v médiích, v reklamě, v politice); • dovede v konkrétních informacích poskytovaných médií, včetně reklamy, rozpoznat způsoby ovlivňování a manipulace (<i>výsledek vzdělávací oblasti Vzdělávání pro zdraví, sdílen s předmětem Základy pečovatelsví</i>); • objasní principy reklamy a způsob ovlivňování lidí, posoudí její vliv na životní způsob občanů.	
Česká republika, Evropa a svět	
Žák: • dovede najít ČR na mapě světa a Evropy, podle mapy popíše její polohu a vyjmenuje sousední státy; • popíše státní symboly; • uvede příklady velmocí, zemí vyspělých, rozvojových a zemí velmi chudých (včetně lokalizace na mapě); • na příkladech z hospodářství, kulturní sféry nebo politiky popíše, čemu se říká globalizace; • uvede hlavní problémy dnešního světa (globální problémy), lokalizuje na mapě aktuální ohniska napětí ve světě - určí globální problémy, které vytvářejí ohniska napětí (<i>výsledek sdílen s předmětem Biologie a ekologie</i>); • popíše, proč existuje EU a jaké povinnosti a výhody z členství v EU plynou našim občanům; • na příkladu (z médií nebo z jiných zdrojů) vysvětlí, jakých metod používají teroristé a za jakým účelem.	Současný svět: bohaté a chudé země, velmoci; ohniska napětí v soudobém světě. Evropská unie. ČR a její sousedé. České státní a národní symboly. Globalizace a globální problémy. ČR a evropská integrace. Nebezpečí nesnášenlivosti a terorismu ve světě.

Občanská nauka, 3. ročník, 1 hod. týdně	
Člověk jako občan	
Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Rozpracované školní výsledky vzdělávání	
Žák: • uvede základní zásady a principy, na nichž je založena demokracie; • uvede základní lidská práva, která jsou zakotvena v českých zákonech – včetně práv dětí, popíše, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena; • uvede příklady jednání, které demokracii ohrožuje (sobectví, korupce, kriminalita, násilí, neodpovědnost...); • uvede, k čemu je pro občana dnešní doby prospěšný demokratický stát a jaké má ke svému státu občan povinnosti; • uvede nejvýznamnější české politické strany, vysvětlí, proč se uskutečňují svobodné volby a proč se jich mají lidé zúčastnit; popíše, podle čeho se	Základní hodnoty a principy demokracie. Lidská práva: pojem Všeobecná deklarace lidských práv, Listina základních práv a svobod, práva dětí. Ochrana lidských práv, možné zneužívání lidských práv, veřejný ochránce práv. Stát a jeho funkce, ústava a politický systém ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva. Politika, politické strany, volby, právo volit. Politický radikalismus a extremismus, aktuální česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus. Občanská společnost, občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití. Manipulace, násilí, šikana, rasismus.

může občan orientovat, když zvažuje nabídku politických stran; • vyhledá programy politických stran, zhodnotí relevanci různých digitálních zdrojů ohledně politických stran; • uvede příklady extremismu, např. na základě mediálního zpravodajství nebo pozorováním jednání lidí kolem sebe; • vysvětlí, proč jsou extremistické názory a jednání nebezpečné; • uvede konkrétní příklad pozitivní občanské angažovanosti; • v konkrétních příkladech ze života rozliší pozitivní jednání (tj. jednání, které je v souladu s občanskými ctnostmi a etikou), od špatného – nedemokratického jednání; • objasní, jak se mají řešit konflikty mezi vrstevníky a žáky, co se rozumí šikanou a vandalismem a jaké mají tyto jevy důsledky.	
Člověk a právo	
Žák: • na internetu vyhledá aktuální znění zákonů; • popíše, čím se zabývá policie, soudy, advokacie a notářství; • uvede, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost; • dovede reklamovat koupené zboží nebo služby; • dovede z textu smlouvy (např. o koupi zboží, cestovním zájezdu, pojištění, půjčce) zjistit, jaké mu z ní vyplývají povinnosti a práva a jaké jsou důsledky neznalosti smlouvy, a to včetně jejích všeobecných podmínek; • najde kupní smlouvu u e-shopu, porovná obchodní podmínky různých e-shopů; • na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele; • vysvětlí práva a povinnost mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; dovede v této oblasti práva vyhledat informace a pomoc při řešení konkrétního problému; • popíše postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání...).	Právo a spravedlnost, právní stát, právní ochrana občanů, právní vztahy. Soustava soudů v ČR; právnická povolání (notáři, advokáti, soudcové). Právo a právní odpovědnost v běžném životě. Vlastnictví; smlouvy; odpovědnost za škodu, práva spotřebitele. Rodinné právo: manželé a partneři; děti v rodině, domácí násilí. Trestní právo: trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, vyšetřovatel, soud). Kriminalita páchaná na mladistvých a na dětech. Kriminalita páchaná mladistvými.

Křesťanství a křesťanská etika

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní	2	1	1	4
Roční	70	32	32	134

Pojetí vyučovacího předmětu

Úcta k lidské důstojnosti, uznávání hodnoty života, hluboce lidský přístup k starším a trpícím i úsilí o dobro všech jsou hodnoty vlastní tradici evropské kultury, formované po staletí křesťanstvím. Povolání pečovatele pak dává obzvláštní příležitost k jejich uplatňování, protože kromě odborných dovedností je přístup k lidem u tohoto povolání stěžejní. Právě k tomu přispívá vyučovací předmět Křesťanství a křesťanská etika tím, že seznamuje žáky s kořeny naší kultury a s křesťanským pohledem na člověka, na svět a na Boha, včetně etické dimenze života. Vede žáky k promýšlení vlastního hodnotového žebříčku a snaží se jim pomoci k osvojení hodnot, které jsou potřebné pro každého dobrého člověka, tím více pro pracovníka v pečovatelských službách. Žákům, kteří se hlásí ke křesťanství, dává podněty k prohloubení vlastní víry, ostatním poskytuje seznámení s náboženstvím, zvláště s křesťanstvím, aby k němu mohli svobodně zaujmout vlastní postoj, protože svoboda předpokládá dostatečnou znalost věci. Předmět je specifikem naší školy jako školy církevní.

Učivo zahrnuje úvod do předmětu včetně základní religionistické terminologie, seznámení s biblí a jejím poselstvím, s křesťanskou vírou, s církví a s prožíváním víry ve svátostech a liturgickém roce. Poté se žák seznámí se základními principy hlavních světových náboženství. Dalším velkým tématem je etika, a to jak obecná, tak konkrétní včetně problémů bioetiky. Při výuce realizujeme výsledky vzdělávání ze vzdělávací oblasti Občanský vzdělávací základ, které se týkají náboženství v české i evropské společnosti, náboženského fundamentalismu a sekt, ale většina učiva rámec RVP přesahuje.

Metody a strategie výuky

Při výuce používáme výklad doplněný vizuálními prostředky (prezentace, videa), práci s textem (např. biblickým), skupinovou práci a aktivizační prostředky (např. kvízy, soutěže). Nad tématy s žáky diskutujeme a vedeme je k ujasňování vlastních postojů. Při přemýšlení o modelových situacích vedeme žáky k propojování učiva – hodnot, obsažených v biblické moudrosti a v křesťanské etice – s reálným životem a s profesí pečovatele. Vlastním příkladem života podle křesťanských hodnot se snažíme být žákům příkladem, že takový život je možný a krásný.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák je veden:

- používat různé způsoby práce s textem, nacházet hlavní myšlenku textu, vyhledávat v textu informace;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- přemýšlet nad informacemi, které slyší, čte nebo vyhledává, promýšlet a formulovat vlastní názor.

Kompetence k řešení problémů

Žák je veden:

- porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Žák je veden:

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Žák je veden:

- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat před-
sudkům a stereotypům v přístupu k druhým;
- přistupovat k druhému člověku s úctou a respektem k jeho lidské důstojnosti;
- být zodpovědný.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák je veden:

- uvědomovat si křesťanské kořeny Evropy a tím i hodnoty, na nichž je naše civilizace založena;
- v duchu křesťanské antropologie ctít důstojnost každého člověka bez ohledu na jeho národnost nebo barvu
pleti;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování
ochrany života a zdraví ostatních;
- jednat eticky, a tím i dodržovat zákony a respektovat práva a osobnost druhých lidí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden:

- přistupovat s hlubokou lidskostí a respektem ke klientům, s kterými se setká při odborném výcviku i následně
při pracovním uplatnění;
- pracovat poctivě a spolehlivě;
- stále se vzdělávat.

Digitální kompetence

Žák je veden:

- ovládat potřebná digitální zařízení a aplikace;
- využívat digitální technologie k usnadnění práce a zkvalitnění výsledků práce;
- předcházet situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- při používání digitálních prostředků jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat
k získaným informacím, být mediálně gramotný.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni na základě práce v hodině, což zahrnuje plnění zadaných úkolů a kvízů, aktivitu při výkladu a diskusích, zapojení do skupinové práce, dále na základě ústního zkoušení, referátů a písemných prací po prob-
rání tematického celku.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

- Občan v demokratické společnosti (upevňování hodnotové orientace žáků, schopnost morálního úsudku, svo-
boda, angažovanost pro druhé lidi)
- Člověk a životní prostředí (ekologická dimenze v náboženství – člověk jako správce stvoření, encyklika Laudato
sí, skromnost jako hodnota, problém konzumismu)
- Člověk a svět práce (zodpovědnost za vlastní život, poctivost v práci, přístup k druhým lidem, týmová spolu-
práce)
- Člověk a digitální svět (hodnocení informací z různých zdrojů)

Mezipředmětové vztahy

Předmět	Přínos
Občanská nauka	člověk v lidském společenství rodina multikulturalita
Základy ekonomiky	majetkové vztahy
Odborný výcvik	pojetí lidské důstojnosti
Aktivizace klientů	význam duchovní péče pro člověka
Sociální služby	charitativní činnost

Křesťanství a křesťanská etika, 1. ročník, 2 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Rozpracované školní výsledky vzdělávání	
Úvod do předmětu	
Žák: - vymezuje oblast lidského života, kterou se náboženství zabývá; - popíše na základě pozorování lidí kolem sebe a informací z masových médií, jaké je rozvrstvení české společnosti z hlediska národnosti, náboženství a sociálního postavení (výsledek sdílen s předmětem Občanská nauka, zde pouze oblast náboženství); - popíše rozšíření náboženství a ateismu ve světě; - používá s porozuměním základní pojmy z oblasti náboženství; - objasní křesťanské kořeny naší evropské kultury; - vypráví o životní cestě vybraných postav víry a inspiruje se jejich příběhem; - vysvětlí, čím mohou být nebezpečné některé náboženské sekty a náboženská nesnášenlivost.	Víra, náboženství, ateismus. Základní otázky člověka. Religiozita ve světě. Základní pojmy náboženství. Křesťanské kořeny Evropy. Inspirativní postavy víry (vybraní svatí nebo i jiné osobnosti věřících lidí). Církve, náboženská hnutí a sekty, náboženský fundamentalismus.
Bible – Starý zákon	
Žák: - vysvětlí křesťanské chápání biblického textu; - vyhledá v bibli příslušný text podle odkazu; - reprodukuje nejdůležitější starozákonní příběhy; - nachází poselství biblických příběhů a inspiruje se moudrostí v nich obsaženou.	Bible jako slovo Boží ve slově lidském. Rozdělení bible, hledání v bibli. Starý zákon: Biblické pradějiny, Abrahám, příběhy praotců, Mojžíš a exodus, obsazení zaslíbené země, království v Izraeli, proroci, babylónské vyhnanství, očekávání Mesiáše. Zkušenost s Bohem v příbězích Starého zákona.
Bible – Nový zákon	
Žák: - charakterizuje postavu Ježíše, jak ho představují evangelia; - vnímá Ježíšovo poselství jako inspiraci pro vlastní hodnotový systém; - vysvětlí křesťanské pojetí spásy.	Evangelia. Ježíšův život a učení. Cesta do Jeruzaléma a velikonoční události. Význam Ježíšovy smrti a zmrtvýchvstání pro spásu člověka. Šíření víry a vznik církve. Ostatní novozákonní spisy.

Křesťanská víra a církev	
Žák: • popíše specifika některých náboženství, k nimž se hlásí obyvatelé ČR a Evropy; • vysvětlí, co je podstatou křesťanství, čemu křesťané věří; • objasní základní funkce církve; • vysvětlí pojetí církve; • vysvětlí, proč je víc křesťanských církví a stručně objasní okolnosti rozdělení církve; • objasní ekumenické hnutí; • vysvětlí specifika islámu a indických náboženství a srovná je s křesťanstvím.	Víra v jednoho Boha ve třech osobách, spása skrze Ježíše Krista, věčný život v Boží přítomnosti. Křesťanské Credo. Církev jako společenství věřících, ve kterém je Bůh přítomný a činný. Církev, která hlásá, slaví a slouží. Vybrané kapitoly z církevních dějin (hereze, dogmata, východní schizma, husitství, reformace) – stručný přehled. Ekumenismus. Islám a náboženství Indie. Křesťanství v setkávání s jinými náboženstvími.

Křesťanství a křesťanská etika, 2. ročník, 1 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání	Učivo
Organizace církve a svátosti	
Žák: • popíše organizaci církve a různé stavy v církvi; • vysvětlí význam jednotlivých svátostí; • popíše jejich udělování; • posoudí, kdy je vhodné nabídnout zprostředkování svátostí nebo setkání s duchovním v pečovatelské praxi.	Církev a její organizace: papež, biskup, farář, diecéze, farnost, řeholní stav. Svátosti obecně. Křest. Biřmování. Eucharistie. Svátost smíření. Svátost nemocných. Kněžství. Manželství. Pastorační péče v pečovatelské praxi.
Liturgický rok a slavení	
Žák: • vysvětlí význam společného slavení a prožívání víry; • popíše liturgická období a jejich význam; • vysvětlí obsah vybraných slavností a svátků.	Prožívání víry ve společenství církve. Modlitba, liturgie. Advent. Vánoce. Postní doba. Velikonoce. Liturgické mezidobí. Slavnosti a svátky (neděle, Panna Maria, sv. Josef, Dušičky apod.).
Obecná etika	
Žák: • objasňuje potřebu norem pro vydařený lidský život; • vysvětluje základní způsoby zdůvodnění mravního nároku; • ujasňuje si funkci svědomí i ve vlastním životě; • rozlišuje dobré a špatné jednání, jejich podstatné prvky, a porozuměl podstatě obrácení.	Normy a jejich význam. Přirozený zákon. Kategorický imperativ. Hodnocení důsledků jednání (teleologie). Dobro osoby jako základní kritérium. Svědomí, jevy ve svědomí, výchova svědomí. Svoboda, rozhodnutí. Hřích, neřest, dobré jednání, ctnost. Obrácení a pokání.

Křesťanství a křesťanská etika, 3. ročník, 1 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání	Učivo
Konkrétní křesťanská etika	
Žák: - vysvětlí Desatero v kontextu jeho vzniku; - vysvětlí pozitivní chápání jednotlivých přikázání Desatera; - vysvětlí problematičnost jednání proti jednotlivým přikázáním; - konfrontuje vlastní život a vlastní žebříček hodnot s nabídkou Desatera; - diskutuje o problémech, které život přináší v souvislosti s jednotlivými přikázáními.	Desatero jako smlouva. Etika vztahu k Bohu (1. – 3. přikázání). Etika rodinného a politického života (4. přikázání). Etika fyzického života, otázky bioetiky (5. přikázání). Etika sexuality a partnerských vztahů (6. a 9. přikázání). Etika majetkových vztahů (7. a 10. přikázání). Etika komunikace (8. přikázání).

Základy ekonomiky

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní	0	0	2	2
Roční	0	0	64	64

Pojetí vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Základy ekonomiky je poskytnout žákům základní přehled znalostí z oblasti ekonomiky, které jim umožní efektivní jednání a hospodárné chování. Učivo je zaměřeno tak, aby si žáci osvojili základní ekonomické pojmy, porozuměli jim a správně je používali. Získají přehled jak o věcech osobního ekonomického života (zaměstnání, pracovní smlouvy, mzda nebo plat, daně, pojištění, spoření, úvěry...), tak o fungování tržní ekonomiky a podnikání (podnikatelský záměr, majetek firmy, stanovení cen, marketing, daně), až po roli státního rozpočtu v hospodářství. Získají tak předpoklady pro dobré ekonomické jednání domácnosti i základy pro případné samostatné podnikání.

Předmět realizuje a výrazně rozšiřuje výsledky vzdělávání ze vzdělávací oblasti Občanský vzdělávací základ, tematického celku Člověk a hospodářství (až na jeden výsledek, který je přesunut do předmětu Sociální služby) a částečně Člověk v lidském společenství (to, co se týká hospodaření domácnosti).

Metody a strategie výuky

Základem výuky je výklad, doplněný použitím audiovizuální techniky, a aktivizující metody, zvláště řešení problémů a reálných situací, které v životě nastávají. Propojenost s každodenním životem, v němž si žáci budou zřizovat vlastní účty, podepisovat pracovní smlouvy a v němž budou dostávat reálné mzdy, je v tomto předmětu velká. Žáky motivujeme, aby aktivně přistupovali k ekonomickým záležitostem a předcházeli možným problémům (zadlužení, podvody v digitálním prostředí apod.). Ve spolupráci s předmětem Sociální služby a Křesťanství a křesťanská etika je vedeme k uvažování nad etickým rozměrem ekonomiky, která potřebuje mít ohled na ty, kteří jsou sociálně slabší. K tomu slouží i projektový den, podporující vnímavost žáků pro sociální problémy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák je veden:

- propojovat učivo předmětů Základy ekonomiky, Matematika, Sociální služby a Křesťanství a křesťanská etika při ujasňování vlastního přístupu k ekonomické problematice;
- nacházet v textu podstatné informace, včetně číselných, a uvádět je do správných vztahů.

Kompetence k řešení problémů

Žák je veden:

- porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Žák je veden:

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- odhalovat manipulaci v reklamě;
- vhodně formulovat své potřeby a žádosti při jednání se zaměstnavateli a úřady.

Personální a sociální kompetence

Žák je veden:

- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým;
- vnímat sociální nerovnost našeho světa a být citlivý pro chudobu ve světě.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák je veden:

- dodržovat pracovní právo a zároveň vyžadovat jeho uplatňování ze strany zaměstnavatele;
- zajímat se o ekonomické aspekty české politiky;
- vnímat ekonomiku v etických i environmentálních souvislostech.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti i vzdělávání;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a srovnávat je se svými představami a předpoklady;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Matematické kompetence

Žák je veden:

- uplatňovat poznatky z matematiky při výpočtu mezd, daní, pojištění, cen apod.

Digitální kompetence

Žák je veden:

- využívat digitální nástroje, aby si usnadnil práci – platby online, internetové bankovníctví, vyplňování daňového přiznání a dalších nástrojů;
- zvažovat rizika a přínosy digitálních technologií
- vyhledávat aktuální ekonomické informace na internetu (zákony v platném znění, systém daní apod.).

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák je veden jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;

- efektivně hospodařit s finančními prostředky.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni na základě práce v hodině, což zahrnuje plnění zadaných úkolů, aktivitu při výkladu a diskusích, zapojení do skupinové práce, dále na základě ústního zkoušení, referátů a písemných prací po probrání tematického celku. Používáme sebehodnocení žáků i formativní slovní hodnocení učitele, pro výsledné hodnocení používáme klasifikační stupnici.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

- Občan v demokratické společnosti (práva zaměstnanců a zaměstnavatelů, morálka v ekonomice, role státu v ekonomice)
- Člověk a životní prostředí (ekologická dimenze v ekonomice, konzumismus)
- Člověk a svět práce (zaměstnání, nezaměstnanost, podnikání, trh, ...)
- Člověk a digitální svět (role informační techniky v ekonomice, využívání digitálních technologií ve styku s institucemi, online formuláře, online platby, služby eGovernmentu, online finanční správa apod.)

Mezipředmětové vztahy

Předmět	Přínos
Český jazyk	dokumenty při uzavírání pracovní smlouvy apod.
Občanská nauka	pracovní právo
Křesťanství a křesťanská etika	etika majetkových vztahů
Sociální služby	nezaměstnanost, služby úřadu práce

Základy ekonomiky, 3. ročník, 2 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Rozpracované školní výsledky vzdělávání	
Základní ekonomické pojmy	
Žák: • správně používá a aplikuje základní ekonomické pojmy; • vysvětlí pojmy spotřeba, výroba, životní úroveň, hospodářský cyklus.	Potřeby, statky, služby. Spotřeba, životní úroveň, výroba, hospodářský proces, cyklus. Vliv ceny na nabídku a poptávku. Cena zboží. Tržní mechanismus – trh, nabídka, poptávka. Tržní subjekty.
Podnikání	
Žák: • charakterizuje právní formy podnikání, jejich základní znaky; • na příkladu popíše základní povinnosti podnikatele vůči státu; • vysvětlí rozdíl mezi podnikáním a zaměstnaneckým poměrem; • vyjmenuje výhody a rizika podnikání.	Právní formy podnikání, jejich základní znaky. Základní povinnosti podnikatele vůči státu. Individuální podnikání. Obchodní korporace.
Majetek firmy	
Žák: • rozlišuje jednotlivé druhy majetku; • na příkladech vysvětlí a porovná druhy odpovědnosti za škody ze strany zaměstnance a zaměstnavatele;	Druhy majetku. Odpovědnost za škody. Dlouhodobý majetek, oběžný majetek. Ocenění majetku a dluhů. Opotřebení majetku.

• uvědomuje si nutnost vedení evidence majetku; • vysvětlí oceňování majetku, dluhů, popíše způsob inventarizace, vyjádří opotřebení majetku; • popíše zásobování a jeho evidenci.	Inventarizace majetku. Zásoby.
Člověk v zaměstnání	
Žák: • popíše vztah zaměstnavatele a pracovníka; • dovede vyhledat nabídky zaměstnání, kontaktovat případného zaměstnavatele a úřad práce, prezentovat své pracovní dovednosti a zkušenosti; • popíše, co má obsahovat pracovní smlouva; • objasní ukončení pracovního poměru; • popíše práva a povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance; • dovede si zkontrolovat, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám; • popíše činnost úřadu práce a systém podpory v nezaměstnanosti; • vysvětlí pojem rekvalifikace a uvede příklad; • dovede vyhledat poučení a pomoc v pracovně-právních záležitostech.	Zaměstnavatelé, úřad práce, hledání zaměstnání. Pracovně právní vztahy. Náležitosti pracovní smlouvy. Personální činnosti. Vznik, změna, ukončení pracovního poměru. Práva a povinnosti zaměstnance, zaměstnavatele. Mzda a pracovní zařazení. Služby úřadu práce. Nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti. Rekvalifikace. Druhy škod, předcházení škodám, odpovědnost za škodu.
Cena zboží a reklama	
Žák: • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období; • vybere vhodný reklamní prostředek pro určitý produkt; • popíše nástroje na podporu prodeje; • rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH...) a klamavé nabídky; • na příkladu vysvětlí možnosti marketingu.	Vliv na cenu zboží, náklady, výnosy, výsledek hospodaření. Marketing – produkt, cena, propagace. Reklama, podpora prodeje, osobní prodej, distribuce. Marketing a konkurence – management, zaměstnanci, organizace práce na pracovišti.
Odměňování zaměstnanců	
Žák: • vysvětlí, proč občané platí daně, sociální a zdravotní pojištění; • provede jednoduchý výpočet mzdy; • vypočte sociální a zdravotní pojištění; • objasní pojem produktivita práce, vlivy, které ji ovlivňují; • vysvětlí rozdíl mezi mzdou časovou a úkolovou; • vysvětlí, jak sestavit a podat daňové přiznání.	Odměňování zaměstnanců, výpočty mezd. Sociální a zdravotní pojištění, jejich výpočet. Daň ze závislé činnosti. Produktivita práce. Mzda časová a úkolová. Daňové přiznání.
Peníze, peněžní ústavy a pojišťovny	
Žák: • sestaví rozpočet jednotlivce a domácnosti, rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje, navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem;	Rozpočet jednotlivce a domácnosti; řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů. Zřízení peněžního účtu, bezhotovostní platby. Pohyb peněz na účtu. Vlastní a cizí zdroje financování, peníze, banky. Peníze, hotovostní a bezhotovostní peněžní styk

• dovede si zřídit peněžní účet a sleduje pohyb peněz na svém účtu; používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kurzovního lístku; • uvede výhody a nevýhody jednotlivých forem platebního styku; • navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků; • dovede zjistit, jaké služby poskytuje konkrétní peněžní ústav (banka, pojišťovna) a na základě zjištěných informací posoudit, zda konkrétní služby jsou pro něho vhodné (např. půjčka), nebo nutné a výhodné; • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení, posoudí výši úrokových sazeb a na příkladu ukáže rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN (roční procentní sazba nákladů); • uvede základní produkty pojišťovacího trhu; • uvede kritéria pro volbu vhodného pojistného produktu s ohledem na své potřeby.	(v tuzemské a zahraniční měně), kurzovní lístek. Peněžní ústavy, služby peněžních ústavů. Úrokové sazby, RPSN. Pojištění majetku a osob.
Podnikání a hospodářství	
Žák: • vysvětlí systém daní z příjmu a daní z přidané hodnoty a jejich evidence; • vyhotoví daňový doklad; • vyhotoví jednoduchý podnikatelský záměr; • navrhne zakladatelský rozpočet; • rozpozná daň na vstupu a na výstupu a vypočítá rozdíl; • vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit; • vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství.	Druhy daní – daňové přiznání, daňová evidenční povinnost. Daňová soustava a pojištění. Daňový doklad. Výpočet daně z přidané hodnoty, daně z příjmu. Podnikatelský záměr. Daň na vstupu, výstupu, rozdíl. Inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel. Státní rozpočet – pomoc státu a jiných institucí sociálně potřebným občanům. Úloha státního rozpočtu v národním hospodářství.

Chemie

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní	1	0	0	1
Roční	35	0	0	35

Pojetí vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie je zařazen do vzdělávání, protože obor má na naší škole více studijní charakter a dává žákům hlubší teoretickou přípravu. V povolání pečovatele, při přípravě pokrmů, úklidu i praní budou používat

chemické prostředky, proto jim vysvětlujeme chemické jevy, učíme je, jak správně jednat v praktických situacích, a vedeme je k zdravému a ekologickému způsobu života.

Obsahem předmětu je úvodní blok opakující a rozšiřující učivo základní školy, zabývající se vlastnostmi a přeměnou látek, stavbou atomu, vznikem sloučenin, chemickými reakcemi, roztoky a směsmi. Další bloky učiva jsou věnovány anorganické a organické chemii. Nedílnou součástí vzdělávání jsou v tomto předmětu laboratorní práce na téma směsi a roztoky. Žáci pokusy nejen provedou, ale i zpracují a vyhodnotí získané údaje. Učí se přitom pracovat podle pravidel bezpečnosti, případně poskytnout první pomoc při úrazech způsobených chemickými látkami a posoudit bezpečnost chemických látek a jejich vliv na člověka a životní prostředí.

RVP tento předmět nepředpokládá.

Metody a strategie výuky

Výuka je realizována převážně výkladem, doplněna o diskuzi, názorně-demonstrační metody a aktivizační metody, při nichž žáci pod vedením učitele dělají pokusy. Při výkladu se jedná o frontální výuku, ale důraz je také kladen na samostatnou práci žáků. Při laboratorních pracích jsou žáci rozděleni do skupin. Ve výuce respektujeme specifika a možnosti žáků, používáme pomůcky, střídáme pracovní tempo a metody.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák je veden k tomu, aby:

- pozoroval chemické vlastnosti látek, jejich přeměny a podmínky, za kterých tyto přeměny nastávají;
- porozuměl chemickému názvosloví, vzorcům, symbolům a značkám;
- uplatňoval pracovní postupy podle zadání.

Kompetence k řešení problémů

Žák je veden k tomu, aby:

- pochopil zadaný problém;
- promyslel pracovní postup praktických cvičení;
- nacházel příklady chemických dějů v běžné praxi a dokázal je vysvětlit.

Komunikativní kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- správně používal odborné výrazy – chemické názvosloví, symboly, značky apod.;
- formuloval myšlenky v logickém sledu;
- obhajoval vlastní názory a přijímal názory druhých;
- písemně formuloval závěry vlastních prací v protokolech.

Personální a sociální kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- spolupracoval ve skupině a uměl rozdělit úkoly;
- převzal zodpovědnost za výsledky práce skupiny a vážil si práce druhých;
- si osvojil návyky ochrany životního prostředí.

Občanské kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- porozuměl přínosu chemie pro společnost;
- si uvědomil rizika nezodpovědného zacházení s chemickými látkami.

Odborné kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- chápal bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních;
- využíval získané vědomosti v profesním životě, při úklidu, péči o klienty a v oblasti zdravé výživy.

Matematické kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- správně vyčíslil chemické rovnice;
- používal a převáděl jednotky;
- prakticky uplatnil matematické schopnosti při přípravě roztoků.

Digitální kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- využíval digitální technologie pro učení, k získávání dat a informací pro plnění úkolů;
- komunikoval a sdílel výsledky své práce v digitálním prostředí.

Hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni za ústní a písemný projev (testy, referáty apod.) a za výsledky praktické činnosti na téma směsi a roztoky. Přihlíží se i k aktivitě žáků v hodině.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

- Člověk a životní prostředí (ekologie v souvislosti s používáním chemických látek, ekologický životní styl)
- Člověk a svět práce (bezpečnost na pracovišti, zodpovědnost za společnou práci, týmová spolupráce)
- Člověk a digitální svět (vyhledávání a zpracování informací pomocí digitálních technologií, sdílení výstupů v digitálním prostředí; výstupy: referáty, výsledky praktické činnosti na téma směsi a roztoky)

Mezipředmětové vztahy

Předmět	Přínos
Biologie a ekologie	environmentální aspekt chemických látek
Úklidové práce	chemické prostředky používané při úklidu
Praní a žehlení	prací prášky a jejich působení

Chemie, 1. ročník, 1 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání	Učivo
Prvky, sloučeniny, roztoky, směsi	
Žák: • porovná fyzikální a chemické vlastnosti různých látek; • vysvětlí podstatu přeměny látek; • popíše stavbu atomu a vysvětlí vznik chemické vazby; • vyjmenuje názvy a značky některých chemických prvků; • objasní uspořádání prvků v periodické tabulce; • popíše metody oddělování složek směsi a jejich využití v praxi; • rozliší směsi a roztoky a jejich vlastnosti; • objasní podstatu chemických reakcí a udělá o nich zápis; • provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi.	Chemické látky a jejich vlastnosti Atom, molekula Chemická vazba Chemické prvky a periodická soustava prvků Směsi a roztoky Chemické reakce, rovnice a výpočty
Anorganická chemie	
Žák: • vysvětlí vlastnosti anorganických látek;	Oxidy, hydroxidy, kyseliny, soli Názvosloví

- tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin; - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi, v běžném životě a posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí.	Vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi
Organická chemie	
Žák: - tvoří chemické vzorce jednoduchých uhlovodíků, popíše jejich vlastnosti; - vyjmenuje některé deriváty uhlovodíků, jejich vlastnosti, popíše jejich vliv na životní prostředí a využití v odborné praxi; - charakterizuje biogenní prvky a vysvětlí jejich význam; - popíše nejdůležitější organické sloučeniny a jejich funkci v lidském organismu; - definuje význam sacharidů, lipidů a proteinů z hlediska zdravé výživy; - uvede nemoci, které způsobuje nedostatek nebo přebytek sacharidů, lipidů a proteinů; - zdůvodní význam enzymů a vysvětlí metabolismus některých látek.	Názvosloví Organická chemie v běžném životě Chemické složení živých organismů Sacharidy, lipidy, proteiny, nukleové kyseliny, biokatalyzátory Biochemické děje
Laboratorní práce	
Žák: - dodržuje bezpečnost práce; - spolupracuje v týmu; - postupuje podle instrukcí; - vyhotoví zápis a interpretuje výsledky.	Směsi a roztoky

Biologie a ekologie

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní	1	0	0	1
Roční	35	0	0	35

Pojetí vyučovacího předmětu

Podobně jako Chemie i vyučovací předmět Biologie a ekologie dává oboru Pečovatelské služby na naší škole více studijní charakter a rozšiřuje všeobecný rozhled žáků. Pro profesní uplatnění, na které se žáci připravují, je žádoucí, aby byli schopni zprostředkovat klientům kontakt s přírodním prostředím, tudíž je třeba, aby o něm měli přiměřené znalosti. Předmět Biologie a ekologie tedy upevňuje učivo základní školy a s hlubším pochopením ho zasazuje do kontextu dnešní doby, poznamenané klimatickou změnou a s ní souvisejícími globálními problémy. Snaží se také kultivovat ducha žáků vnímáním krásy a harmonie, kterou v přírodě nacházíme. Vzdělávání vede žáky k pozitivnímu postoji k přírodě, k motivaci ochraňovat ji a dodržovat zásady udržitelného rozvoje.

Obsahem předmětu je teorie o vzniku a vývoji života na Zemi, dále učivo o nebuněčných i buněčných organismech přes rostliny, živočichy až po člověka a jeho vliv na přírodu. Učivo je v každém z těchto bloků řazeno od

základních pojmů přes anatomii, fyziologii až po význam a postavení v přírodě. Teoretické vědomosti jsou pak doplněny praktickými radami a jsou důkazem mezipředmětového propojení.

Z RVP předmět Biologie a ekologie realizuje jeden výsledek vzdělávání ze vzdělávací oblasti Vzdělávání pro zdraví a jeden výsledek ze vzdělávací oblasti Občanský vzdělávací základ sdílí s předmětem Občanská nauka; oba se tematicky dotýkají právě ekologické problematiky.

Metody a strategie výuky

Výuka je realizována výkladem, doplněna o diskusi, názorně-demonstrační metodu a aktivizační metody, kde žáci řeší modelové situace. Zařazena je také projektová výuka, při níž žáci samostatně nebo ve skupinách řeší problém, stanovují hypotézy, získávají informace a prezentují výsledky. Prakticky jsou žáci vedeni třídit odpad ve škole.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Kompetence k učení

Žák je veden k tomu, aby:

- získal pozitivní vztah ke vzdělávání a vytvořil si vhodný studijní režim;
- vyhledával, zpracovával a samostatně hodnotil informace z literatury, sděloval a obhajoval výsledky své práce;
- naslouchal s porozuměním;
- sledoval svůj pokrok a znal možnosti dalšího vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

Žák je veden k tomu, aby:

- porozuměl zadání úkolu;
- získal informace a navrhl řešení problému;
- využíval své vědomosti a spolupracoval se spolužáky;
- využíval přírodovědných poznatků v osobním i společenském životě;
- analyzoval a řešil problémy s biologickou i ekologickou tematikou.

Komunikativní kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- srozumitelně formuloval své myšlenky;
- vyjadřoval se přiměřeně k tématu;
- vyjadřoval se a vystupoval v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- odhadoval důsledky svého jednání a chování;
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly;
- měl odpovědný vztah ke svému zdraví, byl si vědom důsledků nezdravého životního stylu;
- adaptoval se na měnící se životní podmínky.

Občanské kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- jednal odpovědně a samostatně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržoval zákony, respektoval práva a osobnost druhých lidí;
- jednal v souladu s morálními principy;
- rozvíjel své kritické myšlení v souvislosti s ekologickými problémy a udržitelným rozvojem;
- chápal důsledky lidské činnosti na všechny formy neživé i živé přírody.

Odborné kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- dbal na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci;

- nakládal s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí;
- chápal důležitost ochrany přírody a tím i zdraví vlastního i klientů, s kterými pracuje.

Digitální kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- využíval digitální technologie pro učení, k získávání dat a informací pro plnění úkolů;
- komunikoval a sdílel výsledky své práce v digitálním prostředí.

Hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni za ústní projev, a to jak při zkoušení, tak během společného opakování v hodinách. Dále se hodnotí písemné testy, které následují po každém tematickém celku učiva. Hodnotíme i aktivitu v hodině, samostatnou i skupinovou práci, referáty, aktuality s ekologickou tematikou a žákovské projekty.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti (angažovanost pro věci veřejného zájmu)

Člověk a životní prostředí (postavení člověka v přírodě a jeho vliv na životní prostředí, vliv životního prostředí na člověka, způsoby ochrany přírody a zásady udržitelného rozvoje)

Člověk a svět práce (rozvoj v environmentálních souvislostech)

Člověk a digitální svět (vyhledávání a zpracování informací pomocí digitálních technologií, sdílení výstupů v digitálním prostředí; výstupy: referáty, ekologické aktuality, projekt apod.)

Mezipředmětové vztahy

Předmět	Přínos
Křesťanství a křesťanská etika	křesťanský pohled na stvoření encyklika Laudato si' a ochrana přírody
Zdravověda	tělo lidské a organismy zvířat – somatologie, anatomie, soustavy zdraví, nemoci, prevence
Základy epidemiologie a hygieny	mikroorganismy a jejich působení
Chemie	ekologie a ochrana přírody
Aktivizace klientů	kontakt klientů s přírodou, zahradničení, domácí zvířata

Biologie a ekologie, 1. ročník, 1 hod. týdně

Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Rozpracované školní výsledky vzdělávání	
Vznik a vývoj života na Zemi	
Žák: • vysvětluje teorii vzniku života; • vyjmenuje základní etapy evoluce člověka; • vlastními slovy vyjádří obecné vlastnosti živých soustav.	Vznik života Evoluční teorie Vlastnosti živých soustav
Nebuněčné organismy a buňka	
Žák: • popíše stavbu virů, bakterií, rostlinné a živočišné buňky a uvede rozdíly mezi nimi; • uvede typy virů a bakterií a jejich vliv na lidský organismus; • popíše mechanismus přenosu virů a bakterií;	Viry – stavba, typy, přenos, nemoci Prokaryotická buňka – bakterie – stavba, typy, přenos, nemoci, léčba Eukaryotické buňky – rostlinná, živočišná – stavba, rozdíly

vyjmenuje některé virové a bakteriální nemoci, jejich závažnost, vysvětlí, jak se před nimi chránit a jak léčit onemocnění.	
Rostliny	
Žák: - vysvětlí základní pojmy z anatomie rostlin; - popíše, jak se rostliny rozmnožují a rostou; - objasní fotosyntézu a její význam; - vysvětlí význam rostlin v přírodě a pro člověka; - vyjmenuje několik hospodářských plodin a uvede jejich význam ve výživě člověka; - vysvětlí péči o různé druhy pokojových rostlin.	Anatomie rostlin Fyziologie rostlin Hospodářsky významné plodiny a výživa Pokojové rostliny a péče o ně
Živočichové	
Žák: - zařadí živočicha do správné systematické třídy na základě popisu těla; - vysvětlí základní pojmy z anatomie živočichů; - pomocí obrázku popíše stavbu těla živočichů; - vyjmenuje několik zástupců různých tříd živočichů a hospodářsky významné živočichy; - objasní význam domácích zvířat pro lidi a vysvětlí, jak o ně pečovat.	Systematika Anatomie vybraných tříd a obratlovců Hospodářsky významní živočichové a výživa Domácí zvířata a péče o ně
Genetika	
Žák: - vlastními slovy srozumitelně objasní základní pojmy genetiky; - znázorní křížení, sleduje v něm jeden znak a interpretuje výsledek křížení; - vyjmenuje některé geneticky podmíněné nemoci a jejich znaky; - objasní význam genetiky; - uvede několik příkladů využití genetiky v praxi.	Základní pojmy genetiky Princip dědičnosti a proměnlivosti Využití v praxi
Ekologie a environmentalistika	
Žák: - vysvětlí základní ekologické pojmy; - uvede rozdíly mezi abiotickými a biotickými faktory prostředí a jejich vliv na život; - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu; - interpretuje potravní řetězce na konkrétních příkladech; - vysvětlí koloběh vody v přírodě; - charakterizuje různá vegetační pásma a vegetační stupně; - rozezná obnovitelné zdroje od obnovitelných a vliv jejich využívání na prostředí; - popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody;	Základní ekologické pojmy Ekologické faktory prostředí Potravní řetězce Koloběh látek v přírodě Typy krajiny Přírodní zdroje energie a surovin Dopady činnosti člověka na životní prostředí a na zdraví lidí Globální problémy Zásady udržitelného rozvoje Ochrana přírody a krajiny Odpovědnost jedince za ochranu životního prostředí Terénní exkurze

• uvede hlavní problémy dnešního světa (globální problémy), lokalizuje na mapě aktuální ohniska napětí ve světě; (výsledek sdílen s předmětem Občanská nauka); • zhodnotí vliv člověka na přírodu a s tím spojené globální problémy; • uvede konkrétní příklady globálních problémů a navrhne, jak je řešit; • objasní na příkladech, jak životní prostředí ovlivňuje zdraví lidí (výsledek vzdělávací oblasti Vzdělávání pro zdraví); • vysvětlí pojem udržitelný rozvoj a navrhne, jak by se daly využít obnovitelné zdroje; • vyjmenuje národní parky a chráněné oblasti ČR; • uvede některé mezinárodní organizace a instituce zabývající se ochranou přírody; • zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí; • kriticky zhodnotí stav životního prostředí, ve kterém se pohybuje, a navrhne pozitivní změny.	

Vzdělávací oblast Matematické vzdělávání

Matematika

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní	2	2	0	4
Roční	70	64	0	134

Pojetí vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika kromě upevnění a prohloubení všeobecného vzdělání je i vhodnou přípravou pro odborné vzdělávání. Jeho cílem je výchova přemýšlivého člověka, který má základní představu o množství, délce, ceně apod., který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v osobním životě i budoucím zaměstnání). Úroveň požadovaných znalostí, odpovídající učebnímu oboru, umožňuje žákům, aby v maximální možné míře učivu porozuměli, získali k matematice kladný vztah a posílili důvěru ve své schopnosti.

Učivo zahrnuje číselné obory a matematické operace, které v nich můžeme dělat, množiny, výrazy a rovnice, převody jednotek, funkce, geometrii (planimetrii i základy geometrie v prostoru), výpočty objemů a povrchů a práci s daty. Realizujeme tím výsledky vzdělávání vzdělávací oblasti RVP Matematické vzdělávání. Navíc oproti Rámcovému vzdělávacímu programu zařazujeme témata Množiny, množinové operace, intervaly a Převody jednotek, šířeji se věnujeme také např. výrazům a rovnicím, kde řešíme i soustavy lineárních rovnic. Důvodem tohoto rozšíření je jednak to, že naši cílovou skupinou jsou žáci bez specifických vzdělávacích potřeb, jednak to, že někteří z nich si během studia na naší škole dodělávají základní vzdělání a v učivu základních škol mívají mezery, proto je vhodné toto učivo ještě upevnit (např. právě převody jednotek).

Metody a strategie výuky

Výuka je obvykle realizována v běžné učebně s použitím matematických pomůcek (rýsovací potřeby, kalkulačka, učebnice, příp. PC, někdy žáci využívají i vlastní mobilní telefony), příležitostně v učebně informatiky, aby bylo možné využívat speciální software (např. Geogebra). Vyučování tvoří jednak výklad učiva, dále společné procvičení, řešení matematických problémů ve skupinách i samostatná práce. Pro oživení hodin používáme interaktivní matematické hry a úlohy s využitím interaktivní tabule, využíváme vzájemné učení i jiné kooperativní formy. Při výuce co nejvíce vycházíme z reálných situací a ukazujeme matematiku jako užitečnou v životě. Postupujeme takovým tempem, aby se žáci „neztratili“, aby porozuměli látce alespoň na základní úrovni.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák je veden:

- vyjadřovat se přesně a stručně, užívat matematického jazyka;
- myslet logicky, propojovat již získané vědomosti s novými;
- být přesný a pečlivý.

Kompetence k řešení problémů

Žák je veden:

- postupovat systematicky krok za krokem při řešení úloh;
- navrhnout, ověřit a zvolit správnou metodu řešení;
- odhadnout přibližnou hodnotu řešení, kontrolovat svou práci, zda je možné, aby daný výsledek byl správný a vyhledávat případné vlastní chyby.

Komunikativní kompetence

Žák je veden:

- obhájit svůj způsob řešení před skupinou spolužáků;
- vést kultivovanou diskusi.

Personální a sociální kompetence

Žák je veden:

- oceňovat dobrou práci spolužáků;
- reálně hodnotit svou práci a přijmout její hodnocení druhými;
- upevňovat důvěru ve vlastní schopnosti.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák je veden:

- ocenit přínos matematiky pro mnohá odvětví lidské činnosti;
- usuzovat logicky a adekvátně argumentovat.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden:

- získat matematické dovednosti potřebné ve světě ekonomiky a práce;
- odhadnout adekvátní množství v reálných situacích (úklidové prostředky, suroviny, jídlo apod.).

Matematické kompetence

Žák je veden:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je popsat a využít pro řešení úkolu;

- číst různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru.

Digitální kompetence

Žák je veden:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci;
- ovládat potřebné digitální technologie a aplikace.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků:

Oceňována je snaha a aktivní přístup k vyučování, aplikace teoretických poznatků do praxe a logické myšlení žáků.

Žáci jsou hodnoceni podle výsledků dosažených:

- v testech z jednotlivého učiva
- v samostatných domácích úkolech
- za aktivitu při skupinové práci a za práci v hodině
- při zkoušení – řešení úloh na tabuli.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

- Občan v demokratické společnosti (posilování sebevědomí, průprava pro finanční gramotnost)
- Člověk a životní prostředí (výpočty úspor při úsporných opatřeních pro snížení spotřeby energie)
- Člověk a svět práce (mzda a její výpočet, grafy, diagramy)
- Člověk a digitální svět (práce s daty, práce se digitálními technologiemi pro efektivní způsoby výpočtu, vyhodnocování a interpretace výsledku řešení vzhledem k realitě)

Mezipředmětové vztahy

Předmět	Přínos
Chemie	chemické výpočty (aplikace matematických postupů, odhad a zhodnocení výsledků)
Informatika	práce se standardním aplikačním programovým vybavením I. - využití PC při získávání dat z internetu, práce s kalkulačkou v PC výpočty v excelu grafy a diagramy
Základy ekonomiky	peníze, mzdy, daně a pojistné – jejich výpočty
Odborný výcvik	využití matematických znalostí a dovedností např. - výpočty související se mzdou - ředění roztoků - měření fyziologických funkcí
Příprava pokrmů	normování surovin pro přípravu pokrmů
Úklidové práce	množství používaných úklidových přípravků
Praní a žehlení	množství používaných pracích prostředků, teplota

Matematika, 1. ročník, 2 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Rozpracované školní výsledky vzdělávání	
Operace s reálnými čísly	
Žák:	Číselné obory. Přirozená a celá čísla.

• provádí aritmetické operace s přirozenými a celými čísly; • používá různé zápisy racionálního čísla; • provádí aritmetické operace se zlomky a desetinnými čísly; • zaokrouhlí desetinné číslo; • znázorní reálné číslo na číselné ose; • určí druhou mocninu a odmocninu čísla pomocí kalkulátoru; • provádí jednoduché početní výkony s mocninami s celočíselným mocnitelem; • používá trojčlenku a řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu.	Operace s přirozenými a celými čísly. Racionální čísla, zlomky, operace se zlomky. Reálná čísla, mocniny a odmocniny. Přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka. Procento a procentová část, jednoduché úrokování.
Množiny, množinové operace, intervaly	
Žák: • zapíše množinu výčtem prvků nebo charakteristickou vlastností; • určí vztahy mezi množinami (podmnožina, rovnost) – provádí základní množinové operace (sjednocení, průnik); • zapíše podmnožiny množiny reálných čísel pomocí intervalů; • znázorní intervaly na číselné ose.	Množiny. Množiny, způsoby určení. Podmnožiny. Množinové operace – průnik, sjednocení. Intervaly. Intervaly uzavřené, otevřené, polootevřené. Znázornění intervalů na číselné ose. Průnik a sjednocení intervalů.
Výrazy a jejich úpravy, řešení lineárních rovnic a jejich soustav	
Žák: • určí hodnotu výrazu; • určí podmínky, za nichž má výraz smysl; • upravuje jednoduché výrazy; • provádí jednoduché operace s mnohočleny; • rozloží mnohočlen na součin za použití vztahů pro druhou mocninu dvojčlenu a rozdíl druhých mocnin; • řeší jednoduché lineární rovnice o jedné neznámé; • řeší jednoduché soustavy lineárních rovnic o dvou neznámých.	Výrazy. Výrazy s proměnnými, mnohočlen. Podmínky pro smysluplnost výrazu. Sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů. Druhá mocnina dvojčlenu – vzorec. Rozdíl druhých mocnin – vzorec. Lineární rovnice o jedné neznámé. Ekvivalentní úpravy rovnic. Soustavy lineárních rovnic. Dosazovací a sčítací metoda řešení soustav lineárních rovnic.
Převody jednotek	
Žák • převádí jednotky a využívá to při řešení úloh.	Jednotky délky, plochy, objemu a hmotnosti. Jednotky času a rychlosti.

Matematika, 2. ročník, 2 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Rozpracované školní výsledky vzdělávání	
Funkce	
Žák: • vysvětluje pojmy funkce, definiční obor, obor hodnot, graf; • určí definiční obor a obor hodnot funkce; • rozliší graf přímé a nepřímé úměrnosti, posoudí, kdy funkce roste nebo klesá; • sestrojí graf zadané lineární funkce;	Základní pojmy: pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf. Vlastnosti funkcí – rostoucí, klesající, konstantní. Druhy funkcí: lineární funkce, kvadratická funkce, lineární lomená funkce (nepřímá úměrnost).

• načrtne graf jednoduché kvadratické funkce; • načrtne graf jednoduché lineární lomené funkce.	
Planimetrie	
Žák: • používá s porozuměním základní geometrické pojmy; • využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a problémů; • sestrojí trojúhelník, různé druhy rovnoběžníků a lichoběžník z daných prvků a určí jejich obvod a obsah; • určí obvod a obsah kruhu, vzájemnou polohu přímky a kružnice.	Základní geometrické útvary v rovině, jejich vlastnosti a vztahy. Bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice. Úhel, trojúhelník, rovnoběžníky, lichoběžník, kruh. Pythagorova věta, Thaletova věta. Obvod a obsah jednoduchých rovinných útvarů. Vzájemná poloha útvarů.
Výpočet povrchů a objemů těles	
Žák: • určí vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin; • rozlišuje základní tělesa a určí povrch a objem krychle, kvádra a válce.	Základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru. Tělesa – krychle, kvádr, hranol, válec, pravidelný jehlan, rotační kužel. Povrch a objem krychle, kvádra a válce.
Práce s daty	
Žák: • vysvětlí a použije data vyjádřená v diagramech, grafech a tabulkách; • vyhledává, vyhodnocuje a zpracuje data; • porovnává soubory dat; • vypočítá aritmetický průměr; • určí četnost znaku, modus a medián.	Soubory dat. Grafy, tabulky. Aritmetický průměr. Četnost znaku, modus a medián.

Vzdělávací oblast Estetické vzdělávání

Literární a estetická výchova

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní	0	1	1	2
Roční	0	32	32	64

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecným cílem vzdělávacího předmětu Literární a estetická výchova je působit na city a vůli žáků, a tak utvářet jejich hodnotovou orientaci. K dosažení tohoto cíle přispívá i vzdělávání v českém jazyce, a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků. Práce s uměleckým textem je na tomto stupni vzdělávání zaměřená na rozvíjení čtenářské gramotnosti.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci rozvíjeli své poznatky z oblasti literatury a kultury, aby na základě ukázek vybraných literárních děl rozvíjeli své čtenářské dovednosti a dovedli reprodukovat přečtený text. Dále aby četli hodnotnou literaturu, byli čtenářsky gramotní. Motivuje je, aby získali přehled o kulturním dění v regionu, začlenili nabídku kulturního vyžití do svých volnočasových aktivit (návštěva divadelních představení, výstav apod.), aby ctili a chránili materiální i kulturní hodnoty. Pomáhá jim, aby byli tolerantní k estetickému cítění, vkusu a

zájmu druhých lidí, ale také aby si uvědomovali vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury společnosti. V neposlední řadě předmět vede žáky, aby dovedli slušně vystupovat.

Učivo předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – estetické vzdělávání. Je k němu přiřazen jeden výsledek vzdělávání ze vzdělávací oblasti Vzdělávání a komunikace v českém jazyce, který se týká se knihoven.

Předmět je rozvržen do tří oblastí, které se vzájemně prolínají. Skládá se z umění a literatury, kultury a práce s literárním textem. Učivo částečně navazuje na vědomosti žáků získané na základní škole. Rozvíjí čtenářské dovednosti žáků. Kultivuje projev žáků. Součástí učiva je práce s uměleckým textem.

Metody a strategie výuky

Důležitým metodickým principem je různorodost: výklad, diskuse, samostatná i skupinová práce, soutěže, testy, vyhledávání informací v učebnicích, jazykových příručkách, za pomoci digitálních technologií, frontální opakování; dále hlasité čtení, čtení s porozuměním, reprodukce přečteného textu, další metody rozvíjející čtenářskou gramotnost; poslech audionahrávek literárních děl, prezentace učiva, ukázky literárních děl – video; dále exkurze (knihovna, muzea, galerie) či společná návštěva vybraných filmových a divadelních představení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák je veden k tomu, aby:

- se efektivně učil a měl k učení pozitivní vztah;
- přenášel teoretické poznatky do praktického života;
- využíval ke svému učení různé zdroje (knihy, slovníky, internet);
- efektivně vyhledával, třídil a zpracovával informace.

Kompetence k řešení problémů

Žák je veden k tomu, aby:

- porozuměl zadání úkolu a získal informace potřebné k jeho řešení, obhájil zvolený postup;
- vhodně volil prostředky a způsoby, potřebné pro splnění jednotlivých aktivit, využíval zkušeností a vědomostí dříve nabytých;
- spolupracoval při řešení problémů s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- vhodně komunikoval se spolužáky, učiteli a jinými lidmi;
- se zdokonaloval v dovednosti čtení;
- formuloval a slovně vyjádřil zážitek z četby a poslechu literárního díla;
- se vyjadřoval a vystupoval v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných činností;
- reálně posuzoval své fyzické a duševní možnosti a odhadoval důsledky svého jednání;
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům;
- nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým lidem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák je veden k tomu, aby:

- oceňoval a podporoval hodnoty místní, evropské i světové kultury;
- jednal v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- dodržoval zákony a respektoval práva a osobnost druhých lidí i jejich kulturní specifika;
- vystupoval proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.

Digitální kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- byl schopen se orientovat v digitálním prostředí a využíval digitální technologie bezpečně, kriticky a tvořivě;
- vyhledával informace z otevřených zdrojů, zejména s využitím celosvětové sítě internet;
- kriticky přistupoval k získaným informacím, uměl je porovnat s dalšími zdroji, byl mediálně gramotný;
- řešil zadané úkoly za pomoci digitálních technologií;
- v digitálním prostředí jednal eticky, respektoval autorská práva.

Hodnocení žáků

U žáků se hodnotí testy, ústní přezkoušení, aktivita v hodinách, referáty, vlastní tvůrčí činnost. Celkové hodnocení spočívá v kombinaci průběžného slovního hodnocení, ústního i písemného prověřování znalostí. Důraz se klade na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

- Občan v demokratické společnosti (vhodná míra sebevědomí, sebeodpovědnost, schopnost morálního úsudku, hledání odpovědi na základní existenční otázky, osobní svoboda a sociální odpovědnost, kritická tolerance, schopnost odolávat myšlenkové manipulaci)
- Člověk a životní prostředí (ochrana životního prostředí, estetické a citové vnímání svého okolí a přírodního prostředí, zásady zdravého životního stylu, respektování života jako nejvyšší hodnoty)
- Člověk a digitální svět (práce s digitálními technologiemi, využití jejich potenciálu při tvořivých činnostech, získávání informací za pomoci digitálních technologií a jejich kritické hodnocení, uplatňování estetických kritérií při digitální tvorbě).

Mezipředmětové vztahy

Předmět	Přínos
Český jazyk	zdokonalování jazykových dovedností komunikační a slohová výchova
Aktivizace klientů	literární, hudební a dramatické aktivity

Literární a estetická výchova, 2. ročník, 1 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Rozpracované školní výsledky vzdělávání	
Umění a literatura	
Žák: • chápe význam umění pro člověka; • rozliší různé druhy umění; • vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; • popíše význam a funkci literatury; • uvede hlavní literární směry a jejich významné představitele.	Umění. Druhy umění. Význam a funkce literatury. Hlavní literární směry a jejich představitelé. Antická literatura, středověká literatura, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, realismus, literatura 20. století.
Kultura	
Žák: • orientuje se v kulturní nabídce v místě školy a bydliště; • vyhledává informace o kulturních institucích a památkách v ČR a regionu; • ví, kde je místní knihovna a co v ní může najít.	Kulturní instituce v ČR a regionu. Umělecká díla v regionu. Tradice a zvyky regionu. Knihovny a jejich služby, noviny, časopisy a jiná periodika, internet.

Práce s literárním textem	
Žák: - rozliší konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů; - rozliší literární formy; - seznámí se s vybranými ukázkami literárních děl; - najde hlavní myšlenku, vyjádří vlastní zážitek z četby; - čte s porozuměním literární text.	Základy literární teorie. Základní literární druhy a žánry ve vybraných dílech světové a české literatury. Čtenářské strategie, porozumění textu. Četba a interpretace literárního textu.

Literární a estetická výchova, 3. ročník, 1 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Rozpracované školní výsledky vzdělávání	
Umění a literatura	
Žák: - chápe hudbu jako druh umění i jako zdroj poznání a zábavy, orientuje se v hudebních stylech; - pojmenuje známá světová umělecká díla (architektura, malířství, sochařství); - uvede hlavní umělecká díla v regionu; - vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; - uvede hlavní literární směry a jejich významné představitele;	Hudební umění. Výtvarné umění (malířství, sochařství, architektura). Umělecká díla v regionu. Hlavní literární směry. Literatura 20. století, současná literatura.
Kultura	
Žák: - popíše vhodné společenské chování v dané situaci; - dovede slušně vystupovat; - uvědomuje si důležitost uplatnění kulturních a estetických norem v běžném životě (pořádek, čistota, tolerance, aktivní využívání volného času); - chápe důležitost ochrany kulturních hodnot.	Společenská kultura, principy a normy kulturního chování. Kultura bydlení a odívání. Estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě. Ochrana a využívání kulturních hodnot.
Práce s literárním textem	
Žák: - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; - seznámí se s vybranými ukázkami literárních děl; - najde hlavní myšlenku díla, vyjádří vlastní zážitek z četby, poslechu; - čte a interpretuje literární text.	Základy literární teorie. Základní literární druhy a žánry ve vybraných dílech světové a české literatury. Čtenářské strategie, porozumění textu. Četba a interpretace literárního textu.

Vzdělávací oblast Vzdělávání pro zdraví

Vzdělávací oblast vzdělávání pro zdraví obsahuje tři větší tematické celky: péče o zdraví, tělesná výchova a zdravotní tělesná výchova. Výsledky vzdělávání celků tělesná výchova a zdravotní tělesná výchova jsou na naší škole realizovány v předmětu Tělesná výchova. Vzhledem k zaměření oboru na péči o člověka jako takového však výsledky vzdělávání týkající se péče o zdraví, tedy zdraví, zásad jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí a první pomoci jsou realizovány (často i sdíleny) v předmětech Základy pečovatelské péče, Občanská nauka, Tělesná výchova, Epidemiologie a hygiena a Příprava pokrmů.

Tělesná výchova

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní	2	2	2	6
Roční	70	64	64	198

Pojetí vyučovacího předmětu

V situaci, kdy mnozí lidé nemají dostatek tělesného pohybu, čímž trpí jejich zdraví, vede předmět Tělesná výchova žáky ke zdravé aktivitě pro jejich tělo. Není to však jeho jediný význam, zároveň rozvíjí i sociální vztahy a dovednosti a v neposlední řadě vede k radosti z pohybu a hry. Cílů předmětu je vlastně mnoho:

- vést žáky k pohybovým aktivitám, pozitivním emocím a překonávání negativních emocí;
- získat kladný vztah ke zdravému způsobu života;
- usilovat o pozitivní změny tělesného sebepojetí žáků;
- vést žáky k prohlubování pohybových aktivit;
- cítit propojení fyzické, psychické a sociální stránky osobnosti;
- chápat nutnost udržování fyzické zdatnosti a provádění pohybových aktivit celoživotně;
- chápat nutnost kompenzačních cvičení s ohledem na pracovní zatížení;
- dbát na bezpečnost a naučit se zásady první pomoci;
- učit žáky uvědomit si význam sociálních vztahů a podporovat komunikaci;
- rozvíjet schopnost zastávat v týmu různé role, vzájemně se podporovat a pomáhat si;
- kontrolovat a ovládat své jednání a převzít odpovědnost za činy ovlivňující celý kolektiv;
- rozvíjet pozitivní vlastnosti osobnosti a vést k čestnému jednání.

Obsahem předmětu je teoretická a praktická příprava, nácvik a provedení cvičení v jednotlivých sportovních disciplínách. Při výběru učiva pro jednotlivé ročníky respektujeme zdravotní stav, výkonnost, zájem a pohlaví žáků. Učivo je řazeno do tematických bloků gymnastika, atletika, míčové a pohybové hry, posilování a tance, přičemž všechny bloky se vyučují ve všech ročnících. Hodiny jsou zaměřeny na rozvoj kondičních, silových, koordinačních a flexibilních vlastností těla dle individuálních možností každého žáka. Progrese těchto vlastností je pak zaznamenána v hodinách určených pro testování.

Škola pořádá sportovní turnaj, kterého se účastní další školy podobného typu a zaměření. Turnaj bývá v různých disciplínách – vybíjená, přehazovaná, hod na koš, skok přes švihadlo apod.

Metody a strategie výuky

Forma výuky je hromadná, skupinová i individuální v závislosti na konkrétním sportu a individuálních potřebách každého žáka. Metody výuky jsou výklad, názorně-demonstrační metoda (předvedení cvičení) a pak aktivizační a fixační. Žáky vedeme u každého z výše popsaných bloků sportů od jednoduchého nácviku ke složitějšímu, komplexnímu provedení cvičení. Hodiny tělesné výchovy sestavujeme tak, aby byly vyváženě fyzicky náročné a aby vždy přinášely i prvky, které žáky baví.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Komunikativní kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- srozumitelně formuloval své myšlenky;
- vyjádřil své názory v souladu se zásadami slušného chování;
- rozvíjel komunikaci při spolupráci ve skupině.

Personální a sociální kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- reálně posuzoval své fyzické možnosti;
- vyhodnotil svůj pokrok, ale také přijal neúspěch;

- asertivně jednal, ale také se uměl podřídít v kolektivu.

Kompetence k řešení problémů

Žák je veden k tomu, aby:

- využíval pohybové činnosti jako prostředek k překonání negativních emocí;
- kriticky vyhodnotil situace vzniklé v kolektivním sportu a strategicky je vyřešil;
- při řešení problému spolupracoval v týmu.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák je veden k tomu, aby:

- přistupoval odpovědně k ochraně svého zdraví a zdraví veřejnosti;
- respektoval práva a osobnost druhých lidí;
- jednal v souladu s morálními principy a zásadami společnosti, byl poctivý – fair play.

Matematické kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- aplikoval základní matematické dovednosti – rozdělení hráčů, systém hry, odhad vzdálenosti a výpočet času, zápis a porovnávání výkonů a výsledků hry.

Digitální kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- využíval digitální technologie pro získávání znalostí a dovedností potřebných k preventivní a aktivní péči o zdraví, k rozvoji a udržování fyzické zdatnosti a psychické odolnosti.

Hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni za přístup, aktivitu a snahu o zlepšení vlastního výkonu a za faktické zlepšení, za zájem a vztah k tělesné výchově a sportu. Vždy se přihlíží ke zdravotnímu stavu, zohledňují se individuální zdravotní potíže a omezení. Součástí hodnocení je i přístup a aktivita žáků během turistického kurzu ve 2. a 3. ročníku.

Průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti (respekt k názorům ostatních, komunikace a spolupráce v týmu, budování vlastního sebevědomí a schopnost nést odpovědnost za své rozhodnutí).
- Člověk a životní prostředí (uvědomění si kladného vlivu přírody na zdravý životní styl a tím potřebu chránit ji, osvojení si zásady bezpečného pohybu v různých přírodních podmínkách).
- Člověk a digitální svět (vyhledávání informací pomocí digitálních technologií pro plnění úkolů: samostatné vedení úvodního rozcvičení, závěrečného strečinku a zdravotního cvičení, příprava hudebních playlistů pro různé druhy cvičení a pohybových aktivit apod.)

Mezipředmětové vztahy

<i>Předmět</i>	<i>Přínos</i>
Anglický jazyk	mezinárodní TV terminologie
Aktivizace klientů	cvičení s klienty
Zdravověda	využití znalostí o stavbě a funkci lidského těla význam cvičení pro zdravý vývoj jedince
Základy pečovatelské práce, Zdravověda	první pomoc

Tělesná výchova, 1. ročník, 2 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP Rozpracované školní výsledky vzdělávání	Učivo

Všeobecné zásady předmětu	
Žák: • volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat; • dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách a činnostech s tím souvisejících; • dokáže poskytnout první pomoc sobě a jiným; • při komunikaci používá odbornou terminologii a smluvené signály; • umí uplatňovat zásady sportovního tréninku; • dokáže samostatně vést rozcvičení a závěrečný strečink; • dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybových činností a interpretovat je.	Hygiena a bezpečnost při cvičení Prevence úrazů a rizik ohrožujících zdraví Základy první pomoci Seznámení se s pravidly a řádem tělocvičny Odborná terminologie Cvičení pořadová, kondiční, koordináční, kompenzační a relaxační Význam pohybu pro zdraví
Atletika	
Žák: • předchází úrazu zvolením správného rozcvičení; • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu; • z nabídky pohybových aktivit umí využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; • ovládá správnou techniku cvičení a běhu; • dokáže sledovat výkony jednotlivců a posoudit jejich kvalitu; • zapisuje výkony spolužáků a interpretuje je; • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; • uvede zásady ekologického a bezpečného chování v přírodě a při různých formách turistiky; • dovede se pohybovat v terénu.	Vytrvalostní běh v terénu Technika startu a sprint Atletická abeceda Skok do dálky z místa
Gymnastika a úpoly	
Žák: • určí cvičení vhodné pro zlepšení flexibility; • ovládá metodiku nácviku jednotlivých cvičení; • zlepšuje koordináční schopnosti, prostorovou orientaci a obratnost; • je schopen kultivovat své tělesné a pohybové projevy; • poskytuje pomoc spolužákům; • navazuje prvky gymnastiky do sestavy; • je schopen sladit při cvičení pohyb s hudbou, provádí jednoduché pohybové vazby a hudebně pohybové cviky;	Kotoul vpřed a vzad Stojka na lopatkách, hlavě a na rukách Přemet stranou Gymnastická sestava Rytmičká gymnastika – aerobik Cvičení s prvky jógy, SM systém, korektivní cvičení Úpoly – pády, přetahy, přetlaky Základy sebeobran

• provádí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení; • dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví a uvede, jak může kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; <i>(výsledek sdílen s předměty Základy pečovatelsví a Epidemiologie a hygiena)</i> • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace; • ovládá základy bezpečných pádů; • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a racionálně reagovat v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí; <i>(výsledek sdílen s předmětem Základy pečovatelsví)</i> • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací <i>(výsledek sdílen s předmětem Psychologie)</i>.	
Posilování	
Žák: • navrhne trénink na zvyšování své výkonnosti; • provádí správnou techniku cvičení a vyhýbá se tak zranění; • vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.	Silová cvičení jednotlivých partií těla Cvičení s vlastní vahou těla, za pomoci náradí a náčiní Správná technika provedení
Míčové a pohybové hry	
Žák: • dovede uplatňovat techniku a základy taktiky ve vybraných sportovních disciplínách; • ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu družstva; • dodržuje zásady jednání fair play, rozlišuje ne-sportovní jednání; • ovládá metodiku nácviku jednotlivých herních činností; • ovládá pravidla jednotlivých sportů; • rozvíjí prostorovou orientaci a koordinaci pohybů; • rozvíjí komunikaci se spoluhráči; • taktizuje ve hře; • umí vést svůj tým jako kapitán, pohotově se rozhodovat a zadávat pokyny; • umí se podřídit a respektovat pokyny kapitána.	Přehazovaná Házená Vybíjená Basketbal Fotbal Florbal Skupinové pohybové hry ve formě soutěží a překážkových drah
Měření zdatnosti	
Žák: • zjišťuje úroveň své pohybové zdatnosti; • aplikuje naučené pohybové vzorce.	Motorické testy

Tělesná výchova, 2. ročník, 2 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP Rozpracované školní výsledky vzdělávání	Učivo
Všeobecné zásady	
Žák: • navrhne, jak předcházet poraněním svalů; • dokáže poskytnout první pomoc sobě a spolužákům; • uvede různé druhy sportů a zvolí správná cvičení pro rozvoj jednotlivých schopností těla; • vybírá správná cvičení pro kompenzaci jednostranného zatažení; • aktivně relaxuje.	Prevence úrazů a rizik ohrožujících zdraví Základy první pomoci Rozvoj kondičních, koordinačních, silových schopností a flexibility Kompenzační a relaxační cvičení
Atletika	
Žák: • ovládá správnou techniku atletické abecedy a běhu; • demonstruje akceleraci rozběhu při skoku do dálky a do výšky; • uvědomuje si rytmus běhu přes překážky a učí se správnou techniku přechodu; • je obeznámen s technikou rozběhu a následného hodů a s technikou vrhu koulí.	Vytrvalý běh a sprint Atletická abeceda Nácvik skoku do výšky Překážkový běh Technika hodů a vrhu
Gymnastika a zdravotní tělesná výchova	
Žák: • využívají naučené pohybové vzorce ke zdokonalení gymnastické sestavy; • pomocí náčiní a nářadí rozvíjejí koordinační schopnosti; • sestaví soubor zdravotně zaměřených cvičení podle druhu oslabení s využitím náčiní; • je schopen diagnostikovat vlastní nedostatky vlastního držení těla a určit vhodné řešení.	Gymnastická sestava – zdokonalování Cvičení s náčiním – švihadlo, obruč Cvičení na nářadí – žebřiny, kladina, přeskok přes kozu Speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení s využitím náčiní – overball, fitball, expander
Posilování	
Žák: • provádí správnou techniku cvičení; • volí správný druh posilování k budování síly, budování svalstva, nebo rýsování svalů; • vysvětluje význam zdravé životosprávy; • využívá hudbu jako měřidlo času při intervalovém tréninku.	Cvičení zaměřené na rýsování svalů jednotlivých partií těla Cvičení za doprovodu hudby – tabata
Míčové a pohybové hry	
Žák: • zdokonaluje techniku herních činností jednotlivce; • rozvíjí komunikaci a zlepšuje taktiku hry; • prokáže dovednost hrát na různých postech; • ovládá pravidla, umí rozhodovat a udělat zápis; • spolupracuje a povzbuzuje ostatní; • dokáže se zapojit do organizace soutěží; • respektuje zásady fair play.	Volejbal Vybíjená Fotbal Florbal Pohybové hry ve formě soutěží a překážkových drah

Bruslení	
Žák:	Základy bruslení na ledě Soutěže a hokej
• rozvíjí koordinaci pohybů; • ovládá správné padání a vstávání.	
Měření zdatnosti	
Žák:	Motorické testy
• zjišťuje úroveň své pohybové zdatnosti; • aplikuje naučené pohybové vzorce.	
Tělesná výchova, 3. ročník, 2 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Rozpracované školní výsledky vzdělávání	
Všeobecné zásady	
Žák:	Prevence úrazů a rizik ohrožujících zdraví Základy první pomoci Rozvoj kondičních, koordinačních, silových schopností a flexibility Kompenzační a relaxační cvičení
• navrhne, jak předcházet poraněním svalů, • dokáže poskytnout první pomoc sobě a spolužákům, • uvede různé druhy sportů a zvolí správná cvičení pro rozvoj jednotlivých schopností těla, • vybírá správná cvičení pro kompenzaci jednostranného zatažení, • aktivně relaxuje.	
Atletika	
Žák:	Vytrvalostní běh a sprint Atletická abeceda
• ovládá správnou techniku atletické abecedy a běhu.	
Gymnastika a zdravotní tělesná výchova	
Žák:	Gymnastická sestava – zdokonalování Cvičení s náčiním – švihadlo, obruč Cvičení na nářadí – žebřiny, kladina Cvičení s prvky jógy a korektivní cvičení
• využívá naučené pohybové vzorce ke zdokonalení gymnastické sestavy; • pomocí náčiní a nářadí rozvíjí koordinační schopnosti; • sestaví soubor zdravotně zaměřených cvičení podle druhu oslabení s využitím náčiní; • diagnostikuje nedostatky vlastního držení těla a určuje vhodné řešení.	
Posilování	
Žák:	Cvičení zaměřené na posturální svaly
• provádí správnou techniku cvičení; • uvědomuje si význam zdravé životosprávy.	
Míčové a pohybové hry	
Žák:	Volejbal Vybíjená Fotbal Florbal Pohybové hry ve formě soutěží a překážkových drah
• zdokonaluje techniku herních činností jednotlivce; • rozvíjí komunikaci a zlepšuje taktiku hry; • prokáže dovednost hrát na různých postech; • ovládá pravidla, umí rozhodovat a udělat zápis; • spolupracuje a povzbuzuje ostatní; • zapojuje se do organizace soutěží; • respektuje zásady fair play.	

Bruslení	
Žák: - rozvíjí koordinaci pohybů; - ovládá správné padání a vstávání.	Bruslení na ledě Soutěže a hokej
Měření zdatnosti	
Žák: - zjišťuje úroveň své pohybové zdatnosti - aplikuje naučené pohybové vzorce	Motorické testy

Vzdělávací oblast Informatické vzdělávání

Informatika

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní	1	1	1	3
Roční	35	32	32	99

Pojetí vyučovacího předmětu

Předmět Informatika realizuje na naší škole výsledky vzdělávání vzdělávací oblasti Informatické vzdělávání. Cílem je porozumění světu počítačů, orientace v informačních a komunikačních technologiích a systémech, zejména v těch oblastech, které se promítají do běžného života v uživatelském rozsahu, a připravenost žáků k užívání nej-různějších digitálních technologií, s kterými se během života budou nadále setkávat. Zejména jde o získání znalostí a vědomostí v oblasti fungování výpočetní techniky včetně mobilních zařízení, složení a hardwarového vybavení těchto zařízení vzhledem k řešení možných vzniklých problémů s hardwarem či výběru vhodného zařízení pro konkrétní využití (např. při pořízení vhodného mobilního telefonu, tabletu či počítače). Dále osvojení znalostí spojených s chováním v sítích při komunikaci, ale i v práci s daty, orientace v legislativě a možnosti využití dostupných aplikačních nástrojů vč. umělé inteligence. Cílem je taktéž využití dostupných zdrojů informací, práce s návodem při řešení problémů s aplikacemi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni analyzovat úkol, rozdělit jej do několika kroků, najít nejvhodnější nástroje a cesty k jeho realizaci a následně úkol zpracovat a řádně vyhotovit.

Metody a strategie výuky

Výuka je realizována v odborné učebně. Kromě počítačového vybavení jsou využívána i mobilní zařízení (školní tablety a mobilní telefony žáků). Výklad se opírá o strukturovaný prezentační výukový materiál, který je žákům dostupný i online, je doplňován praktickými ukázkami, fyzickými modely a reálnými zkušenostmi a procvičováním dovedností.

Důraz dáváme na aktivní učení žáků, výuka předmětu je velmi praktická: žáci dostávají úkoly, které se snaží plnit, a to jak v hodinách, tak jako domácí úkoly, jak individuálně, tak i ve skupinách. Úkoly mají charakter reálných problémů a situací, se kterými se žáci mohou jako uživatelé běžně setkat. Při jejich řešení je kladen důraz na efektivní využití dostupných nástrojů nápovědy, využití umělé inteligence či internetových zdrojů informací. Mezipředmětově pracujeme např. s českým jazykem, občanskou naukou a základy ekonomiky, když texty, zvláště formální (žádosti apod.), v těchto předmětech vytvořené upravujeme do žádoucí podoby, a s matematikou (excelové tabulky na výpočty, grafy). Ukazujeme potřebnost ovládnutí informačních technologií a tím podporujeme získání vnitřní motivace a dovedností k celoživotnímu učení. Žáci jsou vedeni k individuální i kolektivní práci, využita je i metoda problémového vyučování. Při výuce reagujeme na změny na trhu práce, vývoj informačních a

komunikačních technologií a specifika oboru, v němž je žák připravován. Podporujeme etické využívání internetu a kybernetickou bezpečnost.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák je veden:

- pořizovat si poznámky i na počítači;
- rozvíjet svou kreativitu, vyzkoušet si problémové učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- využívat ke svému učení informace z internetu;
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- učit se s pomocí efektivního využití nástrojů umělé inteligence, užívání grafických a vizuálních prostředků a myšlenkových map.

Kompetence k řešení problémů

Žák je veden:

- porozumět zadání úkolu nebo rozpoznat jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení);
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Komunikativní kompetence

Žák je veden:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat při oficiálním jednání;
- zpracovávat věcně správně a srozumitelně pracovní písemnosti;
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

Personální a sociální kompetence

Žák je veden:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních i jiných činností.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák je veden:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- využívat možností komunikace se státní správou online;
- dodržovat autorská práva na internetu.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden:

- být pružný při rychlém vývoji informační techniky, stále se učit novým věcem;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání.

Matematické kompetence

Žák je veden:

- používat excelové tabulky pro snazší matematické výpočty;

- číst různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.).

Digitální kompetence

Žák je veden:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života;
- samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít;
- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech; vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;
- využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce;
- vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovat, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažovat rizika a přínosy;
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Odborné kompetence jsou rozvíjeny následujícími způsoby:

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

Žák je veden:

- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Žáci jsou hodnoceni podle výsledků dosažených:

- v průběžných praktických úlohách, teoretických testech, domácích úlohách a při aktivním vystupování ve výuce;
- v realizaci a prezentaci pololetních prací;
- v závěrečných praktických úlohách a testech opakujících jednotlivé dokončené tematické celky.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

- Člověk a svět práce (vytváření pracovních písemností, hledání efektivních aplikačních nástrojů, práce se zdroji dat, online komunikace s úřady)
- Člověk a digitální svět (vybavení žáků digitálními kompetencemi pro všechny vyučovací předměty i pro život, rozvoj informatického myšlení, digitální bezpečnost, právo a etika v digitálním prostředí, práce s informacemi)

Mezipředmětové vztahy

<i>Předmět</i>	<i>Přínos</i>
Základy ekonomiky	mzdové a daňové výpočty svobodný software jako prevence kriminality, úspora domácností i zaměstnavatelů, využití nástrojů egovernmentu, komunikace datovou schránkou

Občanská nauka	člověk a právo, realizace úředních písemností a odpovědnost za chování v kyberprostoru
Matematika	souvislost teoretické informatiky a matematiky grafy, data
Ostatní předměty	využití znalostí při přípravě prezentací, referátů, úkolů... případná distanční výuka

Informatika, 1. ročník, 1 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Rozpracované školní výsledky vzdělávání	
Digitální technologie	
Žák: • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení; • pojmenuje jednotlivá zařízení včetně jejich součástí (HW). • na základě hardwarového vybavení vybere vhodné zařízení (mobil, tablet...) • rozlišuje operační systém, předinstalované a další aplikace; • používá základní operace v jednotlivých operačních systémech, provádí nastavení a základní údržbu OS. • efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; • rozlišuje rozhraní kancelářských aplikací; • efektivně používá online aplikace; • zvolí vhodnou aplikaci pro dokument, prezentaci, komunikaci, úpravu fotografií a videí apod.; • používá aplikace na mobilním telefonu, tabletu či desktopu.	Současná výpočetní zařízení, základní komponenty. Vstupní a výstupní zařízení, periferie, porty. Operační systém, jeho funkce a typy, základní obsluha, nastavení a údržba. Aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např.: textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií, aplikace využívající umělou inteligenci). Kancelářský software a jeho struktura a ovládání, on-line aplikace, aplikace pro mobilní zařízení.
Data a informace	
Žák • uvede příklady dat ve svém okolí a ve svém oboru; • uvede, s jakými daty se setkává, jaká data má ve svém mobilním telefonu, jaká data se vyskytují na pracovištích; • uvede příklady zdrojů dat a informací; • uvede, kde lze získat informace, jaké jsou databáze obrázků, multimediálních souborů apod.; • vyslovuje odpovědi na základě dat; • rozliší data obrázku, textu, zvuku apod. dle přípony souboru a používá různé datové typy s ohledem na nároky na uložení a sdílení; • určuje, který typ souboru je vhodný pro určitá data (např. PDF vs. DOC);	Získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači. Chyby v interpretacích dat; Kódování a přenos dat – velikost souboru, bity a bajty. Záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě. Nejčastěji používané typy souborů (text, video, audio, obrázky, kancelářské aplikace). Modelování – model jako zjednodušení reality (schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa).

- vlastními slovy popíše konkrétní problém, určí, co k němu již ví a jaké informace bude potřebovat k jeho řešení, k popisu používá grafické znázornění; - rozpozná různé modely, které reprezentují tutéž skutečnost, najde chybu v modelu a ve vlastním modelu chybu opraví;	

Informatika, 2. ročník, 1 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP Rozpracované školní výsledky vzdělávání	Učivo
Digitální technologie a bezpečnost	
Žák: - vysvětlí význam propojení digitálních zařízení v sítích, uvede příklady sítí a rozpozná způsob propojení digitálních zařízení do počítačové sítě; - rozpozná podezřelé chování digitálních zařízení a požádá o pomoc; - uvědomuje si možná nebezpečí a chápe omezení nutná pro minimalizaci rizik při práci s digitálními technologiemi, - dodržuje řád a pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi, kde pracuje, respektuje bezpečnostní nastavení ve svých digitálních zařízeních.	Typy počítačových sítí. Bezpečnost v digitálním prostředí: - základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir); - sociometrické metody útoku na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly). Digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy. Digitální stopa – vědomá a nevědomá, cookies a narušení soukromí při využívání technologií. Sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu.
Informační systémy	
Žák: - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, a identifikuje jejich jednotlivé (systémové) prvky a vztahy mezi nimi; - určí svou uživatelskou roli v informačním systému, který používá, specifikuje svoje činnosti; - vyhledává, vkládá, upravuje data přes uživatelské rozhraní; - pro vymezený problém sestaví tabulku; - řadí a filtruje (v jednoduchých případech) záznamy v tabulce; - identifikuje chyby v evidovaných datech a opraví je.	Informační systémy využívané v oboru – účel, jeho uživatelé a jejich oprávnění. Školní informační systém Škola OnLine: uživatelská role žák, zákonný zástupce, učitel, zástupce ředitele, administrátor. Informační systém používané v sociálních službách Tabulka: - její struktura – vlastní data (záznamy) a jejich typ a popis (atributy); - řazení a filtrování dat při hledání odpovědí na položené otázky; - postup tvorby tabulky pro vlastní potřebu a pro potřeby týmu; - tvorba evidence dat.

Informatika, 3. ročník, 1 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP Rozpracované školní výsledky vzdělávání	Učivo
Vývoj, testování a provoz software, návrh programu	
Žák: - přečte textový nebo symbolický zápis algoritmu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky; - rozdělí problém ze svého oboru na jednotlivé části, navrhne a popíše kroky k jejich řešení;	Formulace úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení; rozdělení problému na části, identifikace opakujících se vzorů a míst pro rozhodování. Různé zápisy posloupnosti příkazů (algoritmu) k řešení problému z praxe, jednotlivé kroky a jejich návaznost.

• rozpozná, že dva různé algoritmy mohou vyřešit stejný problém; • upraví navržený postup pro obdobný problém; • ověří správnost jím upraveného postupu, otestuje program; • rozpozná a opraví v něm chybu; • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; • používá opakování a větvení programu;	Základy tvorby programu: • návrh jednoduchého a přehledného programu; • hledání chyb ve vlastním programu; • autorství a licence programu.

Vzdělávací oblast Odborné vzdělávání

Zdravověda

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní	1	1	2	4
Roční	35	32	64	131

Pojetí vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Zdravověda je osvojení si základních znalostí týkajících se organismu člověka. Předmět je důležitý nejen pro budoucí odbornou práci v péči o klienty, ale i k uvedení do zdravotnické problematiky vůbec, což přispívá i k dobrému uplatnění v životě, ve vlastní rodině apod. Jedná se o předmět teoretický, který žáka seznamuje se základními poznatky somatologie a anatomie, pomáhá mu rozumět funkci jednotlivých soustav a jejich vzájemnému propojení a fyziologii lidského organismu. Žák získá i znalosti o běžných nemocech a způsobech jejich léčení. Zároveň bude schopen používat základní pojmy českého odborného názvosloví v uvedených oblastech. Žák je také veden k obdivu k úžasnému organismu, kterým lidské tělo je, a tím i k úctě k člověku jako takovému.

Předmět se podílí na realizaci výsledků vzdělávání obsahového okruhu Pečovatelsví.

Metody a strategie výuky

Výuka je realizována primárně výkladem učitele s použitím didaktických pomůcek, např. dataprojektoru, počítače, interaktivní tabule, obrazů anatomie lidského těla, fotografií, schémat a plastických modelů. Dále se využívá samostatná práce žáků, práce s textem, skupinová práce, řízená diskuse mezi skupinami na uvedené téma. Dbáme zvláště na propojování teoretických poznatků s jejich uplatněním v praxi, což žáci využijí při odborném výcviku.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

Žák je veden:

- najít si způsob učení, který mu vyhovuje a je pro něj efektivní;
- pracovat s textem, vyhledávat a zpracovávat informace;
- využívat k učení různé informační zdroje.

Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden:

- vnímat souvislost zdravotních potíží s jejich fyziologickou podstatou;

- porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence:

Žák je veden:

- vyjadřovat se odborně a s úctou k člověku a jeho tělu;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat pracovní dokumenty i souvislé texty na odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

Personální a sociální kompetence:

Žák je veden:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence:

Žák je veden:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu druhých;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí:

Žák je veden:

- znát systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče), umět uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- znát zásady poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a snažit se poskytnout první pomoc.

Digitální kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- využíval digitální technologie pro učení, k získávání dat a informací pro plnění úkolů;
- komunikoval a sdílel výsledky své práce v digitálním prostředí.

Hodnocení výsledků žáků

Převažuje známkování na základě platné klasifikační stupnice. Provádí se v kombinaci s formativním ústním hodnocením a sebehodnocením. Hodnotí se ústní projev, jak v hodinách, tak při zkoušení, a písemné testy.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

- Občan v demokratické společnosti (vhodná míra sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, schopnost hledat kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností, kritická tolerance, kritické hodnocení a dobré použití informací z médií).

- Člověk a životní prostředí (postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život, zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví, základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání).
- Člověk a svět práce (zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, motivace k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře).
- Člověk a digitální svět (vyhledávání a zpracování informací pomocí digitálních technologií, sdílení výstupů v digitálním prostředí; výstupy: referáty, samostatná práce žáků apod.)

Mezipředmětové vztahy

Předmět	Přínos
Biologie a ekologie	vliv životního prostředí na lidské zdraví stavba lidského a zvířecího organismu
Tělesná výchova	zdravotní tělesná výchova – držení těla a jeho hodnocení
Základy pečovatelské práce	teoretická průprava pro péči o klienty
Křesťanství a křesťanská etika	etika sexuálních vztahů
Psychologie	psychika člověka v různých životních obdobích

Zdravověda, 1. ročník, 1 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP Rozpracované školní výsledky vzdělávání	Učivo
Žák • popíše stavbu lidského těla a funkci jednotlivých orgánů orgánových soustav; používá správně českou terminologii; • popíše význam a stavbu buňky • vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou. • popíše jednotlivé tkáně lidského těla; • objasní rozdíly mezi jednotlivými typy tkání. • popíše vývoj a stavbu kostí; • popíše stavbu a funkci kloubů; • rozliší jednotlivé kosti horních a dolních končetin; • popíše stavbu páteře; • popíše stavbu lebky. • vysvětlí stavbu svalů; • popíše jednotlivé skupiny kosterních svalů; • vysvětlí význam pohybu. • popíše složení a funkci krve; • vysvětlí základní anatomii srdce; • vysvětlí funkci krevního oběhu. • popíše stavbu a funkci dýchací soustavy; vysvětlí mechanismus dýchání.	Biologie člověka Buněčná stavba organismu - základy somatologie • stavba buňky; • buňka rostlinná a živočišná. Tkáně, druhy tkání • výstelková tkáň; • pojivová tkáň; • svalová tkáň; • nervová tkáň. Kosterní soustava • vývoj a stavba kostí; • spojení kostí; • kostra člověka. Svalová soustava • stavba a vlastnosti svalů; • svaly lidského těla. Oběhová soustava • složení krve; • činnost srdce; • cévy. Dýchací soustava • zevní a vnitřní dýchání; • dýchací cesty; • funkce a stavba plic.

Zdravověda, 2. ročník, 1 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP Rozpracované školní výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	Biologie člověka Trávicí soustava

• popíše stavbu lidského těla a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav; používá správně českou terminologii. • popíše stavbu trávicí soustavy; • vysvětlí funkci jednotlivých částí trávicí soustavy. • popíše význam hormonů; • vyjmenuje žlázy s vnitřním vyměšováním. • popíše základní anatomii nervové soustavy; • popíše stavbu a funkci nervové buňky; • popíše stavbu mozku, • vysvětlí činnost nervové soustavy jako celku. • rozdělí smyslová ústrojí, • vysvětluje funkci jednotlivých čidel.	• stavba trávicí soustavy; • trávení a vstřebávání. Soustava žláz s vnitřním vyměšováním • hormony; • funkce žláz s vnitřním vyměšováním. Nervová soustava • stavba nervové soustavy; • neuron; • ústřední nervová soustava; • periferní nervová soustava; • reflexní oblouk, receptory. Smyslové orgány • smyslové ústrojí – anatomie; • čidla.

Zdravověda, 3. ročník, 2 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP Rozpracované školní výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • popíše stavbu lidského těla a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav; • používá správně českou terminologii. • chápe význam rozmnožování; • rozdělí jednotlivé fáze vývoje jedince; • vysvětluje podstatu dědičnosti u člověka; • vysvětlí podstatu přirozeného plánování rodičovství a antikoncepce a vysvětlí jejich účinnost, zdravotní a etické aspekty; • objasní důležitost prevence pohlavně přenosných chorob; • popíše průběh těhotenství a porodu. • popíše příčiny a riziko civilizačních chorob a vysvětlí jejich prevenci; • popíše příznaky a projevy jednotlivých chorob; • vysvětlí zásady správného přístupu k nemocným; • je připraven zajistit a poskytnout první pomoc (výsledek sdílen s předmětem Základy pečovatelsví); • charakterizuje jednotlivé etapy vývoje a životního cyklu člověka a psychologické zvláštnosti vybraných typů klientů (výsledek sdílen s předmětem Psychologie); • popíše jednotlivá vývojová období v dětském věku; • charakterizuje preventivní postupy při péči o dítě.	Biologie člověka. Vylučovací soustava. Pohlavní soustava. Početí, těhotenství, porod. Rozmnožování, růst a vývoj jedince. Dědičnost. Lidská sexualita. Plánování rodičovství, antikoncepce. Běžné nemoci a jejich prevence. Cukrovka. Žloutenka. Srdeční příhody a mozkové příhody. Onemocnění dýchacích cest. Náhlé příhody břišní. Pohlavně přenosné nemoci. Změny v životě člověka (vývojové, zdravotní, sociální). Stáří, stárnutí. Nemoci ve stáří, prevence. Nejčastější dětská onemocnění. Prevence dětských nemocí, očkování.
Zásady jednání za mimořádných událostí	
Žák: • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a racionálně reagovat v situacích osobního ohrožení a	Mimořádné události: Živelní pohromy, havárie, krizové situace aj. Základní úkoly ochrany obyvatelstva:

za mimořádných událostí (výsledek ze vzdělávací oblasti Vzdělávání pro zdraví); • vyjmenuje složky integrovaného záchranného systému a linky tísňového volání; • umí získat základní informace o vzniklé situaci a charakteru zranění a předat je IZS; • chápe problematiku davové psychózy a agresivního chování; • vysvětlí pravidla osobní bezpečnosti záchránce.	• způsoby varování; • evakuace, evakuační zavazadlo. Co dělat: • při povodních, přívalových deštích, bouřích; při zemětřesení.

Epidemiologie a hygiena

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní	1	0	0	1
Roční	35	0	0	35

Pojetí vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům znalosti z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární prevence, základů hygieny a epidemiologie, vést žáky při pečovatelských činnostech k respektování významu bezpečnostních zásad a postupů pro ochranu zdraví pracovníků i klientů sociálních, event. zdravotnických zařízení a pro bezpečnost a hygienu v domácnostech klientů.

Předmět Epidemiologie a hygiena učí žáky využívat znalosti bezpečnostních předpisů v běžných pracovních situacích, dodržovat požární ochranu, dbát na bezpečné použití pracovních a kompenzačních pomůcek, technických přístrojů i zařízení. Vede žáky k dodržování požadavků na osobní hygienu pečovatele, k používání ochranných pomůcek a dodržování hygieny v zařízení z důvodů prevence infekčních nemocí. Poskytuje znalosti o nejčastějších příčinách úrazů, jejich prevenci a pomoci v případě úrazů. Rozlišuje povinnosti pracovníka a zaměstnavatele v případě pracovního úrazu zaměstnance nebo úrazu klienta.

Učivo tvoří dva celky:

1. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence.
2. Základy epidemiologie a hygieny.

Žáci zde získají teoretické znalosti týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví žáci, které pak využijí prakticky nejdříve v odborném výcviku a následně ve své práci.

Předmět se podílí na realizaci výsledků vzdělávání obsahového okruhu Pečovatelsví.

Metody a strategie výuky

V rámci předmětu se uplatňují klasické, aktivizující i komplexní výukové metody. Z těchto metod převládají zejména:

- názorně-demonstrační: předvádění a pozorování, instruktáž;
- dovednostně-praktické: vytváření dovedností, napodobování, manipulování;
- situační;
- samostatná práce žáků;
- individuální a individualizovaná výuka.

Metodami rozvíjíme odborné kompetence žáka nutné pro výkon profese. Ve výuce se zohledňuje individuální přístup, respektování zvláštností a možnosti žáků, používání pomůcek, střídání pracovního tempa.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák je veden:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- znát možnosti dalšího vzdělávání v oboru;
- přijímat hodnocení jiných lidí;
- využívat k učení různé informační zdroje.

Kompetence k řešení problémů

Žák je veden:

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- získat informace potřebné k řešení problému;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Žák je veden:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v mluvených projevech;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- účastnit se aktivně diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje.

Personální a sociální kompetence:

Žák je veden:

- odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu a kritiku;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházet osobním konfliktům.

Občanské kompetence

Žák je veden:

- jednat odpovědně a samostatně ve vlastním zájmu, ale i v zájmu druhých;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- uvědomovat si odpovědnost a spoluodpovědnost za zdraví ostatních.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák je veden:

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, spolupracovníků a klientů (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. návštěvníků);
- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti, rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- znát systém péče o zdraví pracujících (preventivní péče, nároky vzniklé úrazem);
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Hodnocení výsledků žáků

Prevažuje známkování na základě platné klasifikační stupnice. Provádí se v kombinaci s ústním hodnocením a sebehodnocením. Hodnotí se aktivita v hodině, ústní zkoušení i písemné testy.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

- Občan v demokratické společnosti (sebevědomí, sebeodpovědnost a schopnost morálního úsudku, sociální odpovědnost).
- Člověk a životní prostředí (vlastní odpovědnost za své jednání ohledně životního prostředí, postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život, zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví).
- Člověk a svět práce (práce s příslušnými právními předpisy, rozlišování práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů).
- Člověk a digitální svět (komunikace pomocí digitálních technologií, používání nových aplikací).

Mezipředmětové vztahy

Předmět	Přínos
Biologie a ekologie	mikroorganismy
Základy pečovatelské práce	hygienická úroveň sociálního zařízení nebo domácnosti klienta, bezpečnost
Příprava pokrmů	hygiena v kuchyni
Úklidové práce	hygiena úklidu
Praní a žehlení	hygiena prádla a oděvů

Epidemiologie a hygiena, 1. ročník, 1 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP Rozpracované školní výsledky vzdělávání	Učivo
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence	
Žák: • dodržuje legislativní ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci; • vysvětlí, jak bude postupovat v případě svého pracovního úrazu nebo úrazu klienta a co má udělat zaměstnavatel; • popíše postup použití pracovních a kompenzačních pomůcek, technických přístrojů a zařízení, jejich ošetřování nebo dezinfekci v souladu s předpisy a pracovními postupy; • uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů na pracovišti a v domácnosti.	Pracovněprávní problematika BOZP a požární prevence. Bezpečnost a ochrana zdraví klientů i pracovníků sociálních služeb. Bezpečnost technických zařízení.
Základy hygieny a epidemiologie	
Žák: • vysvětlí na příkladech požadavky na hygienu v sociálních zařízeních, uvede příklady infekčních nákaz a popíše způsoby jejich prevence; • posoudí vliv životních podmínek na zdraví člověka; • vyjmenuje zásady osobní hygieny při práci a popíše použití ochranných pracovních pomůcek; • vysvětlí pojem hygienické předpisy, hygiena všeobecná a komunální; • uvede příklady infekčních onemocnění a způsoby jejich prevence; • vysvětlí význam prevence; • objasní protiepidemická opatření;	Hygiena a prevence infekčních nákaz v sociálních službách: • mikroby a životní prostředí; • ochrana zdraví klientů i pracovníků nemocničních zařízení; • hygiena v prostředí sociálních zařízení; • hygienické předpisy; • všeobecná a komunální hygiena; • prevence infekčních onemocnění; • protiepidemická opatření v sociálních zařízeních; • druhy nákaz, šíření nákaz; • imunita, očkování; • nemoci z povolání.

• dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví a uvede, jak může kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; (výsledek ze vzdělávací oblasti <i>Vzdělávání pro zdraví, sdílení s Tělesnou výchovou a Základy pečovatelsví</i>) • posoudí vliv pracovních podmínek a povolání na zdraví člověka.	

Základy pečovatelsví

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní	1	1	2	4
Roční	35	32	64	99

Pojetí vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je připravit žáky pro jejich základní profesní uplatnění, tj. poskytování přímé obslužné péče různým skupinám klientů (z hlediska věku, mobility) v různých typech sociálních zařízení i v jejich vlastní domácnosti. Dalším úkolem je seznámit žáky s moderním pojetím první pomoci a fungováním jednotného záchranného systému. Naučí se správně postupovat v život ohrožujících situacích, při živelních katastrofách a jiných mimořádných situacích. Žáci jsou vedeni nejen k osvojování potřebných vědomostí a zvládnutí dovedností první pomoci, ale i k osvojení si etických aspektů pečovatelsví a první pomoci.

Žáci musí zvládnout pracovní postupy nejdříve teoreticky a potom prakticky. Získané dovednosti v předmětu Základy pečovatelsví si žáci dále procvičují a osvojují v odborném výcviku, který probíhá na odborném pracovišti a v odborné učebně školy.

Předmět se podílí na realizaci výsledků vzdělávání obsahového okruhu Pečovatelsví. Výsledky jsou často sdíleny s předmětem Odborný výcvik v pečovatelsví; zde k němu získávají nezbytné teoretické základy.

Metody a strategie výuky

Výuka je realizována výkladem, předvedením i za pomoci multimediální techniky, praktickými ukázkami učitele a je doplněna vhodnými didaktickými pomůckami. Výklad učitele je propojen s diskusemi, řešením modelových situací (i ve skupinách), samostatnou prací žáků. Uplatňuje se také řízená diskuse mezi skupinami na uvedené téma.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák je veden:

- mít pozitivní vztah k učení, pracovat s textem;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání;
- přijímat hodnocení výsledků od jiných lidí;
- využívat k učení různé informační zdroje.

Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden:

- porozumět zadání úkolu;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení);
- formulovat strategii řešení problému (dílčí kroky);
- zhodnotit správnost přijatých prostředků (opatření).

Komunikativní kompetence

Žák je veden:

- získávat citlivost pro vhodnou komunikaci s klienty;
- respektovat komunikační možnosti (omezení) klienta;
- formulovat své myšlenky srozumitelně;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- účastnit se aktivně diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje.

Personální a sociální kompetence

Žák je veden:

- stanovit si cíle své pracovní orientace a životních podmínek;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj;
- pracovat v týmu, podílet se na realizaci společných pracovních činností;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a jednání, přijímat radu i kritiku;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, předcházet konfliktům, diskriminaci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák je veden:

- jednat odpovědně a samostatně;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, tolerovat odlišnosti;
- jednat v souladu s morálními principy;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák je veden:

- pomáhat mobilním i imobilním klientům (dětem i dospělým) při osobní hygieně, oblékání, stravování a zvládnutí dalších běžných úkonů;
- pomáhat rodinám se zajišťováním péče o dítě;
- používat při poskytování osobní péče klientům vhodné pomůcky a zařízení, správně je udržovat a dezinfikovat;
- pečovat o domácnost klienta;
- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- mít vědomosti o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu;
- edukovat klienty i jejich rodinné příslušníky v oblasti pečovatelsství.

Hodnocení výsledků žáků

Základem hodnocení jsou ústní zkoušení, písemné práce a samostatné práce. A co nějaké skupinové práce?

Při hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě a zvládnutí nejen poznatků, ale také požadovaných dovedností v konkrétních modelových situacích – to se ověřuje jak? Při zkoušení nebo ??? .

Při ústním zkoušení hodnotíme správnou formulaci z odborného hlediska a srozumitelnost a souvislost mluveného projevu.

Při hodnocení samostatné práce je kladen důraz na schopnost aplikovat teoretické znalosti, dodržet správný postup, dodržet zásady bezpečnosti a úroveň samostatnosti žáka.

Výkon je hodnocen známkou a doplněn slovním hodnocením učitele i sebehodnocením žáka.

Průřezová témata

- Občan v demokratické společnosti (vhodná míra sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, angažovanost nejen pro vlastní prospěch, ale i ve veřejném zájmu, zdravě kritický pohled na poselství masových médií).
- Člověk a životní prostředí (postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život, osvojení si zásad zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví, osvojení si základních principů šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání).
- Člověk a svět práce (motivace k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře, zodpovědnost za vlastní život a význam celoživotního učení pro život, práva a povinnosti pracovníků sociálních služeb).
- Člověk a digitální svět (práce s počítačem, s informacemi a komunikačními prostředky, nové aplikace).

Mezipředmětové vztahy

Předmět	Přínos
Sociální služby	osobnost pečovatele
Psychologie	práce v týmu
Zdravověda, Epidemiologie a hygiena	teoretické znalosti pro pečovatelskou praxi
Příprava pokrmů	péče o stravu klienta
Úklidové práce	péče o domácnost klienta
Praní a žehlení	péče o prádlo klienta
Aktivizace klientů	volnočasové aktivity pro klienty
Psychologie	komunikace s klienty

Základy pečovatelsství, 1. ročník, 1 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP Rozpracované školní výsledky vzdělávání	Učivo
Úvod do předmětu	
Žák: • charakterizuje pečovatelsství, uvede jeho hlavní cíle; • popíše vývoj oboru, jeho historii; • vyjmenuje práva a povinnosti pečovatele; • popíše své postavení v týmu a zásady spolupráce s dalšími pomáhajícími profesionály v zájmu klienta v multidisciplinárním týmu.	Úvod do pečovatelsství, osobnost sociálního pracovníka a pečovatele. Pečovatelské služby v dějinách. Tým poskytující klientovi všestrannou péči.
Péče o lůžko	
Žák: • pečuje o lůžko, prádlo, popř. další osobní věci klienta, dbá na čistotu, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klientů (výsledek sdílen s předmětem Odborný výcvik v pečovatelsství); • uvede požadavky na lůžko, čistotu a úpravu prostředí klientů; • popíše péči o lůžko a lůžkoviny; • popíše jednotlivé typy lůžek; • vyjmenuje základní vybavení lůžka; • popíše použití (význam) pomocných zařízení lůžka; • pojmenuje pomůcky doplňující lůžko; • popíše postup úpravy lůžka bez a s klientem; • vyjmenuje rozdělení poloh;	Umístění lůžka. Vybavení lůžka. Úprava lůžka. Polohy na lůžku. Péče o ložní prádlo.

popíše jednotlivé polohy a vysvětlí jejich význam.	
Přímá obslužná péče o klienty	
Žák: - ovládá postupy pro zvládání běžných úkonů péče o osobu klienta podle stupně sebepéče a soběstačnosti, pomoc při oblékání, osobní hygieně a stravování (včetně krmení); úkony provádí bezpečně, zručně a ohleduplně ke klientovi (výsledek sdílen s předmětem Odborný výcvik v pečovateltví); - popíše postupy pro zvládání běžných úkonů péče o klienta, pomoc při osobní hygieně a stravování; - používá vhodné pracovní a kompenzační pomůcky, ošetřuje je a dezinfikuje; - vyjmenuje vhodné pracovní a kompenzační pomůcky; - popíše postupy jejich ošetření; - uvede techniky pro ochranu vlastního zdraví při péči o klienta.	Poskytování pomoci a péče mobilnímu, částečně mobilnímu a imobilnímu klientovi (dospělému i dítěti) a péče o jeho prostředí. Pracovní a kompenzační pomůcky. Dezinfekce. Sterilizace. Ochrana vlastního zdraví pečovatele. Prevence syndromu vyhoření.
Péče o domácnost klienta	
Žák: - používá vhodné postupy a techniky péče o domácnost včetně zajišťování stravy, pracuje s běžnými domácími přístroji a provádí jejich údržbu podle požadavků klienta; - popíše na příkladech, jak zajistit servisní a jiné služby klientům, jak jim pomoci v krizové situaci; - posoudí vybavení a uspořádání domácnosti z hlediska bezpečnosti klienta, doporučí prostředky pro zvýšení bezpečnosti; - uvede zásady bezpečného chování v různých situacích; - vede dokumentaci o poskytovaných službách.	Úklid domácnosti, péče o prádlo a oděvy. Doručování, příprava a poskytování stravy. Nákupy a obstarávání servisních a jiných služeb. Bezpečná domácnost. Ošetřovatelská dokumentace.
Základy pečovateltví, 2. ročník, 1 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Rozpracované školní výsledky vzdělávání	
Posuzování zdravotního stavu klienta	
Žák: popíše význam sledování změn zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče a informuje o nich nadřízeného pracovníka.	Měření fyziologických funkcí. Subjektivní a objektivní příznaky.
Potřeby klientů	
Žák: - vyjmenuje jednotlivé potřeby klientů; - vysvětlí význam spánku a odpočinku; - vysvětlí význam volnočasových činností; - vysvětlí význam vhodné výživy pro klient;	Potřeby klientů. Maslowova pyramida potřeb. Zdravá výživa a dietní systém.

• Popíše diety, jejich číselné označení v dietním systému a vysvětlí jejich specifika.	
Zdraví	
Žák: • popíše na příkladech, jak životní prostředí ovlivňuje zdraví lidí (výsledek z oblasti <i>Vzdělávání pro zdraví, sdílen s vyučovacím předmětem Biologie a ekologie</i>); • vysvětlí stručně, co se myslí označením „zdravý životní styl“ (výsledek z oblasti <i>Vzdělávání pro zdraví</i>); • posoudí vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví a uvede, jak může kompenzovat jejich nežádoucí důsledky (výsledek z oblasti <i>Vzdělávání pro zdraví, sdílen s předmětem Tělesná výchova a Epidemiologie a hygieny</i>); • dovede v konkrétních informacích poskytovaných médií, včetně reklamy, rozpoznat způsoby ovlivňování a manipulace (výsledek z oblasti <i>Vzdělávání pro zdraví, sdílen s předmětem Občanská nauka</i>); • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti (výsledek z oblasti <i>Vzdělávání pro zdraví</i>); • vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví; • dovede uplatňovat modelové situace k řešení konfliktních situací (výsledek z oblasti <i>Vzdělávání pro zdraví</i>); • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a života obyvatel (výsledek z oblasti <i>Vzdělávání pro zdraví</i>).	Činitelé ovlivňující zdraví: • životní prostředí; • pracovní podmínka; • pohybové aktivity; • rizikové chování; • mediální obraz krásy lidského těla; • komerční reklama. Duševní zdraví a rozvoj osobnosti: • sociální dovednosti; • rizikové faktory poškozující zdraví. Partnerské vztahy, lidská sexualita. Odpovědnost za zdraví své i druhých: • péče o veřejné zdraví v ČR; • zabezpečení v nemoci; • práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu; • prevence úrazů a nemocí.
Pomoc rodině s dítětem	
Žák: • vysvětlí odlišnosti v péči o dítě předškolního věku, ovládá postupy pro péči o dítě do 6 let věku (zdravé i se zdravotním postižením); • vysvětlí, v čem spočívá pomoc rodině s dítětem; • vysvětlí odlišnosti v péči o dítě; • popíše postupy pro péči o dítě do 6 let věku (zdravé i se zdravotním postižením); • vyjmenuje pomůcky na hygienu; • popíše postup koupání a krmení dětí; • objasní použití pomůcek; • vysvětlí odlišnosti ve výživě malých dětí; • popíše význam hry a pobytu venku pro dítě.	Pomoc rodině s dítětem předškolního věku. Koupání a hygiena. Krmení včetně kojení, výživa malých dětí. Pobyt venku. Hra a její význam pro vývoj dítěte.
Základy pečovatelské práce, 3. ročník, 2 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Rozpracované školní výsledky vzdělávání	
První pomoc	
Žák:	Hlavní zásady poskytování první pomoci. Prevence úrazů, nemocí a rizik.

• je připraven poskytnout nebo zajistit první pomoc (výsledek sdílen s předmětem Zdravověda); • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným (výsledek ze vzdělávací oblasti Vzdělávání pro zdraví); • objasní příznaky poranění kostí a kloubů; • aplikuje správný postup dle druhu poranění; • využije dostupné prostředky k ošetření; • rozpozná druh, stupeň, rozsah a závažnost popálení; • popíše a předvede postupy ošetření; • rozpozná příznaky podchlazení, stupeň omrzlin a poskytnout první pomoc; • položí nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření a transport; • zvolí a správně použije vhodné odsuvné prostředky; • popíše příčiny a příznaky poruchy vědomí; • uvědomuje si význam stálého dohledu u postiženého; • poskytuje první pomoc při kolapsu; • popíše příčiny a faktory ovlivňující rozvoj šoku; • rozpozná příznaky šoku; • uvědomuje si nebezpečí šoku.	ohrožujících zdraví. Poranění: • druhy ran; • rané krvácení; • první pomoc při krvácení; • cizí těleso v ráně, oku, nose, uchu, dýchacích cestách; • tupá poranění; • ošetření rány; • obvazová technika. Poranění kostí a kloubů: • zlomeniny kostí; • vykloubení, podvrknutí, vymknutí. Popálení, poleptání, omrzliny: • popáleniny, poleptání; • popálení elektrickým proudem; • omrzliny, úpal, úžeh. Stavy ohrožující život: • mdloba, bezvědomí; • krvácení, šok; • resuscitace.
Péče o vybrané skupiny klientů	
Žák: • vysvětlí pojmy stáří, stárnutí; • vysvětlí pojmy geriatry, gerontologie; • vysvětlí odlišnosti ve výživě starých lidí, • vysvětlí zásady komunikace s klientem se zrakovým či sluchovým postižením.	Péče o seniory. Klient v terminálním stadiu nemoci. Výživa seniorů. Péče o umírajícího. Péče o osoby se zrakovým a sluchovým postižením.

Psychologie a komunikace

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní	0	0	2	2
Roční	0	0	32	64

Pojetí vyučovacího předmětu

Předmět patří do vzdělávací oblasti pečovatelské a zahrnuje učivo z psychologie (obecné, vývojové a patopsychologie) a komunikace. Jeho hlavním cílem je poskytnout žákům praktické dovednosti při řešení konkrétních problémů a situací. Žáci se učí komunikovat s klienty, jsou vedeni k tomu, aby jednali s klienty taktně, s úctou a empatií. Realizuje spolu s dalšími předměty výsledky vzdělávání obsahového okruhu Pečovatelské.

Metody a strategie výuky

Předmět je chápán jako teoreticko-praktický. Při výuce se co nejvíce využívá technik psychosociálního výcviku, příkladů z praxe, osobních zkušeností žáků a dalších aktivizačních metod a forem. Své místo zde mají modelové situace, které žáci řeší, zkoušejí si v nich různé role apod. Žáci jsou vedeni ke skupinové a týmové práci, při které

pracují s různými zdroji informací, vyhledávají, zpracovávají a používají takto získané informace. Své výsledky pak prezentují, aby se naučili vhodně vyjadřovat a správně reagovat na dotazy a dobře argumentovat.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Digitální kompetence

Žák je veden:

- efektivně využívat digitální nástroje pro vyhledávání odborných zdrojů, jako jsou odborné články, elektronické knihy a databáze
- kriticky hodnotit informace nalezené online a rozlišovat mezi věrohodnými a nevěrohodnými zdroji
- využívat online platformy pro spolupráci a sdílení poznatků, což podpoří jejich týmovou práci a komunikaci
- seznamovat se s aktuálními digitálními nástroji používanými v terapii a psychologickém poradenství, jako jsou aplikace pro mentální zdraví nebo online konzultace.

Kompetence k učení

Žák je veden:

- tvořivě přemýšlet při řešení modelových situací;
- ovládat práci s textem, umět vyhledávat a zpracovávat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Žák je veden:

- porozumět zadání úkolu nebo rozpoznat jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení);
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace.

Komunikativní kompetence

Žák je veden:

- dodržovat pravidla správné komunikace;
- uvědomovat si svou neverbální komunikaci, vhodně ji korigovat;
- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat při oficiálním jednání;
- formulovat své myšlenky srozumitelně;
- naslouchat pozorně druhým;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Žák je veden:

- poznávat sám sebe a pracovat na sobě;
- učit se řešit konflikty;
- učit se snášet zátěž;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných aktivit;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům a diskriminaci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák je veden:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika) a oprostit se od nesnášenlivosti, xenofobie a diskriminace;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v oboru.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Žák je veden:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- komunikovat elektronickou poštou;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotný.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák je veden *poskytovat obslužnou nebo asistentskou péči klientům:*

- vhodně komunikovat s klienty, jednat taktně, s péčí a přiměřenou empatií;
- dodržovat zásady společenského a profesního chování.

Žák je veden *spolupracovat při zajišťování sociálních služeb:*

- vnímat klienty i v jejich psychické stránce a podle toho k nim vhodně přistupovat, případně jim nabízet odbornou pomoc;
- komunikovat se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky, řešit s nimi pracovní problémy.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Oceňována je především aplikace teoretických poznatků do praxe a využití znalostí z ostatních předmětů.

Žák je hodnocen na základě výsledků dosažených:

- v testech z tematických celků;
- v testech z jednotlivého učiva;
- z práce v hodině;
- z ústního zkoušení;
- z práce ve skupině.

Přířezová témata pokrývaná předmětem

- Občan v demokratické společnosti (rozvoj vlastní osobnosti, schopnost jednat s lidmi, diskutovat o citlivých otázkách, odolávat myšlenkové manipulaci, řešení konfliktů).
- Člověk a svět práce (zodpovědnost za vlastní život, zásady komunikace při hledání práce)
- Člověk a digitální svět (vliv digitálních technologií na lidské myšlení, chování a emocionální prožívání, vliv sociálních médií na mezilidské vztahy, sebehodnocení a identitu, digitální závislosti a její dopady na psychické

zdraví jedince, využívání digitálních nástrojů pro zlepšení mentálního zdraví, například mindfulness, online a off-line aktivity.)

Mezipředmětové vztahy

Předmět	Přínos
Český jazyk	jazyková kultura
Křesťanství a křesťanská etika	uplatnění morálních principů, tolerance a empatického přístupu etika komunikace multikulturalismus, problematika sekt
Občanská nauka	člověk a právo člověk v lidském společenství
Základy pečovatelsví Odborný výcvik v pečovatelsví	komunikace s klienty
Aktivizace klientů	osobní rozhovory s klienty

Psychologie, 3. ročník, 2 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Rozpracované školní výsledky vzdělávání	
Obecná psychologie a psychologie osobnosti	
Žák: - vymezí psychologii jako vědní obor; - popíše činitele, kteří se podílejí na utváření osobnosti; - na příkladech popíše jednotlivé kvality charakterových vlastností; - popíše význam motivace v životě člověka; - uvede projevy závislosti a jiných sociálně patologických jevů, se kterými se může u klientů setkat; - užívá základní dovednosti potřebné pro učení, sebepoznání, sebevýchovu a sebehodnocení a pro zvládání náročných pracovních a životních situací i pro rozvoj vlastní osobnosti; - objasní zásady duševní hygieny a uvede příklady relaxačních technik a metod.	Předmět psychologie. Pojetí osobnosti. Typologie osobnosti. Duševní a behaviorální poruchy. Náročné životní situace. Formování osobnosti pečovatele (seberegulace, sebehodnocení, týmová práce). Syndrom vyhoření, zásady duševní hygieny.
Vývojová psychologie	
Žák: - charakterizuje jednotlivé etapy vývoje a životního cyklu člověka a psychologické zvláštnosti vybraných typů klientů (výsledek sdílen s předmětem Zdravověda); - charakterizuje potřeby člověka v jednotlivých vývojových obdobích - respektuje jednotlivce a jeho potřeby a je schopen mu porozumět.	Periodizace psychického vývoje. Charakteristika jednotlivých vývojových období. Osobnost klienta.
Komunikace v sociálních službách, osobnost pracovníka sociálních služeb	
Žák: - objasní pojem komunikace; - rozdělí verbální a neverbální komunikaci;	Komunikace – charakteristika a techniky. Verbální a neverbální komunikace.

• uplatňuje principy a normy kulturního chování a vyjadřování; • řeší vhodným způsobem různé komunikativní situace, používá základní techniky neverbální komunikace a asertivity; • uplatňuje zásady komunikace se smyslově a tělesně hendikepovanými osobami a s malými dětmi; • osvojil si zásady komunikace a jednání s OZP (osobami se zdravotním postižením), včetně osob, jejichž projevy chování kladou vyšší nároky na péči (výsledek sdílen s předmětem Odborný výcvik v pečovatelské péči); • uplatňuje zásady komunikace při hledání práce; • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací (výsledek ze vzdělávací oblasti Vzdělávání pro zdraví, sdílen s předmětem Tělesná výchova).	Komunikace v práci pečovatele: komunikace jednotlivcem (s dospělým i dítětem) a se skupinou, alternativní komunikace, zvládání nepříjemného nebo apatického klienta. Zásady asertivity. Zvládání nepříjemného nebo apatického klienta. Zásady komunikace a jednání s OZP, včetně osob, jejichž projevy chování kladou vyšší nároky na péči. Komunikace s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor. Možnost konfliktu při komunikaci.

Sociální služby

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní	0	0	2	2
Roční	0	0	64	64

Pojetí vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými pro orientaci v systému sociálních služeb, vést je k osvojení si požadavků na kvalitu poskytovaných služeb a k respektu klientova soukromí. Žáci se seznámí se službami, které jsou poskytovány lidem jakkoli znevýhodněným za účelem zlepšení kvality jejich života, pomoci se začleněním do společnosti a ochrany před riziky. Naučí se rozlišovat jednotlivé formy a druhy sociálních služeb, různé typy sociálních zařízení, různé skupiny klientů. Jsou vedeni k tomu, aby dbali také sami o sebe, protože jsou v pomáhající profesi ohroženi syndromem vyhoření, kterému se tudíž učí předcházet. Důležitou součástí výuky je znalost a vnitřní přijetí zásad etiky a kvality sociální práce.

Předmět realizuje a prohlubuje spolu s dalšími předměty výsledky vzdělávání obsahového okruhu Pečovatelské péče a jedním z výsledků vzdělávání zasahuje také do vzdělávací oblasti Vzdělávání pro zdraví.

Metody a strategie výuky

Při výuce je základní metodou výklad, který je doplněn použitím multimediální techniky a příkladů ze života. Využívá se jak skupinová práce, při níž žáci mohou pracovat s výpočetní technikou (mobil, tablet, PC) a vyhledávat informace na internetu (např. vyhledávání sociálních služeb v regionu) nebo řešit modelové situace, tak také samostatná práce. Žáci si mohou vyzkoušet i vzájemné vyučování. K propojení s reálným životem organizujeme exkurze do sociálních zařízení, ve kterých realizujeme odborný výcvik (např. terénní služby, azylový dům, poradna ...) nebo zveme na přednášky a besedy pracovníky sociálních služeb (např. terénní pracovníci pomáhající obětem obchodu s lidmi). Ke zpestření výuky a zároveň ke zvýšení citlivosti pro sociální nespravedlnost podnikáme ve

spolupráci s předmětem Křesťanství a křesťanská etika dílny na sociální témata (problematika chudoby, pracovního vykořisťování apod.)

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák je veden:

- používat různé způsoby práce s textem, umět najít hlavní myšlenku textu, vyhledávat v textu informace;
- předávat informace spolužákům;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky.

Kompetence k řešení problémů

Žák je veden:

- porozumět problému člověka, získat potřebné informace, navrhnout způsob řešení, např. sociální službu, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Žák je veden:

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vhodně komunikovat s klienty sociálních služeb, dodržovat etické zásady komunikace.

Personální a sociální kompetence

Žák je veden:

- žít zdravým způsobem života, předcházet syndromu vyhoření;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nenechat sebou manipulovat;
- přistupovat k druhému člověku s úctou a respektem jeho lidské důstojnosti, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák je veden:

- přistupovat s respektem k lidem znevýhodněným nebo jinak problematickým;
- vnitřně přijmout etické zásady své práce;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden:

- přistupovat s hlubokou lidskostí a respektem ke klientům;
- pracovat poctivě a spolehlivě;
- mít přehled o možnostech práce v sociálních službách a o svém možném pracovním uplatnění.

Digitální kompetence

Žák je veden:

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím internetu;
- vyhledávat informace, které nejsou hlavními tématy zpráv, ale ukazují na znepokojující sociální problémy;
- vyhledávat změny v legislativě a zpracovávat je pro svůj život.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák je veden spolupracovat při zajišťování sociálních služeb:

- mít přehled o formách a zařízeních sociálních služeb a základních podmínkách poskytování sociálních služeb;
- vědět, ve kterých pracovních činnostech a na jakých pracovních pozicích se může v sociálních službách uplatnit;
- komunikovat se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky, řešit s nimi pracovní problémy a podílet se na zabezpečování kvality sociálních služeb;
- jednat v souladu s profesně etickými zásadami, dbát na dodržování práv a bezpečnosti klientů.

Žák je veden usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a sociálních služeb:

- chápat kvalitu jako významný nástroj dobrého jména pracoviště a organizace (sociálního zařízení);
- dbát na zabezpečování parametrů (standardů) kvality sociálních služeb, zohledňovat požadavky klienta.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni na základě práce v hodině, což zahrnuje plnění zadaných úkolů, jako skupinových tak samostatných, aktivitu při výkladu a diskusích, dále na základě ústního zkoušení, referátů a písemných prací po proběhnutí tematického celku.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

- Občan v demokratické společnosti (angažovanost pro druhé lidi, přehled o sociálních službách, etické ko-dexy).
- Člověk a životní prostředí (podpora samostatného života klientů včetně jeho ekologické dimenze).
- Člověk a svět práce (profesní uplatnění, zodpovědnost za vlastní život, poctivost v práci, přístup k druhým lidem, týmová spolupráce).
- Člověk a digitální svět (vyhledávání a kritické hodnocení informací, *digitální komunikace s úřady, zjišťování služeb na webu*).

Mezipředmětové vztahy

Předmět	Přínos
Základy ekonomiky	systém sociálního a zdravotního pojištění úřad práce
Křesťanství a křesťanská etika	pozornost k chudobě ve společnosti praktické projevy lásky – péče o bližní, Matka Te-reza
Psychologie	péče o vlastní osobu pracovníka v sociálních službách, předcházení syndromu vyhoření práce v týmu
Základy pečovatelské práce Odborný výcvik v pečovatelské práci	zajišťování sociálních služeb klientům
Občanská nauka	člověk a právo
Informatika	Využití aplikací a prostředků pro lidi sociálně ohro- žené/vyloučené, práce s daty, legislativou, efektivní vyhledávání informací (registr poskytovatelů sociál- ních služeb,...)

Sociální služby 3. ročník, 2 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP Rozpracované školní výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • vysvětlí na příkladech, kdo je považován za kli- enta sociálních služeb;	Systém sociálních služeb. Sociální služby v regionu. Právní a ekonomický rámec poskytování sociálních služeb.

• definuje pojmy cílová skupina, uživatel, poskytovatel, zřizovatel; • uvede formy sociálních služeb a typy sociálních zařízení, způsob financování sociálních služeb; • rozdělí sociální služby dle formy poskytování, definuje základní podporu dle zákona a fakultativní služby, orientuje se v možnostech financování služeb a jejich zřizovatelích, resp. právní formě a postavení v regionu; • vysvětlí, jaká je úloha státu, orgánů místní samosprávy a nevládních subjektů v oblasti sociální péče; • vysvětlí, jaké jsou hlavní rozdíly mezi poskytovateli sociálních služeb v závislosti na jejich zřizovateli; • vysvětlí na příkladech formy sociálního vyloučení, uvede nástroje, kterými lze tuto problematiku řešit, a povolání, která se podílejí a mohou participovat na řešení; • popíše příčiny a rizikové faktory vzniku různých typů nepříznivých sociálních situací, zejména bezdomovectví, zadluženosti, nezaměstnanosti, závislosti, násilného chování; • objasní, kam se může občan obrátit o sociální pomoc; • vysvětlí a popíše význam Úřadu práce, definuje systém státní sociální podpory a orientuje se v základních dávkách SSP a Dávkách hmotné nouze, vysvětlí pojmy zdravotní, nemocenské, důchodové a sociální pojištění; • vysvětlí, v čem spočívá pomoc rodině s dítětem; • charakterizuje pracovní právní postavení a povinnosti pečovatele, osobního asistenta, pomocníka v domácnosti; • popíše organizační strukturu pracoviště, které poznal v průběhu praktického vyučování; • uvede základní etické zásady práce pracovníka v sociálních službách a základní práva klientů sociálních služeb, a to i ve vztahu ke kvalitě sociálních služeb; • orientuje se ve standardech kvality v sociálních službách a jejich naplňování; • popíše účel, obsah a způsob vedení dokumentace pečovatelské služby.	Rozdělení sociálních služeb dle cílové skupiny a problematiky, kterou se zabývají: - služby pro rodiny s dětmi - služby pro děti a mládež - služby pro seniory - služby pro lidi dlouhodobě nemocné - služby pro lidi ohrožené domácím násilím - služby pro lidi závislé na návykových látkách - služby pro lidi bez domova - základní a odborné sociální poradenství. ÚP a příspěvek na péči. Práva sociálních klientů. Pracovní právní problematika a požadavky na pracovníky sociálních služeb. Etické zásady sociální péče. Úřední dokumentace pečovatelské služby. Kvalita sociálních služeb.

Aktivizace klientů

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní	0	2	0	2
Roční	0	64	0	64

Pojetí vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Aktivizace klientů si klade za cíl, aby byli žáci připraveni nejen pečovat o tělo nemohoucího člověka nebo poskytovat obsluhu malému dítěti, ale aby ve svých klientech probouzeli aktivitu, ať již za účelem rozvoje jejich schopností (zvláště u dětí) nebo pro jejich udržení v co nejlepším stavu (zvláště u seniorů), a pečovali také o jejich duše. A protože člověk je nejaktivnější, pokud dělá, co ho těší, zahrnuje předmět činnosti určené pro volný čas, které přinášejí radost a povzbuzení. Výuka má tedy žáky vybavit takovými znalostmi a dovednostmi, aby svým klientům nabídli a zorganizovali vhodné činnosti a podpořili klienty při jejich realizaci. Zároveň dává žákům možnost vnímat klienty více jako lidské osoby s jejich důstojností a vede je k většímu pochopení zvláště starších lidí.

Učivo předmětu zahrnuje úvod do aktivizace, vysvětlení otázek bezpečnosti, etiky a příslušné dokumentace, a poté jsou vysvětlovány a prakticky nacvičovány jednotlivé oblasti aktivizace: cvičení paměti, pohybové aktivity a prevence pádů, specifika péče o osoby s demencí, aktivizace za pomoci hudby a dramatizace, aktivizace pomocí výtvarných technik, skupinové aktivity, týdenní a roční program, individuální práce s klienty, vzpomínkové aktivity pro seniory, duchovní péče o seniory, hry v aktivizačních činnostech a další aktivity. Předmět se podílí na realizaci dvou výsledků vzdělávání ze vzdělávací oblasti Pečovatelství, jak ji definuje Rámcový vzdělávací program; vše ostatní je specifikem oboru na naší škole, protože schopnost aktivizace považujeme za důležitou a její význam za rostoucí.

Metody a strategie výuky

Předmět se vyučuje ve dvouhodinových blocích, aby bylo možné různé aktivity rovnou vyzkoušet. Po úvodních teoretických základech jsou jednotlivá témata aktivizace vysvětlena, ilustrována příklady a poté jsou žáci sami vyzváni, aby byli tvořiví a zkusili sami aktivity připravit a organizovat. K tomu se využívá zejména práce ve skupinách. U některých témat využíváme zkušenosti odborníků, v průběhu roku se tedy mohou střídát vyučující nebo jsou zváni odborníci z praxe, aby s žáky sdíleli své zkušenosti. Využíváme i metodu projektu, kdy žáci zorganizují pro skupinu seniorů nebo dětí akci (např. dětský den, oslavu narozenin, vánoční program apod.)

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák je veden:

- používat svou tvořivost při přípravě aktivizačních činností;
- vyhledávat si informace a náměty možných činností;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky.

Kompetence k řešení problémů

Žák je veden:

- porozumět situaci klienta, jeho možnostem, a navrhnout mu přiměřené činnosti;
- spolupracovat při tvorbě aktivit se spolužáky (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Žák je veden:

- vyjádřit své myšlenky a nápady, svůj názor k podnětům druhých, hledat v diskusi nejlepší řešení;
- vést diskusi při společném plánování kultivovaně a věcně.

Personální a sociální kompetence

Žák je veden:

- prezentovat své nápady, ale i být ochoten z nich ustoupit, pokud se ve skupině přijme jiné řešení;
- oceňovat dobrou práci druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat před-sudkům a stereotypům v přístupu k druhým;
- přistupovat k druhému člověku s úctou a respektem jeho lidské důstojnosti.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák je veden:

- vnímat události, výročí a významné dny, které mohou být podnětem pro aktivizační činnosti;
- oceňovat kulturní tradice;
- rozvíjet své hudební, výtvarné a jiné schopnosti a dát je k dispozici pro dobro ostatních;
- vnímat duchovní složku osobnosti klientů.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden:

- přistupovat s hlubokou lidskostí a respektem ke klientům, s nimiž se setká při odborném výcviku i následně při pracovním uplatnění;
- pracovat poctivě a spolehlivě.

Digitální kompetence

Žák je veden:

- získávat inspiraci a nápady z internetových stránek;
- zprostředkovat klientům využití digitálních pomůcek (např. tablety, zvětšení písma pro čtení) a aplikací (digitální hry, kvízy...);
- vyhledat kontakty na duchovní péči na webu.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák je veden:

- pomáhat klientům ke smysluplnému využití volného času, přinášet radost do jejich života, rozvíjet jejich schopnosti a udržovat jejich aktivitu, napomáhat zajištění duchovní péče.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni na základě práce v hodině, která zahrnuje plnění zadaných úkolů, zvláště přípravy aktivit, aktivitu při výkladu a zapojení do skupinové práce. Důležitou součástí klasifikace je přínos žáka k projektu, který žáci realizují. Teoretické znalosti jsou ověřovány ústním zkoušením nebo písemnou prací po probrání tematického celku. Používáme sebehodnocení žáků, formativní hodnocení i klasifikaci.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

- Občan v demokratické společnosti (vnímavost a citlivost, angažovanost pro druhé lidi).
- Člověk a životní prostředí (ekologická dimenze při aktivizaci a projektu – zacházení s odpady, případně ekohry).
- Člověk a svět práce (poctivost v práci, přístup k druhým lidem, týmová spolupráce).
- Člověk a digitální svět (vyhledávání nápadů na internetu, respekt autorských práv, digitální pomůcky).

Mezipředmětové vztahy

<i>Předmět</i>	<i>Přínos</i>
Literární a estetická výchova	práce s literárním textem: - reprodukce textu, předčítání, dramatizace

Sociální služby	soustava sociálních zařízení
Psychologie	vývojová psychologie komunikace s klientem
Základy pečovatelské práce	aplikace teoretických poznatků do praxe
Křesťanství a křesťanská etika	duchovní péče o klienty
Tělesná výchova	pohybové aktivity s klienty
Příprava pokrmů	vaření s klienty
Biologie a ekologie	aktivity v přírodě, na zahrádce
Odborný výcvik	program pro klienty

Aktivizace klientů, 2. ročník, 2 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP Rozpracované školní výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - je schopen zajistit klientovi kontakt se společenským a přírodním prostředím; - podílí se na socializaci klienta, na přípravě a realizaci volnočasových aktivit.	Osobnost klienta. Aktivizace klientů.
Úvod do aktivizace	
Žák: - charakterizuje potřeby dítěte a seniora a vysvětluje význam znalosti individuálních potřeb; - zjišťuje u klientů jejich potřeby a adekvátně na ně reaguje; - vysvětlí vliv konkrétních onemocnění na aktivizaci seniora; - uvede možná rizika při aktivizačních činnostech a opatření pro jejich minimalizaci; - vede vhodné záznamy o aktivizačních činnostech.	Specifika dětí mající vliv na jejich aktivizaci. Individuální potřeby člověka, oblasti jejich zjišťování, vliv zdravotního stavu. Bezpečnost při aktivizačních činnostech. Etické zásady při aktivizačních činnostech. Dokumentace aktivizačních činností.
Cvičení paměti u seniorů	
Žák: - vysvětluje význam cvičení paměti pro seniory; - organizuje aktivity pro cvičení paměti a myšlení.	Aktivity pro cvičení paměti. Aktivity pro cvičení logiky.
Pohybové aktivity a cvičení, prevence pádů	
Žák: - vysvětluje význam a specifika pohybu pro děti a seniory; - rozlišuje pohybové aktivity, které může organizovat, a fyzioterapii, která mu nepřísluší; - organizuje pohybové aktivity pro klienty; - vysvětluje příčiny pádů; - organizuje cvičení pro prevenci pádů; - podporuje seniory ve správném užívání kompenzačních pomůcek.	Význam pohybu pro děti a seniory. Rozdíl fyzioterapie a pohybových aktivit v rámci aktivizačních činností. Specifika pohybových aktivit dětí a ve vyšším věku. Konkrétní pohybové aktivity pro děti a seniory. Procházky a pobyt na čerstvém vzduchu. Pohyb u osob na vozíčku. Příčiny pádů u seniorů a jejich prevence. Kompenzační pomůcky pro zlepšení jistoty chůze. Cvičení pro prevenci pádů.
Péče o osoby s demencí	
Žák: jedná s klienty trpícími demencí s úctou a respektem k lidské důstojnosti;	Základní zásady jednání s lidmi trpícími demencí. Projevy a stádia demence. Prevence demence nebo jejího zhoršení. Problematické situace při péči o osoby s demencí.

• respektuje zásady pro jednání s osobami trpícími demencí; • vysvětlí projevy a stádia demence a související problémy; • organizuje vhodné aktivity pro osoby s demencí.	Aktivity pro osoby s demencí a jejich specifika.
Aktivizace za pomoci hudby a dramatizace	
Žák: • organizuje hudební a dramatické aktivity pro děti a pro seniory.	Zpěv, použití Orffových nástrojů, vyjádření emocí pomocí zvuků, poslech hudby a další techniky muzikoterapie. Využití scének a předvádění, hraní rolí při organizaci volného času klientů.
Aktivizace pomocí výtvarných technik	
Žák: • organizuje výtvarné aktivity pro seniory.	Výtvarné techniky, nástroje a prostředky. Vyjádření emocí pomocí výtvarných technik. Vyrábění věcí pro radost. Organizace výtvarných činností.
Skupinové aktivity, týdenní a roční program	
Žák: • navrhuje vhodné rozložení aktivizačních nabídek pro skupinu; • organizuje spolu s ostatními žáky slavnost pro skupinu dětí nebo seniorů.	Časové rozvržení organizovaných nabídek. Týdenní program a roční plán. Osłavy Vánoc, Velikonoc, narozenin a dalších příležitostí (pozdání, výzdoba, jídlo, program).
Individuální práce s klienty	
Žák: • má přehled o tom, kdo se neúčastní skupinových aktivit; • komunikuje vhodně, taktně a srozumitelně; • vyjadřuje vhodnou blízkost a zájem jednotlivcům.	Práce se seniory, kteří se neúčastní skupinových aktivit. Návštěvy na pokojích. Osobní rozhovory.
Vzpomínkové aktivity pro seniory	
Žák: • uplatňuje aktivní naslouchání; • individualizuje péči o seniora podle jeho znalosti; • je diskretní a taktní; • objasní rizika spojená se vzpomínkami a je schopen v případě potřeby obrátit se na kompetentní osoby o pomoc.	Význam vzpomínek pro péči o seniora. Naslouchání seniorům, aktivní naslouchání. Rizika zpřítomnění těžkých chvil a jejich ošetření, spolupráce s psychologem a duchovním.
Nabídka duchovní péče o seniory	
Žák: • objasní význam duchovní oblasti pro starého člověka, význam smíření a odpuštění; • vhodně nabídne a zprostředkuje duchovní péči kompetentních osob; • chová se taktně a s úctou.	Význam duchovní oblasti pro starého člověka. Smíření a odpuštění. Nabídka modlitby, bohoslužby a svátostné péče.
Hry v aktivizačních činnostech	
Žák: • vybírá a organizuje vhodné hry pro příslušnou cílovou skupinu.	Význam her, radosti a zábavy. Vhodné hry pro děti a pro seniory. Začlenění her do cvičení paměti, pohybových aktivit apod.
Další aktivity	
Žák:	Manuální práce.

• posoudí vhodnost dalších nabídek pro děti a seniory; • objeví a posílí vlastní obdarování využitelné při aktivitaci.	Vaření s klienty. Zahradničení a chovatelství.

Odborný výcvik

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní	6	11	12	29
Roční	198	352 + 90*	384 + 60**	1084

* 3 týdny souvislé odborné praxe v 2. ročníku

** 2 týdny souvislé odborné praxe v 3. ročníku

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je příprava žáků na jejich profesi, tj. poskytování sociálních služeb, zvláště pečovatelských, klientům vyžadujícím pomoc druhé osoby v různých typech sociálních případně zdravotnických zařízení, v mateřské školce nebo v domácím prostředí. Profesní příprava se koná na smluvně zajištěných odborných pracovištích, s výjimkou 1. ročníku, kdy probíhá částečně ve škole. Žáci zdokonalí své praktické dovednosti tak, aby byli schopni aplikovat odborné znalosti při řešení konkrétních úkolů v reálném prostředí jednotlivých zařízení. Jsou vedeni k dodržování správných pracovních postupů, k používání odborné terminologie, k rozvíjení manipulační schopnosti, ke schopnosti týmové spolupráce a komunikace s klienty. Postupně získávají potřebné pracovní návyky a prověřují význam požadavků na práci a osobnost pečovatele, na dodržování bezpečnostních zásad pro ochranu zdraví klientů, spolupracovníků i svého zdraví. V průběhu praktického vyučování se učí respektovat práva klientů, nenarušovat zbytečně jejich soukromí, akceptovat mobilitu klientů a pod odborným dohledem používat vhodné pracovní i kompenzační pomůcky a tím naplňovat požadavky kvalitní péče. V 1. ročníku projdou i výcvikem sociálních dovedností, zvládání vzteku a morálního usuzování *aART* (Adapted Aggression Replacement Training), který jim pomůže při zvládání vztahových a interpersonálních situací jak s klienty, tak se spolupracovníky v týmu. Tematické celky odborného výcviku navazují na teoretické učivo předmětů oblasti pečovatelsství. Jsou to:

- Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, základy hygieny a epidemiologie.
- Sociální dovednosti, zvládání emocí, morální usuzování.
- Péče o lůžko.
- Obslužná péče o klienty.
- Potřeby klientů, aktivizace klientů.
- Péče o děti.

Výuka přivádí k plné realizaci většinu výsledků vzdělávání vzdělávací oblasti RVP Pečovatelsství tím, že už nejsou jen teoretickou znalostí, ale praktickou dovedností. Vzhledem k tomu, že dovednosti je potřeba nacvičit – žáci získají v 1. ročníku základní dovednosti, ve 2. ročníku je rozšiřují a upevňují a ve 3. ročníku se jim tyto dovednosti stávají vlastními – přinášíme rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro všechny ročníky v jediné tabulce. Na většině výsledků vzdělávání, které jsou uvedeny, se pracuje ve všech ročnících. Přesto však mají ročníky jistá specifika: v 1. ročníku je zařazen výcvik *aART*, 2. ročník je více zaměřen na aktivizaci klientů, 3. ročník více na péči o dítě.

Metody a strategie výuky

V rámci odborného výcviku oboru Pečovatelsství jsou po celou dobu studia uplatňovány klasické, aktivizující i komplexní výukové metody. Z těchto převládají zejména:

- názorně-demonstrační: instruktáž, předvádění a pozorování;

- dovednostně-praktické: vytváření dovedností, návyků, napodobování, manipulování, produkční činnost, kombinační a organizační činnost;
- situační;
- inscenační;
- řešení problémů;
- týmová a samostatná práce žáků;
- skupinová a kooperativní spolupráce;
- otevřené učení.

V rámci výcviku věnujeme dostatek prostoru opakování a procvičování úkonů, aby požadované činnosti a postupy zvládli všichni žáci. Výuka je doplněna exkurzemi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák je veden:

- mít pozitivní vztah k praktickému vzdělávání;
- sledovat pokrok při zvládání dovedností;
- přijímat hodnocení jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden:

- adekvátně reagovat na situaci klienta;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi;
- formulovat strategii řešení problému (dílčí kroky);
- zhodnotit správnost řešení problému.

Komunikativní kompetence

Žák je veden:

- vyjadřovat se v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- vyjadřovat se srozumitelně a jasně;
- vhodně komunikovat s klienty i s pracovníky zařízení, kde koná odborný výcvik;
- naslouchat pozorně druhým, vyjadřovat se přiměřeně k tématu;
- respektovat komunikační možnosti (omezení, specifika) klienta.

Personální a sociální kompetence

Žák je veden:

- nést zodpovědnost za dané úkoly;
- odhadovat důsledky svého jednání;
- pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj;
- kolektivně se podílet na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Občanské kompetence

Žák je veden:

- dodržovat zákony;
- respektovat práva a osobnost druhých lidí;
- uznávat hodnotu života;
- jednat odpovědně a samostatně;
- osvobodit se od xenofobie.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden:

- mít odpovědný postoj ke své profesi;
- srovnávat požadavky zaměstnavatele se svými schopnostmi a předpoklady;
- mít představu o požadavcích zaměstnavatelů.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák je veden:

- pomáhat mobilním i imobilním klientům při osobní hygieně, oblékání, a zvládání dalších běžných denních úkonů;
- dodržovat pitný režim klientů;
- zprostředkovat klientům kontakt se společenským prostředím;
- pomáhat rodinám se zajišťováním péče o dítě;
- jednat taktně, chovat se profesionálně;
- používat vhodné pracovní i kompenzační pomůcky a zařízení, správně je udržovat a dezinfikovat;
- rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- v případě potřeby poskytnout neodkladnou první pomoc a zajistit pomoc odbornou;
- dodržovat osobní hygienu a hygienu práce v průběhu pracovních činností;
- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti.

Hodnocení výsledků žáků

Žák musí prokázat zvládnutí praktického úkonu z odborného i bezpečnostního hlediska a výkon provést v přiměřeném čase. Je kladen důraz na schopnost aplikovat teoretické znalosti v konkrétní činnosti, schopnost organizace práce, použití pomůcek, úroveň samostatnosti, celkovou zručnost, dobu zvládnutí úkolu při dodržení bezpečnosti, schopnost týmové spolupráce, vhodnou komunikaci během práce, sebehodnocení vykonané práce. Základem hodnocení jsou známky za každý den odborného výcviku, v kterých je zohledněna práce žáka podle výše uvedených kritérií včetně dochvilnosti, úpravy zevnějšku, vystupování a komunikace, respektu pravidel ohledně používání mobilního telefonu a dalších pokynů vyučujícího. Každé čtvrtletí s žákem hodnotíme ústně dosažený pokrok a stanovujeme úkoly pro jeho další rozvoj.

Průřezová témata

- Občan v demokratické společnosti (vhodná míra sebevědomí, schopnost morálního úsudku, vhodné jednání s lidmi).
- Člověk a životní prostředí (vliv prostředí na život a zdraví člověka, šetrný a odpovědný přístup k životnímu prostředí, ekologické zacházení s odpady).
- Člověk a svět práce (aktivní přístup k pracovnímu životu, ke kariéře, orientace ve světě práce, práce s příslušnými právními předpisy, zkušenost reálného pracoviště).
- Člověk a digitální svět (využití digitálních technologií i pro klienty, např. breviář na tabletu, cvičení paměti na tabletu apod.).

Mezipředmětové vztahy

Předmět	Přínos
Český jazyk Psychologie	komunikace s klientem
Sociální služby	kvalita práce sociálního pracovníka
Křesťanství a křesťanská etika	lidská důstojnost klientů, morální usuzování
Základy pečovatelské práce Zdravověda	aplikace teoretických poznatků do praxe
Matematika	měření fyziologických funkcí
Epidemiologie a hygiena	bezpečnost a hygiena při práci
Aktivizace klientů	realizace aktivizačních činností s klienty

Odborný výcvik v pečovatelsví, 1. ročník 5 hod. týdně, 2. ročník 11 hod. týdně, 3. ročník 12 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP Rozpracované školní výsledky vzdělávání	Učivo
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, základy hygieny a epidemiologie	
Žák: • dodržuje při práci zásady osobní hygieny a používá ochranné pracovní pomůcky; • postupuje při používání pracovních a kompenzačních pomůcek, technických přístrojů a zařízení, jejich ošetřování nebo dezinfekci v souladu s předpisy a pracovními postupy; • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence; • dodržuje Provozní řád pracoviště; • uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě úrazu klienta nebo úrazu pracovníka; • předvede poskytnutí první pomoci; • dodržuje při práci zásady osobní hygieny; • používá pracovní oděv a ochranné pracovní pomůcky; • užívá pracovní a kompenzační pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy; • dodržuje zásady při práci s dezinfekčními prostředky; • dodržuje protiepidemiologická opatření.	Pracovněprávní problematika BOZP. Bezpečnost a ochrana zdraví klientů i pracovníků zdravotnických zařízení. Bezpečnost technických zařízení. Bezpečnost při práci s dezinfekcí. Hygienické zásady. Protiepidemiologická opatření.
Péče o lůžko	
Žák: • pečuje o lůžko, prádlo, popř. další osobní věci klienta, dbá na čistotu, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klientů (výsledek sdílen s předmětem Základy pečovatelsví); • dodržuje zásady bezpečné manipulace s klientem na lůžku; • používá základní vybavení lůžka a pomocná zařízení lůžka; • provádí úpravu lůžka bez klienta; • provádí úpravu lůžka s klientem včetně vhodné komunikace; • uloží klienta do správné polohy.	Umístění lůžka. Manipulace s lůžkem. Dezinfekce lůžka. Polohování klienta na lůžku. Péče o ložní prádlo.
Obslužná péče o klienty	
Žák: • ovládá postupy pro zvládání běžných úkonů péče o osobu klienta podle stupně sebepečce a soběstačnosti, pomoc při oblékání, osobní hygieně a stravování (včetně krmení); úkony provádí bezpečně, zručně a ohleduplně ke klientovi (výsledek sdílen s předmětem Základy pečovatelsví); • pod odborným dohledem provádí s klientem nácvik soběstačnosti (nácvik úkonů spojených	Péče o vlastní osobu mobilního částečně mobilního a imobilního klienta a jeho prostředí. Denní režim pracoviště. Ranní hygiena. Večerní hygiena. Péče o kůži, prevence proleženin a opruzenin. Péče o vlasy a nehty. Péče o dutinu ústní. Celková koupel. Vhodná výživa klientů, péče o pitný režim.

s péčí o vlastní osobu, nácvik samostatného pohybu a prostorové orientace, používání kompenzačních pomůcek aj.); • používá správně a eticky vhodné pracovní a kompenzační pomůcky, ošetřuje je a dezinfikuje; • používá při péči o klienta techniky bezpečné pro své zdraví; • provádí hygienickou péči u částečně soběstačného klienta a u klienta imobilního; • monitoruje příznaky změn zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče a informuje o nich nadřízeného pracovníka; • sleduje příjem potravy a tekutin u klientů vyžadujících zvýšenou péči; • osvojil si zásady komunikace a jednání s OZP (osobami se zdravotním postižením), včetně osob, jejichž projevy chování kladou vyšší nároky na péči (<i>výsledek sdílen s předmětem Psychologie</i>); • provádí záznamy v dokumentaci klientů.	Dietní režim (systém). Sledování vylučování moči a stolice. Komunikace s klienty. Dokumentace obslužné péče, komunikace v týmu.
Sociální dovednosti, zvládání emocí, morální usuzování (1. ročník)	
Žák: • jedná se spolužáky, klienty i spolupracovníky vstřícně a přiměřeně sebevědomě; • ovládá své emoce a přispívá ke klimatu spolupráce v týmu; • při rozhodování se vyhne chybě sebestřednosti.	Výcvik aART.
Potřeby klientů, aktivizace klientů (zvl. 2. ročník)	
Žák: • uspokojuje jednotlivé potřeby klientů; • připraví pokoj klienta ke spánku nebo odpočinku; • je schopen zajistit klientovi kontakt se společenským a přírodním prostředím; • pracuje s pomůckami pro pohybovou aktivitu klienta v závislosti na jeho mobilitě; • cvičí se seniory paměť; • organizuje pro klienty hry a další aktivity; • uspořádá spolu se spolužáky v rámci projektu akci pro skupinu klientů (senioři, děti ...).	Potřeby klientů. Význam spánku a odpočinku. Střídání činností. Relaxace. Pohybové aktivity, aktivity s hudbou, výtvarné aktivity, hry a další způsoby aktivizace. Projekt – akce pro klienty. Aktivizace a hry pro děti.
Péče o děti (zvl. 3. ročník)	
Žák: • pečuje o dítě do 6 let (zdravé i tělesně a duševně postižené); • zaměstnává dítě nebo skupinu dětí vhodnými činnostmi za pomoci přiměřených výchovných metod vzhledem k jejich biopsychosociálnímu stavu.	Péče o dítě, činnosti pro děti. Komunikace s dítětem. Aktivizace a hry pro děti.

Úklidové práce

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní teoretická	1	0	0	1
Týdenní praktická	2	0	0	2
Týdenní celkem	3	0	0	3
Roční	99 + 30*	0	0	129

* 30 hodin = týden souvislé praxe v 1. ročníku

Pojetí vyučovacího předmětu

Předmět Úklidové práce poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné k provádění úklidu v domácnosti, v sociálních, ubytovacích a jiných zařízeních. Žáci se teoreticky a prakticky seznámí s přípravky používanými při úklidu, s jejich vlastnostmi a naučí se je vhodně používat. Dále se seznámí se stroji, zařízeními a pomůckami, které budou při úklidu obsluhovat a používat, a prakticky zvládnou jejich obsluhu či používání. Naučí se organizovat si práci, dodržovat technologické postupy, zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zásady ochrany životního prostředí a zdravotně-hygienické předpisy. Nacvičí si provádění denního, týdenního i generálního úklidu.

Předmět je pojat jako teoreticko-praktický a zahrnuje v sobě 1 hodinu teoretického vyučování a 2 hodiny odborného výcviku týdně během roku, v červnu pak týden souvislé praxe (30 hodin). Výsledky vzdělávání a učivo vychází z obsahového okruhu RVP Úklidové práce.

Metody a strategie výuky

Teoretická část výuky probíhá jak frontálním výkladem, tak výukou ve skupinách, v nichž žáci pracují s texty nebo vyhledávají informace na internetu. Při praktickém vyučování převládají zejména metody názorně-demonstrační: instruktáž, předvádění a pozorování; dovednostně-praktické: vytváření dovedností, návyků, napodobování, produkční činnost, kombinační a organizační činnost, a řešení problémů. V hodinách výcviku věnujeme hodně prostoru opakování a procvičování úkonů, aby požadované činnosti a postupy zvládli všichni žáci. Výuka může být doplněna exkurzemi.

Když žáci provádějí úklid, dbáme na to, aby v závěru jejich práce byl uklízený prostor opravdu čistý a zároveň hezky upravený a příjemný, nakolik je to možné. Estetickou stránku provedené práce považujeme za důležitou a žáky k ní vhodně motivujeme. Dále vedeme žáky k hospodárnému používání úklidových prostředků a šetrnosti k přírodě. Ekologické varianty, zvláště pro domácí úklid (úklid octem, mikrovlnovými utěrkami apod.), šetření vodou i nákup stáčené drogerie považujeme za perspektivní pro budoucnost, a proto k nim žáky motivujeme i vedeme, krom jiného i vlastním příkladem.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák je veden:

- mít pozitivní vztah k praktickému vzdělávání;
- sledovat pokrok při zvládání dovedností;
- přijímat hodnocení jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden:

- sladit funkční a estetickou složku prostředí, které uklízí;
- spolupracovat při řešení problémů a organizaci práce s jinými lidmi.
- formulovat strategii k řešení problému
- zhodnotit správnost řešení problému

Komunikativní kompetence

Žák je veden:

- vyjadřovat se v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- vyjadřovat se srozumitelně a jasně;
- vhodně komunikovat s pracovníky zařízení, kde koná odborný výcvik;
- naslouchat pozorně druhým, vyjadřovat se přiměřeně k tématu.

Personální a sociální kompetence

Žák je veden:

- nést zodpovědnost za dané úkoly;
- odhadovat důsledky svého jednání;
- pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj;
- kolektivně se podílet na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák je veden:

- respektovat práva a osobnost druhých lidí;
- jednat odpovědně a samostatně,
- chápat význam životního prostředí pro člověka a zohlednit to při úklidu.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- pracovat poctivě a spolehlivě,
- naplánovat si práci po dílčích krocích,
- osvojit si schopnost týmové práce s různými spolupracovníky.

Digitální kompetence

Žák je veden:

- získávat z internetu informace potřebné k práci a o nových trendech ekologického úklidu.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák je veden podílet se na realizaci a organizaci úklidu v sociálních, ubytovacích aj. zařízeních:

- organizovat, popřípadě zajišťovat provádění úklidových prací;
- podílet se na jednorázových a pravidelných úklidových pracích (denní, týdenní, generální úklid);
- dbát na dodržování hygienických požadavků pro sociální zařízení, včetně dezinfekčního řádu pracoviště, správných postupů a BOZP při manipulaci s chemickými a dezinfekčními látkami, úklidovými pomůckami a stroji;
- provádět běžný úklid v domácnosti.

Hodnocení výsledků žáků

V teoretické části předmětu hodnotíme aktivitu v hodině, ústní zkoušení, písemné testy. V části odborného výcviku v úklidových pracích žák musí prokázat zvládnutí praktického úkonu z odborného i bezpečnostního hlediska a výkon provést v přiměřeném čase. Je kladen důraz na schopnost aplikovat teoretické znalosti v konkrétní činnosti, schopnost organizace práce, použití pomůcek, úroveň samostatnosti, celkovou zručnost, dobu zvládnutí úkolu při dodržení bezpečnosti, schopnost týmové spolupráce, vhodnou komunikaci během práce, sebehodnocení vykonané práce. Průběžně hodnotíme slovně i klasifikační stupnicí, výsledné hodnocení na vysvědčení je pak kombinací hodnocení z teoretické i praktické části předmětu.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Člověk a životní prostředí (ekologická dimenze úklidu, šetření, akce Uklidme Česko).

Člověk a svět práce (poctivost v práci, přístup k druhým lidem, týmová spolupráce).

Člověk a digitální svět (vyhledávání a kritické hodnocení informací).

Mezipředmětové vztahy

<i>Předmět</i>	<i>Přínos</i>
Chemie	používání čisticích prostředků, vliv na životní prostředí
Biologie a ekologie	
Epidemiologie a hygiena	hygienický úklid
Základy pečovatelské práce	péče o domácnost klienta

Úklidové práce, 1. ročník, 3 hod. týdně (1 teoretická, 2 praktické) + 30 hodin souvislé praxe	
Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Úklidové prostředky a pomůcky	
Žák: - vybere pro daný druh úklidu materiál a vhodné chemické a dezinfekční úklidové prostředky a potřebné pomůcky; - dodržuje správné dávkování úklidových prostředků; - používá ochranné pracovní pomůcky; - při manipulaci s úklidovými prostředky dodržuje zásady BOZP a PO; dbá na hospodárné a ekologické využívání úklidových prostředků a jejich bezpečnou likvidaci po skončení jejich životnosti; - objasní správné třídění a nakládání s druhotnými odpady, identifikuje používané označení.	Úklidové prostředky, dávkování. Pomůcky na úklid. Ochranné pracovní pomůcky. Běžné chemické prostředky a ekologické alternativy úklidu. Třídění a ekologická likvidace odpadu. Výstražné symboly nebezpečnosti dezinfekčních a úklidových prostředků.
Úklidové pomůcky a stroje	
Žák: - vysvětlí zásady správné manipulace s úklidovými pomůckami a stroji a jejich ukládání; - používá úklidové stroje a zařízení v souladu se zásadami jejich obsluhy a při manipulaci s nimi dodržuje bezpečnostní předpisy; - provádí běžnou údržbu a čištění používaných pomůcek, strojů a zařízení.	Úklidové pomůcky a stroje – vysavač, mopy, myčka nádobí, šamponovač, elektrické mycí a lešticí stroje. Návod k použití. Bezpečnost. Údržba úklidových strojů a zařízení.
Pravidelný (denní, týdenní), generální a jednorázový úklid	
Žák: - vysvětlí rozdíly mezi denním, týdenním a generálním úklidem; - popíše pravidla úklidu v domácnosti klienta a denního nebo jednorázového úklidu v sociálním zařízení; - vysvětlí význam úklidového a dezinfekčního plánu sociálních zařízení; - provádí úklid v domácnosti v souladu s technologickými postupy a zásadami; - používá správné technologické postupy úklidových prací a techniky bezpečné pro své zdraví;	Druhy, technologické postupy a pravidla úklidu. Denní úklid. Týdenní úklid. Způsob mytí oken, dveří, podlah, omyvatelných stěn, nábytku. Čištění křehkých věcí. Úklid ve výškách. Čištění textilií. Úklid sociálních zařízení. Úklidové práce v domácnosti. Organizace a provádění jednorázového úklidu v sociálním zařízení.

• podílí se na zajištění jednorázových úklidových prací v sociálním zařízení, na organizaci a realizaci pravidelného (denní, týdenní), popřípadě generálního úklidu (mytí podlah a obkladů, čištění oken atp.).	

Příprava pokrmů

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní teoretická	1	0	1	2
Týdenní praktická	4	3	3	10
Týdenní celkem	5	3	4	12
Roční	175	160	64	399

Pojetí vyučovacího předmětu

Předmět Příprava pokrmů poskytuje žákům vědomosti o provozu v kuchyních, o jednotlivých druzích potravin, jejich významu a využití a o přípravě hotových pokrmů podle tradičních i nových receptur z české i zahraniční kuchyně. Dále žáci získají praktické dovednosti pro práci se surovinami, jejich výběrem, skladováním, opracováním a využíváním při přípravě pokrmů, pro obsluhu pracovních pomůcek a zařízení kuchyní a zabezpečení hygienické úrovně stravování. Předmět je pojat jako teoreticko-praktický a zahrnuje v sobě hodiny teoretického vyučování i odborného výcviku. Realizuje a rozšiřuje výsledky vzdělávání a učivo obsahového okruhu RVP Příprava pokrmů.

Metody a strategie výuky

Teoretická část výuky probíhá jak frontálním výkladem, tak výukou ve skupinách, v nichž žáci pracují s texty nebo vyhledávají informace na internetu. Při praktickém vyučování převládají zejména metody názorně-demonstrační: instruktáž, předvádění a pozorování, dovednostně-praktické: vytváření dovedností, návyků, napodobování, produkční činnost, kombinační a organizační činnost, a řešení problémů. V hodinách výcviku dáváme velký prostor opakování a procvičování úkonů, aby požadované činnosti a postupy zvládli všichni žáci. Výuka může být doplněna exkurzemi.

Žáky vedeme, aby byli schopni pracovat jak ve velkém stravovacím provozu, tak v domácnosti klienta, které se liší jak vybavením, tak mírou samostatnosti klienta. Pro nácvik přípravy jídla v domácnosti slouží školní cvičná kuchyňka, kde jsou žáci vedeni si práci sami více organizovat, být kreativní (např. použít a zpracovat suroviny, které jsou k dispozici) a pojmout ji jako celek. Nácvik probíhající ve větším stravovacím provozu (např. ve školní kuchyni) zase rozvíjí schopnost práce v týmu, začlenění se do organizace a zodpovědnost za společný výsledek práce. Žáky vedeme k uplatňování zásad racionální výživy při přípravě pokrmů. Seznamujeme je i s novými technologiemi a také trendy ve stravování a učíme je být k nim zdravě kritičtí. Klademe důraz na vytvoření návyků žáků k dodržování osobní a provozní hygieny a hygieny prostředí a k hospodárnému využívání potravin, zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí a zdravotně-hygienických předpisů. Učíme žáky, aby při podávání jídel dbali na jeho estetickou stránku a na kulturu vystupování.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák je veden:

- mít pozitivní vztah k praktickému vzdělávání;
- hodnotit svůj výkon a přijímat hodnocení jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden:

- kreativně využívat suroviny, které má k dispozici;
- esteticky upravovat prostředí;
- spolupracovat při řešení problémů a organizaci práce s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Žák je veden:

- vhodně a kulturně jednat s lidmi, které obsluhuje;
- vyjadřovat se srozumitelně a jasně;
- vhodně komunikovat s pracovníky zařízení, kde koná odborný výcvik.

Personální a sociální kompetence

Žák je veden:

- nést zodpovědnost za dané úkoly;
- odhadovat důsledky svého jednání;
- spolupracovat při společné práci;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák je veden:

- poznávat a oceňovat specifika kuchyně různých národů;
- jednat odpovědně a samostatně.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden:

- pracovat poctivě a spolehlivě;
- získat zkušenosti z reálného pracovního života.

Digitální kompetence

Žák je veden:

- získávat z internetu recepty a informace o nových trendech ve stravování.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák je veden připravovat jednoduché i náročnější pokrmy a nápoje, dodržovat hygienické požadavky při jejich přípravě:

- pomáhat při přípravě pokrmů a nápojů;
- připravit jednoduchý pokrm teplé nebo studené kuchyně podle receptury;
- používat a udržovat inventář a zařízení v gastronomickém provozu i v domácím prostředí;
- dodržovat osobní hygienu a hygienu práce v průběhu pracovních činností;
- provádět sanitaci, úklid a čištění zařízení a prostor pro výrobu pokrmů;
- skladovat suroviny a nápoje podle jejich druhů v souladu s hygienickými požadavky;
- provádět úklid a čištění skladovacích prostor.

Hodnocení žáků

V teoretické části předmětu hodnotíme aktivitu v hodině, ústní zkoušení, písemné testy. V části odborného výcviku musí žák prokázat zvládnutí praktické přípravy pokrmů správně, bezpečně, hygienicky, esteticky, kulturně a v přiměřeném čase. Je kladen důraz na schopnost aplikovat teoretické znalosti při konkrétní činnosti, schopnost organizace práce, použití pomůcek, úroveň samostatnosti, celkovou zručnost, dobu zvládnutí úkolu při dodržení bezpečnosti, schopnost týmové spolupráce, vhodnou komunikaci během práce, sebehodnocení vykonané

práce. Průběžně hodnotíme slovně i klasifikační stupnicí, výsledné hodnocení na vysvědčení je pak kombinací hodnocení z teoretické i praktické části předmětu.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

- Občan v demokratické společnosti (ocenění kultury a kuchyně ostatních národů).
- Člověk a životní prostředí (ekologická dimenze stravování, šetření).
- Člověk a svět práce (poctivost v práci, přístup k druhým lidem, týmová spolupráce).
- Člověk a digitální svět (vyhledávání a kritické hodnocení informací).

Mezipředmětové vztahy

Předmět	Přínos
Základy ekonomiky	sklad potravin, hospodaření
Epidemiologie a hygiena	bezpečnost a hygiena při přípravě pokrmů
Zdravověda	výživa klientů, diety
Matematika	normování množství surovin, míry a váhy
Biologie a ekologie	poživatiny rostlinného a živočišného původu
Chemie	tuky, sacharidy, bílkoviny apod. ve výživě
Základy pečovatelské práce	péče o domácnost klienta

Příprava pokrmů, 1. ročník, 5 hod. týdně (1 teoretická, 4 praktické)	
Výsledky vzdělávání podle RVP Rozpracované školní výsledky vzdělávání	Učivo
Výrobní středisko	
Žák: • popíše vybavení kuchyně a skladů potravin; • obsluhuje technologická zařízení ve výrobním středisku, ošetřuje je a zabezpečuje po ukončení práce; při manipulaci s nimi dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární ochrany; • správně používá inventář, ošetřuje ho a udržuje; • při obsluze zařízení postupuje v souladu s předpisy; • uvede příklady bezpečnostních rizik při pracích v kuchyňském provozu, nejčastějších příčin úrazů a jejich prevence; • uvede zásady poskytnutí první pomoci; • udržuje pořádek na pracovišti a dodržuje hygienické požadavky; • hospodárně nakládá se surovinami.	Základní členění a vybavení kuchyně. Dělení a základní vybavení skladů potravin. Technologická zařízení ve výrobním Středisku. Hygienické požadavky na přípravu pokrmů. Bezpečnost práce, hygiena práce. Zásady poskytnutí první pomoci. Pravidla třídění odpadu. Hospodaření se surovinami a energiemi. Míry a váhy, přepočty. Míry pro tekutiny, pevné látky.
Poživatiny, potraviny, pochutiny a nápoje	
Žák: • charakterizuje poživatiny, vysvětlí jejich význam; • objasní původ poživatin, uvede příklady, rozdělení	Poživatiny – potraviny, pochutiny, nápoje. Sklady, zásady skladování potravin. Zařízení na skladování potravin. Hodnocení jakosti potravin.
Druhy potravin, jejich význam, skladování, úprava a podávání	
Žák:	Základní druhy potravin a nápojů. Příjem, nákup, uchovávání a skladování

- rozlišuje a charakterizuje potraviny z hlediska druhů a technologického využití a významu ve výživě; - vysvětlí správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů potravin a nápojů.	potravin a nápojů. Ovoce: ovoce mírného pásma, ovoce tropického pásma, subtropického pásma, výrobky z ovoce. Zelenina: kořenová, košťálová, listová, cibulová, plodová, lusková, lahůdková, výrobky ze zeleniny. Brambory: druhy, technologické využití, skladování, výrobky z brambor. Obiloviny a výrobky z obilovin: skladování a ošetřování obilovin a výrobků z obilovin. Luštěniny: skladování, podávání a ošetřování luštěnin. Houby: jedlé, nejedlé, jedovaté, výrobky z hub a jejich podávání. Sladidla – přírodní sladidla, náhradní sladidla.
Technologie přípravy pokrmů	
Žák: - zvolí a použije vhodné suroviny a technologické postupy pro přípravu pokrmů; - opracuje a upraví suroviny pro daný pokrm; - připraví pokrmy z polotovarů podle údajů na obalu; - připraví vybrané pokrmy teplé a studené kuchyně podle receptury; - použije vhodný druh surovin a úpravy; - uplatňuje správné pracovní postupy; - volí vhodné přílohy a doplňky; - dohotovuje, dochucuje a esteticky upravuje pokrmy.	Základní technika kuchařských dovedností – krájení, předběžná úprava základních surovin pro výrobky studené kuchyně – škrábání, čištění, omývání, krájení, zdobení. Polotovary. Základní recepty. Základní výrobky studené kuchyně. Chlebová těsta. Litá těsta vaječná. Litá těsta kynutá. Kynutá těsta. Vánoce a Velikonoce v kuchyni. Třená těsta, piškotová těsta, křehká a odpalovaná těsta. Předkrmy. Příprava polévek: zeleninové polévky, vývary – masové, zeleninové, zavářky do polévek. Příprava moučníků. Kuchyně českých a moravských regionů.
Základy stolování	
Žák: - použije stolní inventář podle jeho určení, ošetřuje ho a udržuje; - dbá na estetickou úpravu stolu a podávaných pokrmů a nápojů; - ovládá techniku jednoduché obsluhy včetně bezpečného a etického podávání pokrmů a nápojů osobě se ztíženou mobilitou nebo malým dětem; - objasní na příkladech pravidla kulturního stolování a časté chyby proti etiketě.	Inventář, údržba, použití. Zásady stolničení (inventář, prostírání a úprava stolu, zásady obsluhy). Pravidla a zvyklosti stolování.

Příprava pokrmů, 2. ročník, 3 hod. týdně (praktické)	
Výsledky vzdělávání	Učivo
Technologie přípravy pokrmů	
Žák:	Příprava a předběžná úprava surovin.

• zvolí a použije vhodné suroviny a technologické postupy pro přípravu pokrmů; • opracuje a upraví suroviny pro daný pokrm; • připraví vybrané pokrmy teplé a studené kuchyně podle receptury; • připraví různé druhy příloh; • připraví běžné teplé nápoje; • správně uchovává a ohřívá pokrmy; vysvětlí postup při zamrazování a uchovávání mražených potravin a pokrmů a jejich regeneraci; • dodržuje hygienu a pořádek na pracovišti.	Základní tepelné úpravy pokrmů. Technologické postupy přípravy tradičních Pokrmů. Příprava polévek a omáček. Příprava příloh a bezmasých pokrmů. Příprava kompletního menu podle zadání. Příprava celodenního menu podle zadání. Příprava složitějších moučníků. Příprava krajových specialit. Příprava klasických českých jídel včetně knedlíků. Příprava lehkých jídel. Příprava menu podle tematického zadání. Kuchyně českých a moravských regionů. Mezinárodní kuchyně: německá, balkánská, francouzská, anglická, americká, asijská. Teplé a studené nápoje. Uchovávání potravin a pokrmů. Regenerace zchlazených a zmražených potravin a pokrmů.
Podávání jídel, stolování	
Žák: • připraví stůl pro slavnostní jídlo; • obsluhuje při jídle; • zajistí úklid po jídle.	Slavnostní hostiny – různé druhy.

Příprava pokrmů, 3. ročník, 4 hod. týdně (1 teoretická, 3 praktické)	
Výsledky vzdělávání	Učivo
Výživa člověka	
Žák: • charakterizuje bílkoviny, tuky, sacharidy; • charakterizuje vitamíny, minerální látky; • objasní význam vody pro lidský organismus, její příjem a výdej; • pracuje s tabulkami výživových hodnot potravin, např. při sestavování jídelníčku; • vysvětlí princip příjmu, přeměny a výdeje látek a energií v organismu; • objasní podstatu racionální (zdravé) a léčebné výživy; • vysvětlí výživová doporučení; • popíše výživovou pyramidu; • rozlišuje a charakterizuje hlavní druhy výživy a směry ve výživě; • uvede příklady nesprávných stravovacích návyků a vysvětlí jejich vliv na zdraví; • charakterizuje specifika stravování vybraných skupin osob podle různých kritérií; • vysvětlí zásady racionální výživy dětí a dospělých, doloží příklady vhodných a nevhodných potravin a pokrmů; • objasní úlohu dietního stravování;	Živiny – bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny, minerální látky, voda. Výživová hodnota potravin. Fyziologie výživy, výživa a metabolismus. Výživová pyramida. Druhy výživy, směry ve výživě. Zásady správné (racionální) výživy a stravovacích návyků. Výživa dětí, dospělých, seniorů. Racionální a léčebná výživa, dietní stravování, léčebné diety. Biopotraviny.

• charakterizuje hlavní typy léčebných diet; • charakterizuje biopotraviny; • vysvětlí principy ekologického zemědělství.	
Druhy potravin, jejich význam, skladování, úprava a podávání	
Žák: • rozlišuje a charakterizuje potraviny z hlediska druhů a technologického využití a významu ve výživě; • vysvětlí správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů potravin a nápojů	Tuky: rostlinné tuky, živočišné, upravené tuky, skladování, ošetřování tuků. Mléko a mléčné výrobky: mléko, smetana, mléčné výrobky a jejich podávání, tvaroh, sýry a jejich podávání. Vejce: skladování, podávání a ošetřování, značení vajec. Maso a masné výrobky: jatečné maso, drůbež, zvěřina, ryby, maso bezobratlých živočichů. Nápoje: druhy nápojů, skladování, ošetřování, nealkoholické a alkoholické nápoje, teplé studené nápoje. Pochutiny: skladování a ošetřování pochutin.
Stolničení, stolování	
Žák: • připravuje vhodně jídelní stůl pro různé příležitosti a správně obsluhuje u stolu; • připravuje vyvážený denní jídelníček pro děti, mládež a seniory	Stolničení, stolování. Příprava a vyhotovení denního menu pro děti a mládež. Příprava a vyhotovení denního menu pro seniory.
Diety a alternativní stravování	
Žák: • připravuje dietní pokrmy podle požadavků dietního stravování a hlavních typů léčebných diet; • připravuje jídla vegetariánské a veganské kuchyně; • zhodnotí, zda konkrétní alternativní stravování poskytuje vyváženou stravu, případně navrhne doplnění stravy	Dietní pokrmy. Příprava vybraných druhů diet. Vegetariánská jídla. Veganská jídla. Příprava vegetariánského menu. Příprava vegetariánských moučníků. Příprava veganské stravy. Raw stravování, moučníky.
Příprava pokrmů podle receptu	
Žák: • připraví a servíruje zadané pokrmy podle receptu; • vyhledává recepty v literatuře i na internetu.	Příprava a vyhotovení menu dle zadání.

Šití

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní teoretická	1	0	0	1
Týdenní praktická	2	2	0	4
Týdenní celkem	3	2	0	5
Roční	105	64	0	169

Pojetí vyučovacího předmětu

V předmětu Šití získají žáci vědomosti o základních textilních materiálech používaných při šití prádla a bytových doplňků a praktické dovednosti potřebné při šití a opravách prádla a bytových doplňků, zkusí i ušití jednoduchého oděvu. Žáci se naučí zorganizovat si práci, dodržovat pořádek na pracovišti a provádět základní údržbu šicího stroje. Předmět je pojat jako teoreticko-praktický, odborný výcvik probíhá v odborné učebně – šicí dílně. Předmět realizuje výsledky vzdělávání obsahového okruhu Šití a opravy prádla a bytových doplňků.

Metody a strategie výuky

Při teoretické výuce je používán výklad, řízený rozhovor, práce s učebnicí, samostatná a skupinová práce žáků. Důraz je kladen na názornost a srozumitelnost s použitím různých vzorků. Při praktickém vyučování využíváme zejména metody názorně-demonstrační: instruktáž, předvádění a pozorování, dovednostně-praktické: vytváření dovedností, návyků, napodobování, produkční činnost, kombinační a organizační činnost, a řešení problémů. V hodinách výcviku je velký prostor věnován opakování a procvičování úkonů, aby požadované činnosti a postupy zvládli všichni žáci.

U žáků oceňujeme snahu, vedeme je k pečlivosti a přesnosti, podporujeme estetické cítění a smysl pro vhodnou kombinaci barev. Učíme žáky ohleduplnosti při používání pomůcek a šicího stroje. V dnešní době, kdy se v bohatých zemích šíří kultura „použij a vyhoď“, která působí vážné problémy, vedeme žáky k opravě oděvů a k hospodárnému využívání používaných látek. Učíme je tak, aby na jedné straně dbali o úpravu a estetickou stránku prostředí i vlastního zevnějšku, na druhou stranu, aby ocenili skromnost a jednoduchost. Upozorňujeme také (např. při projektovém dnu) na vážné problémy textilního průmyslu v třetím světě, kde je oděvní výroba spojena s vykořisťováním a nelidskými pracovními podmínkami.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák je veden:

- mít pozitivní vztah k praktickému vzdělávání;
- uplatňovat trpělivost;
- přijímat hodnocení jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Žák je veden:

- kreativně navrhopvat opravy oděvů.

Komunikativní kompetence

Žák je veden:

- vyjadřovat se v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- vyjadřovat se srozumitelně a jasně;
- naslouchat pozorně druhým, vyjadřovat se přiměřeně k tématu.

Personální a sociální kompetence

Žák je veden:

- nést zodpovědnost za dané úkoly;
- odhadovat důsledky svého jednání;
- pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj;
- kolektivně se podílet na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák je veden:

- žít skromně, ohleduplně k druhým i k životnímu prostředí;
- jednat odpovědně a samostatně.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden:

- pracovat poctivě a spolehlivě.

Digitální kompetence

Žák je veden:

- nacházet na internetu podněty a vzory k šitým nebo pleteným výrobkům;
- pracovat s digitálním šicím a vyšivacím strojem.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák je veden, aby ovládal šití a opravy prádla a bytových doplňků:

- volit vhodný materiál s ohledem na požadované vlastnosti výrobku;
- provádět základní údržbu a seřízení šicího stroje;
- opravovat prádlo a oděvy (zašívát, našít aplikace, začíšťovat);
- zhotovovat jednoduché výrobky (povlečení, závěsy, potahy, dekorační výrobky apod.) a oděvy.

Hodnocení výsledků žáků

V teoretické části předmětu hodnotíme aktivitu v hodině, ústní zkoušení, písemné testy. V části odborného výcviku v šití žák musí prokázat zvládnutí praktických oprav a užití požadovaných doplňků a oděvů. Hodnotíme zručnost, snahu, pečlivost provedení, dále pak bezpečnost žáka i ostatních. Průběžně hodnotíme slovně i klasifikační stupnicí, výsledné hodnocení na vysvědčení je pak kombinací hodnocení z teoretické i praktické části předmětu.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

- Člověk a životní prostředí (ekologická problematika při výrobě oděvů, šetření).
- Člověk a svět práce (poctivost, pečlivost a přesnost v práci).
- Člověk a digitální svět (vyhledávání a kritické hodnocení informací, práce s digitálním šicím a vyšivacím strojem).

Mezipředmětové vztahy

Předmět	Přínos
Epidemiologie a hygiena	bezpečnost a hygiena v šicí dílně
Biologie a ekologie	ekologické aspekty oděvní výroby (projekt)
Informatika	programování vyšivek

Šití, 1. ročník, 3 hod. týdně (1 T, 2 P)	
Výsledky vzdělávání podle RVP Rozpracované školní výsledky vzdělávání	Učivo
Organizace práce v oděvní dílně, BOZP a požární prevence	
Žák: • uvede pravidla ochrany zdraví a bezpečnosti při práci a zásady protipožární ochrany.	Šicí dílna, vybavení. Ochrana zdraví a bezpečnost práce.
Prádlové a bytové textilie a drobná příprava	
Žák: • charakterizuje jednotlivé druhy prádlových a bytových textilií a uvede jejich vhodné použití; • rozlišuje textilie podle materiálu (původu vláken) a způsobu výroby, vlastností, vzhledu a omaku;	Rozdělení a vlastnosti textilií. Přírodní vlákna rostlinného původu – bavlna, len. Přírodní vlákna živočišného původu – vlna, přírodní hedvábí. Chemická vlákna z přírodních polymerů. Chemická vlákna ze syntetických polymerů.

- vyjmenuje prvky drobné textilní přípravy a charakterizuje je; - určí vhodnost použití jednotlivých druhů drobné textilní a technické přípravy při zhotovování a opravách prádla a bytových doplňků, případně oděvů.	Ostatní druhy vláken. Nítě, tkaniny, pleteniny. Drobná textilní příprava. Drobná technická příprava.
Ruční šití	
Žák: - ovládá techniku ručního šití, používá vhodné pracovní pomůcky; - šije jednotlivé druhy stehů, dírek a zapínadel podle stanovených pracovních postupů a ví, na který výrobek je použije.	Technika ručního šití. Stehy, dírky, zapínadla.
Šicí stroj, strojové šití	
Žák: - vysvětlí princip strojového šití a postup práce na šicím stroji; - šije různé druhy švů, záševků, záhybů, rohy a dírky, přišívá knoflíky, aplikace; - má správné ergonomické návyky při šití (držení těla a ekonomičnost pohybů).	Princip strojového šití. Obsluha a údržba šicího stroje. Drobné opravy prádla.

Šití, 2. ročník, 2 hod. týdně	
Výsledky vzdělávání podle RVP Rozpracované školní výsledky vzdělávání	Učivo
Strojové šití	
Žák: - šije různé druhy švů, záševků, záhybů, rohy a dírky, přišívá knoflíky, aplikace; - opravuje použité oděvy; - má správné ergonomické návyky při šití (držení těla a ekonomičnost pohybů).	Obsluha a údržba šicího stroje.
Zhotovení bytových doplňků a oděvů, jednoduché opravy	
Žák: - vybere materiál vhodný pro zhotovení bytových doplňků; - změřením získá potřebné rozměry bytových doplňků; - ušije bytové doplňky (např. závěsy, potahy, povlečení, polštářky, chňapky, dekorační předměty) podle stanoveného technologického postupu; - provádí jednoduché opravy prádla, oděvů a bytových doplňků; - ušije si jednoduchý oděv podle vlastní volby a schopností.	Bytové doplňky, závěsy, potahy, povlečení. Opravy prádla, oděvů a bytových doplňků. Šití zástěry, sukně nebo jiného oděvu.

Praní a žehlení

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Týdenní teoretická	0	1	0	0
Týdenní praktická	0	2	0	2
Týdenní celkem	0	3	0	3
Souvislá odborná praxe	0	32	0	32
Roční	0	96 + 32	0	128

Pojetí vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu Praní a žehlení žáci získají vědomosti o používaných technologických postupech a dovednosti potřebné pro praní a žehlení prádla, oděvů a bytových doplňků. Seznámí se s používanými přípravky na praní prádla a s technickým vybavením, které budou při praní a žehlení obsluhovat. Naučí se organizovat si práci, dodržovat technologické postupy, zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí a zdravotně-hygienické předpisy. Předmět realizuje výsledky vzdělávání obsahového okruhu Praní a žehlení prádla.

Metody a strategie výuky

Při teoretické výuce je používán výklad, řízený rozhovor, samostatná a skupinová práce žáků. Důraz je kladen na názornost a srozumitelnost. Při praktickém vyučování využíváme zejména metody názorně-demonstrační: instruktáž, předvádění a pozorování, dovednostně-praktické: vytváření dovedností, návyků, napodobování, produkční činnost, kombinační a organizační činnost, a řešení problémů. V hodinách výcviku věnujeme hodně prostoru opakování a procvičování úkonů, aby požadované činnosti a postupy zvládli všichni žáci.

Důsledností při výuce vedeme žáky k pečlivému a hygienickému zacházení s prádlem, oděvy a bytovými doplňky, včetně prádla ve zdravotnických a sociálních zařízeních. Oceňováním dobře vykonané práce žáky povzbuzujeme k tomu, aby se snažili o čistotu i pěkný vzhled prádla, oděvů a bytových doplňků, které budou prát a žehlit. V návaznosti na předmět Chemie vysvětlujeme žákům environmentální dopady některých přípravků, používaných při praní, a zamýšlíme se s nimi nad ekologickými variantami praní.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák je veden:

- mít pozitivní vztah k praktickému vzdělávání;
- při čtení návodů na přípravcích porozumět textu a posoudit vhodnost přípravku;
- přijímat hodnocení jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Žák je veden:

- správně posuzovat a volit kombinace společně praného prádla, použití vhodného přípravku.

Komunikativní kompetence

Žák je veden:

- vyjadřovat se v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- vyjadřovat se srozumitelně a jasně;
- naslouchat pozorně druhým, vyjadřovat se přiměřeně k tématu.

Personální a sociální kompetence

Žák je veden:

- nést zodpovědnost za dané úkoly;
- odhadovat důsledky svého jednání;
- kolektivně se podílet na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák je veden:

- být ohleduplný k druhým i k životnímu prostředí;
- jednat odpovědně a samostatně.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden:

- pracovat poctivě a spolehlivě.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák je veden ovládat praní a žehlení prádla, oděvů a bytových doplňků:

- třídit prádlo, oděvy a bytové doplňky pro praní podle druhu materiálu, barevnosti a stupně znečištění;
- používat vhodné prací prostředky;
- odstraňovat běžně dostupnými prostředky skvrny;
- dodržovat osobní hygienu a bezpečnost při práci v průběhu třídění, praní, sušení, žehlení, skládání a expedici;
- obsluhovat prací, sušicí a žehlicí stroje;
- posoudit, kdy je lépe využít služeb prádelny a čistírny.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

V teoretické části předmětu hodnotíme aktivitu v hodině, ústní zkoušení, písemné testy. V části odborného výcviku v praní a žehlení žák musí prokázat praktické zvládnutí požadovaných činností – ručního praní i praní v pračce, sušení a žehlení. Hodnotíme zručnost, snahu, pečlivost a hygienu provedení, dále pak bezpečnost žáka i ostatních. Průběžně hodnotíme slovně i klasifikační stupnicí, výsledné hodnocení na vysvědčení je pak kombinací hodnocení z teoretické i praktické části předmětu.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

- Člověk a životní prostředí (ekologická problematika při praní).
- Člověk a svět práce (seznámení s reálným pracovním prostředím, poctivost, pečlivost, hygiena v práci).

Mezipředmětové vztahy

Předmět	Přínos
Chemie Biologie a ekologie	používání pracích prostředků
Epidemiologie a hygiena	bezpečnost a hygiena při praní a žehlení, hygiena vypraného prádla
Základy pečovatelské práce	péče o domácnost klienta

Praní a žehlení, 2. ročník, 3 hod. týdně (1 teoretická, 2 praktické) + 1 týden souvislé praxe (32 hodin)	
Výsledky vzdělávání podle RVP	Učivo
Přípravky na praní prádla a oděvů	
Žák: • charakterizuje používané přípravky na praní	Prací prášky. Prostředky na odstraňování skvrn.

prádla a oděvů, jejich určení a působení v průběhu aplikace; • zvolí vhodný přípravek v souladu s technologickým postupem; • vysvětlí a provede správné dávkování přípravků podle doporučení výrobce; • dodržuje bezpečnostní předpisy a ochranná opatření při práci s přípravky a při jejich uskladnění; • dbá na hospodárné a ekologické využívání přípravků na praní a jejich bezpečnou likvidaci.	Avivážní, bělicí, škrobicí a dezinfekční přípravky. Bezpečnost práce, bezpečná manipulace s přípravky. Ekologické přípravky na praní.
Praní a sušení prádla, oděvů a bytových doplňků	
Žák: • vysvětlí a zdůvodní postup třídění textilních výrobků pro ruční a mechanické praní; • identifikuje symboly ošetřování textilních výrobků používané výrobcem z hlediska technologie praní a sušení; • třídí prádlo, oděvy a bytové doplňky podle sortimentu, druhu materiálu, barevnosti a stupně znečištění; • popíše technologický postup ručního praní; • zdůvodní zvolený technologický postup praní prádla a oděvů podle druhů a stupně znečištění; • pere prádlo a oděvy ručně, v automatické pračce nebo prací lince a dodržuje přitom správný postup; • máchá, bělí, škrobí a dezinfikuje prádlo a dodržuje přitom správný postup; • suší prádlo a oděvy v sušičce a dodržuje přitom správný postup; • udržuje pořádek na pracovišti a dodržuje zásady osobní hygieny; • uvede příklady bezpečnostních rizik při praní a sušení a obsluze elektrických strojů, uvede nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci; • používá ochranné pracovní pomůcky.	Ruční praní prádla a oděvů. Odstraňování skvrn. Praní v automatické pračce nebo prací lince. Sušení. Bezpečnost v prádelně nebo v domácnosti při praní.
Stroje a zařízení v prádelně	
Žák: • obsluhuje přístrojové a technické vybavení prádelny, při manipulaci s ním dodržuje bezpečnostní předpisy; • provádí běžnou údržbu a čištění používaného přístrojového a technického vybavení a zařízení prádelny.	Vybavení prádelny – stroje (pračka, sušička). Běžná údržba strojů. Bezpečnost při používání strojů v prádelně.
Žehlení prádla a oděvů	
Žák: • žehlí prádlo, oděvy a jiné textilní výrobky žehličkou, volí vhodnou teplotu a správný postup žehlení; • žehlí prádlo a jiné textilní výrobky na žehlicím stroji; • složí vyžehlené prádlo podle stanovených zásad;	Žehlení prádla a oděvů ručně (žehličkou). Žehlení na žehlicím stroji. Skládání prádla. Bezpečnost při žehlení – zásady.

• dodržuje zásady BOZP a PO při ručním i strojním žehlení, uvede příklady bezpečnostních rizik při žehlení.	

7 Personální a materiální zabezpečení vzdělávání

Personální podmínky

Pro kvalitní učňovské vzdělání, které škola vnímá jako své poslání, je stěžejní kvalita pedagogického sboru, o kterou naše škola důsledně usiluje. Učitelé jsou v naprosté většině plně kvalifikovaní. Všichni vyučující uplatňují aktivní přístup k novým výukovým metodám. Škola podporuje jejich další vzdělávání, účast na seminářích, školeních a stážích na odborných pracovištích. I při odborném výcviku jsou žáci vedeni kompetentními odborníky, kteří mají zkušenost s prací v oboru a učí žáky jak odborným dovednostem, tak i etice povolání – hluboce lidskému přístupu a respektu důstojnosti klientů. Ve škole pracuje speciální pedagog, podporující žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky více nadané, výchovný poradce a školní metodik prevence. Na školu dochází psycholožka z Křesťanské pedagogicko-psychologické rady, která je každý měsíc k dispozici žákům pro individuální konzultace. Působí zde sestry salesiánky a škola též spolupracuje se salesiány Dona Boska, kteří se formou vstupů, ranních slůvek, besed a osobních rozhovorů zapojují do výchovy a vzdělávání žáků.

Všichni zaměstnanci školy, zvláště však pedagogičtí pracovníci, usilují o vytváření bezpečného výchovného prostředí a vlastním příkladem ukazují krásu a význam hodnot, na kterých je škola založena. Snaží se s žáky vytvářet zdravé, ve svobodě prožívané vztahy. Promýšlejí a osvojují si etický kodex, který je jedním ze základních dokumentů školy, a vědomě usilují o prevenci jakéhokoli zneužití. Vedou žáky také k ekologickému chování při vykonávání profese i v osobním životě. Škola pro své pedagogické pracovníky organizuje každoročně formační den pro prohloubení pedagogických kompetencí, zvláště salesiánské pedagogiky, a podporuje jejich další vzdělávání.

Pedagogické rady nejsou jen informačními a organizačními setkáními pedagogů, ale obsahují i formační momenty pro pedagogy a častou intervizi. Pedagogové mají také možnost účastnit se pravidelných supervizí. Protože součástí školy je i domov mládeže a středisko volného času, spolupracují s vyučujícími i zaměstnanci těchto částí školy, aby poskytli žákům podporu při přípravě na vyučování i při realizaci volnočasových aktivit.

Základní materiální podmínky

Škola má k dispozici 4 kmenové a 4 odborné učebny (učebna pečovatelské a ošetrovatelské, výpočetní techniky, cvičná kuchyňka, učebna pro předměty šití a praní a žehlení) a sportovní hřiště. Všechny učebny jsou vybaveny účelným a funkčním zařízením. Kmenové učebny jsou vybaveny počítačem a dataprojektorem nebo interaktivním displejem, ve dvou učebnách jsou umístěny interaktivní tabule, k dispozici jsou dvě digitální kamery. Kmenové učebny slouží pro teoretickou výuku, která je podpořena specifickou výzdobou a vybavením (na přírodovědné předměty, na umělecké činnosti...). Odborná učebna pečovatelské a ošetrovatelské disponuje polohovacími postelemi, dětskou postýlkou, přebalovacím pultem, resuscitační figurínou a dalšími modely a vybavením. Odborné učebny slouží přednostně pro praktickou výuku, dále umožňují dělení tříd na skupiny, individuální práci žáků a individuální přístup vyučujících. Vybavení školy je dále modernizováno v rámci finančních možností. Tělocvična škola pronajímá mimo objekt školy.

Možnost distančního vzdělávání v případě mimořádných opatření nebo karantény

Naše škola je připravena realizovat vzdělávání v maximální možné míře i v případě mimořádných opatření nebo karantény distanční formou. Všichni žáci i učitelé používají školní informační systém Škola OnLine, kde je možné pro žáky umístit výukové materiály a zadávat úkoly. Škola využívá také Office 365 online. Vyučující jsou schopni přes aplikaci Teams realizovat výuku online. Tento systém byl prověřen za nouzového stavu na jaře r. 2020 a ukázal se jako náročný, avšak reálný.

8 Spolupráce se sociálními partnery

Škola usiluje v první řadě o spolupráci s rodiči. Rodiče jsou zváni, aby doprovodili své syny a dcery na zahajovací slavnost školního roku, a také aby se účastnili dalších slavností pořádaných ve škole (např. zahradní slavnost). Dvakrát do roka se konají třídní schůzky, na nichž jsou rodiče informováni a konzultováni ohledně prospěchu, chování a dalších záležitostí jejich dítěte. Průběžně jsou vítáni, pokud chtějí přijít do školy a informovat se o svém dítěti, a konzultujeme s nimi i různé neobvyklé situace, které mohou během vzdělávání nastat. Ve škole funguje školská rada, do níž je volen zástupce rodičů nebo zletilých žáků, a jeho prostřednictvím je jedním ze způsobů, kterým mohou rodiče dávat své podněty k fungování školy.

Škola stojí o spolupráci s dalšími subjekty pro lepší realizaci svého poslání a pro začlenění se do života našeho městského obvodu a města. V první řadě spolupracuje s pracovišti, na nichž probíhá odborný výcvik žáků. Jedná se o pracoviště různých zřizovatelů (církevních, veřejných i soukromých): Domov sv. Karla Boromejského v Řepích, Domov pro seniory Ďáblice, Domov pro seniory Kobylisy, Domov třetího věku s.r.o., Církevní mateřská škola Laura, Dětské centrum Paprsek, Charita Praha – Holešovice. Seznam smluvních pracovišť se postupně rozšiřuje.

Dlouholetou tradici má i spolupráce s dalšími školami: s Dívčí katolickou střední školou v Praze, Platněřské ulici, a s Dvouletou katolickou střední školou v Kolíně, s kterými pořádáme soutěže v pečovatelských dovednostech a ve sportu. Každá ze škol pořádá během školního roku jednu soutěž a žáci všech tří škol se jich účastní.

Dále, jak už bylo zmíněno, naše škola spolupracuje s Křesťanskou pedagogicko-psychologickou poradnou, jejíž psycholožka dochází každý měsíc do školy, aby s ní žáci měli možnost mluvit o svých osobních těžkostech. Pracovníci poradny také přicházejí do školy realizovat programy primární prevence rizikového chování (Posilování pozitivních hodnot a postojů), které realizujeme s podporou Magistrátu hlavního města Prahy. Spolupracujeme s poradnou také při realizaci adaptačních kurzů.

V Městské části Praha 8 se zapojujeme do akcí Uklidíme Česko, která pro nás navazuje na vyučovací předmět Úklidové práce.

Další spolupráce pak probíhá s dalšími pedagogicko-psychologickými poradnami, do kterých docházejí naši žáci, s kurátory pro mládež, případně s Diagnostickým ústavem a Střediskem výchovné péče v Praze Hodkovičkách, pokud odtud některé žákyně docházejí do naší školy.

Další spolupráci realizujeme s Charitou Česká republika v Praze tím, že se zapojujeme do Tříkrálové sbírky, největší dobrovolnické akce v naší zemi, kterou právě Charita pořádá. Výtěžek sbírky je určen na pomoc nemocným, handicapovaným, seniorům, matkám s dětmi v tísní a dalším jinak sociálně potřebným skupinám lidí a to zejména v regionech, kde sbírka probíhá. Podnikáme exkurze do charitních zařízení, např. do Azylového domu sv. Terezie v Pernerově ulici, kam zaměstnanci naší školy dodávali mimo jiné i roušky pro bezdomovce v době karanténních opatření na jaře r. 2020.

Pro rozvoj prosociálního chování a ochoty angažovat se pro potřebné lidi škola dlouhodobě spolupracuje se Salesiánskou asociací Dona Boska z.s. (Sadba), jejíž dobrovolníci chodí do školy na besedy, a naopak naši žáci chodí na Sadbu na exkurze, a s Mary's Meals Česká republika, z.s., kde se naši žáci zapojují do financování školního stravování dětí v nejchudších zemích formou podzimního misijního štrúdlování a účasti v jarní pohybové výzvě Move for Hope.

V neposlední řadě škola spolupracuje se svým zřizovatelem, Provincí kongregace Dcer Panny Marie Pomocnice (sestrami salesiánkami), od něhož dostává různou podporu ať už formou péče o dům, v němž se škola nachází a jehož je Provincie majitelem, pomocí s podáváním projektů, zajištěním formačních vstupů i podporou při transformaci, kterou škola právě prochází. Nachází zde i prostou a tolik potřebnou podporu lidskou a duchovní. Spolupracujeme i se Salesiány Dona Boska, kteří do školy přicházejí realizovat duchovní péči, slavit školní mše, realizovat občasné celoškolní slůvka na den apod.